

KOLOROWY
START

listopad – grudzień

Autorki
Małgorzata Marta Skrobacz
Wiesława Żaba-Żabińska

Projekt okładki
Magdalena Pilch

Redakcja merytoryczna
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwilk

Skład i łamanie
Marek Zapala

Zagadki i rymowanki
Małgorzata Skrobacz (s. 29, 30, 31, 32, 40, 63, 66, 68, 70, 72, 75, 81, 82, 84, 98, 100, 106, 113, 114, 115, 118, 121, 124)

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.
Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

© Grupa MAC S.A. 2017

ISBN 978-83-8108-105-4

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: mac@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

Rozkład materiału	4
--------------------------------	---

Listopad

- I. Domy i domki (książka, s. 26–27; karty pracy, cz. 1, s. 70–80;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 7, 37) 20
- II. Urządzenia elektryczne (książka, s. 28–29; karty pracy, cz. 2, s. 3–9;
Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 13, 75;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 8, 38, 73) 32
- III. A deszcz pada i pada... (książka, s. 30–31; karty pracy, cz. 2,
s. 10–18; *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 43, 44, 74;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 9, 39) 46
- IV. Zdrowie naszym skarbem (książka, s. 32–33; karty pracy, cz. 2,
s. 19–31; *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 15, 78, 79;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 10, 40, 74) 61

Grudzień

- I. Co robić w taki smutny czas? (książka, s. 35; karty pracy, cz. 2,
s. 32–40; *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 14, 45, 76;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 11, 41, 75) 73
- II. Nadeszła zima (książka, s. 34, 36–39; karty pracy, cz. 2, s. 41–47;
Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 16, 46, 77;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 12, 42, 76) 89
- III. Święta tuż-tuż (książka, s. 40–41; karty pracy, cz. 2, s. 48–53;
Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 47, 48;
Nauka czytania, pisania, liczenia, s. 13, 43, 78, 79) 103

Propozycja korzystania z Tablic demonstracyjnych dla starszych przedszkolaków ..	119
---	-----

Propozycja korzystania z Wyprawki plastycznej	120
--	-----

Oznaczenia:

 – zajęcia wynikające z zadań programowych

 – zajęcia wynikające z realizacji treści wychowania zdrowotnego

 – treści realizowane z dziećmi objętymi rocznym przygotowaniem przedszkolnym

LISTOPAD, TYDZIEŃ I

Treści programowe	Tematy tygodni	Dzień tygodnia	Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	
1	2	3	4	5	
<p>Nasza miejscowość, nasz region <i>Poznanwanie osób pracujących w bliskim otoczeniu przedszkola</i> – poznawanie, na podstawie swojej miejscowości, sposobów budowania dawniej i współcześnie – nazywanie zawodów związanych z budownictwem.</p> <p>Poznajemy przyrodę <i>Jesień</i> – pokazywanie na wybranych przykładach (np. jeża, wiewiórki, bociana), jak zwierzęta przygotowują się do nadchodzącej zimy (odlatują do Afryki, gromadzą zapasy, zasypiają); zwracanie uwagi na zmiany w wyglądzie zwierząt, np. zmiana ubarwienia, gęstnienie futra, piór.</p> <p>Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p> <p>Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr.</p>	Domy i domki	1.	Co to jest dom?	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy przy piosence <i>Maluję wielki dom.</i> • <i>Plastelinowy dom</i> – wylepianka z plasteliny na opakowaniu z płyty CD. • <u>Wprowadzenie litery i: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u> 	
		Numery obszarów z podstawy programowej:			
		2.	Różne domy	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa dydaktyczna <i>Różne domy.</i> • <i>Moja rodzina, mój dom</i> – rysowanie scen realnych. 	
		Numery obszarów z podstawy programowej:			
		3.	Pocięty obrazek domu	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy matematyczne – <i>Pocięty obrazek.</i> • <u>Zapoznanie z figurą geometryczną – trójkątem.</u> 	
		Numery obszarów z podstawy programowej:			
		4.	Plan mieszkania	<ul style="list-style-type: none"> • Układanie planu swojego mieszkania. • <i>Porozmawiajmy o domu</i> – ćwiczenia słuchowe. 	
		Numery obszarów z podstawy programowej:			
		5.	Domy zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby <i>Co robią skrzaty w ziemie?</i> 	
		Numery obszarów z podstawy programowej:			

Cele, które są podkreślone dotyczą dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym.

LISTOPAD, TYDZIEŃ I

Cele ogólne	Cele operacyjne	Książka, karty pracy, cz. 1, 2, zeszyty*	Zajęcia ruchowe
6	7	8	9
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie wrażliwości muzycznej i poczucia rytmu – rozwijanie sprawności manualnej – <u>zapoznanie z literą i: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje muzykę ruchem – ugniata i modeluje plastelinę – <u>rozpoznaje poznane litery: a, o, e, m, i</u> 	<p>kp, s. 70, 71, <i>Nauka...</i> s. 7, 37</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr IX (ułożone przez autora). • Zabawa muzyczno-ruchowa przy piosence <i>Ojciec Wirgiliusz</i>. • Zabawy ruchowo-naśladowcze: <i>Co robimy w kuchni, łazience, pokoju? Nie strać szarfy</i>. • Zabawa ruchowa z użyciem chusty animacyjnej – <i>Kolorowe wycieczki</i>. (Wszystkie zabawy ruchowe zostały opracowane przez autora). • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VI (ułożone przez autora).
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7, IV 8			
<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z budową domu – rozwijanie sprawności manualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje słowa: <i>piwnica, parter, pierwsze piętro, strych</i> – rysuje rodzinę na tle własnego domu 	<p>k, s. 26, kp, s. 72, 73</p>	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 22			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności liczenia – <u>poznawanie cech trójkąta</u> – rozwijanie sprawności fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczy w zakresie sześciu – <u>rozpoznaje trójkąt wśród innych figur</u> – sprawnie wykonuje ćwiczenia 	<p>kp, s. 74, 75</p>	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 15, IV 16			
<ul style="list-style-type: none"> – zainteresowanie planowaniem mieszkania – rozwijanie słuchu fonematycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – rysuje plan swojego mieszkania – określa pierwszą i ostatnią głoskę w nazwach obrazków 	<p>kp, s. 76, 77</p>	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 11, IV 12, IV 22			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie mowy – rozwijanie sprawności fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat opowiadania – sprawnie wykonuje ćwiczenia 	<p>k, s. 27, kp, s. 78, 79, 80</p>	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 1, IV 2, IV 8, IV 19			

* *Przygotowanie...* – zeszyt *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*
Nauka... – zeszyt *Nauka czytania, pisania, liczenia*

<p><i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i> – nazywanie figur geometrycznych. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 27, 36, 52).</i>)</p>			
--	--	--	--

LISTOPAD, TYDZIEŃ II

<p>Nasz kontakt z techniką <i>Doświadczenia konstrukcyjno-techniczne</i> – bezpieczne korzystanie z wybranych urządzeń technicznych, np. telewizora, komputera, odtwarzacza płyt kompaktowych, wideo – poznawanie, w sposób bezpośredni lub pośredni, różnych form zastosowania techniki w życiu ludzi (np. korzystanie z telefonu stacjonarnego lub komórkowego, komputera).</p> <p>Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p> <p>Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr. <i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i> – nazywanie figur geometrycznych. (<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój ak-</i></p>	<p>Urządzenia elektryczne</p>	<p>1.</p>	<p>Robię pstryk i mam światło w mig</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teatrzyk kukielkowy według tekstu I. R. Salach <i>Światło</i>. • <u>Wprowadzenie litery t: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
		<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>		
		<p>2.</p>	<p>Domowe sprzęty elektryczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy przy piosence <i>Domowe sprzęty elektryczne</i>. • <i>Kolorowe żelazko</i> – wykonanie formy przestrzennej z kolorowego kartonu.
		<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>		
<p>3.</p>	<p>Do czego mogą służyć urządzenia elektryczne?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie opowiadania I. R. Salach <i>Ania pomaga mamusi</i>. • Wykonanie koktajlu mleczno-truskawkowego z wykorzystaniem miksera. 		
<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>				
<p>4.</p>	<p>Znamy te urządzenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zagadki o urządzeniach elektrycznych. • Zabawa matematyczna <i>W sklepie komputerowym</i>. • <u>Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 5.</u> 		
<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>				

LISTOPAD, TYDZIEŃ II			
<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie ze sposobami oświetlania pomieszczeń dawniej i obecnie – <u>zapoznanie z literą t: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> – rozwijanie sprawności fizycznej 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby oświetlania pomieszczeń dawniej i obecnie – <u>rozpoznaje i nazywa literę t: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> – sprawnie wykonuje ćwiczenia 	<p>k, s. 28, kp, s. 3, <u>Nauka...</u> s. 8, 38</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr X (ulożone przez autora). • Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność szybkiej reakcji na sygnał – <i>Naśladujemy urządzenia elektryczne.</i> • Zabawa rozwijająca umiejętność współdziałania z partnerami – <i>Pralka.</i> • Zabawa muzyczno-ruchowa <i>Muzyka i ruch.</i> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VI (ulożone przez autora).
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2			
<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie słuchu i pamięci muzycznej – rozwijanie sprawności manualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa piosenkę i bawi się przy niej – wykonuje pracę przestrzenną według instrukcji 	<p>kp, s. 4, 5</p>	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie mowy – zachęcanie do przygotowywania prostych potraw 	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiada na pytania dotyczące utworu – wykonuje koktajl mleczno-owocowy 	<p>kp, s. 6, 7, 8, <i>Przygotowanie...</i> s. 13</p>	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 19			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia – rozwijanie umiejętności liczenia i dodawania – <u>zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 5</u> 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega charakterystyczne cechy przedmiotów – liczy w zakresie sześciu – <u>rozpoznaje i nazywa cyfrę 5</u> 	<p>kp, s. 9, <i>Przygotowanie...</i> s. 75, <u>Nauka...</u> s. 73</p>	
I 5, I 8, I 9, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 15			

tywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 27, 36, 52, 53, 66–67).		5.	Co ułatwia pracę w domu?	<ul style="list-style-type: none"> • Ozdabianie sylwety lampki nocnej z wykorzystaniem papieru kolorowego, kulek z bibuły i kredek. • <i>Co ułatwia nam pracę w domu</i> – ćwiczenia słuchowe i logiczne. 		
Numery obszarów z podstawy programowej:						
LISTOPAD, TYDZIEŃ III						
<p>Poznajemy przyrodę <i>Jesień</i></p> <p>– obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie późną jesienią, występujących zjawisk atmosferycznych, np.: padającego deszczu, mgły, obniżającej się temperatury, skracającej się długości dnia</p> <p>– wyjaśnienie roli wody w życiu ludzi i zwierząt.</p> <p>Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i></p> <p>– rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich</p> <p>– tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p> <p>Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i></p> <p>– rozpoznawanie cyfr.</p> <p><i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i></p> <p>– nazywanie figur geometrycznych.</p> <p>(<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 52, 53–54).</i></p>	A deszcz pada i pada...	1.	Muzyka deszczowych kropli	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej <i>Listopad</i>. • <u>Wprowadzenie litery d: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u> 		
		Numery obszarów z podstawy programowej:				
		2.	Jesienna szaruga	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy przy piosence <i>Dola parasola</i>. • <i>Peleryna przeciwdeszczowa</i> – wykonanie pelerynki z worka foliowego. 		
		Numery obszarów z podstawy programowej:				
		3.	Jesienne zagadki	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa matematyczna – <i>Kolorowe kalosze</i>. • Zabawa dydaktyczna <i>Jesienne zagadki</i>. 		
		Numery obszarów z podstawy programowej:				
		4.	Deszczowe kompozycje	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia i zabawy artykulacyjne – <i>Gimnastyka buzi i języka</i>. • Zabawa twórcza <i>Deszczowe kompozycje</i>. • <u>Zapoznanie z figurą geometryczną – prostokątem.</u> 		
		Numery obszarów z podstawy programowej:				

<p>– rozwijanie sprawności manualnej</p> <p>– zapoznanie z możliwością wykorzystywania urządzeń elektrycznych</p>	<p>– ozdabia rysunek lampki według własnego pomysłu</p> <p>– wymienia korzyści wynikające ze stosowania urządzeń elektrycznych w domu</p>	k, s. 29		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 14				
LISTOPAD, TYDZIEŃ III				
<p>– rozwijanie umiejętności wypowiedziania się na określony temat</p> <p>– <u>zapoznanie z literą d: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u></p> <p>– rozwijanie sprawności fizycznej</p>	<p>Dziecko:</p> <p>– wypowiada się na temat treści wiersza</p> <p>– <u>rozpoznaje i nazywa literę d: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u></p> <p>– prawidłowo wykonuje zaproponowane ćwiczenia</p>	kp, s. 10, 11, <i>Przygotowanie...</i> s. 43, <i>Nauka...</i> s. 9, 39	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr XI (ulożone przez autora). • Zabawy orientacyjno-porządkowe: <i>Pomiędzy kroplami deszczu, Pada deszcz, Kałuże, Deszczowe chmury.</i> • Zabawy muzyczno-ruchowe: <i>Jesienny spacer, Pod parasolem.</i> <p>(Wszystkie zabawy zostały ułożone przez autora).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VII (ulożone przez autora). 	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 15, IV 18				
<p>– rozwijanie muzyczności</p> <p>– rozwijanie sprawności manualnej i pomysłowości</p>	<p>– ilustruje ruchem piosenkę</p> <p>– wykonuje pelerynkę i ozdabia ją według własnych pomysłów</p>	kp, s. 12, 13		
I 5, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8, IV 18				
<p>– rozwijanie umiejętności liczenia i posługiwania się liczebnikami porządkowymi</p> <p>– rozwijanie mowy i logicznego myślenia</p>	<p>– przelicza elementy; prawidłowo posługuje się liczebnikami – głównymi i porządkowymi</p> <p>– rozwiązuje zagadki</p>	kp, s. 14 <i>Przygotowanie...</i> s. 44		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 11, IV 12, IV 15, IV 18				
<p>– usprawnianie narządów artykulacyjnych</p> <p>– rozwijanie inwencji twórczej i doświadczeń plastycznych</p> <p>– <u>poznawanie cech prostokąta</u></p>	<p>– mówi wyraźnie</p> <p>– maluje za pomocą kresek</p> <p>– <u>rozpoznaje prostokąt wśród innych figur</u></p>	<i>Przygotowanie...</i> s. 74		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 11, IV 12, IV 18				

		5.	Wędrówki krolepek wody	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby <i>Niezwykła podróż kropel wody</i>. • Zabawy badawcze <i>Jak powstają chmury i deszcz</i>. 		
LISTOPAD, TYDZIEŃ IV						
<p>Dbamy o nasze zdrowie <i>Dbalność o higienę</i></p> <p>– ubieranie się odpowiednio do warunków atmosferycznych występujących w danej porze roku (zapobieganie przegrzaniu i zmarznięciu)</p> <p>– dbanie o higienę poprzez: codzienne mycie całego ciała, mycie zębów po posiłkach, mycie rąk, zwłaszcza po pobycie w toalecie i zabawie na świeżym powietrzu.</p> <p><i>Zdrowa żywność</i></p> <p>– spożywanie zdrowej żywności: warzyw, owoców, mięsa, nabiału (ograniczenie spożycia słodczy, chipsów, picie kompotów, soków, ograniczanie napojów gazowanych)</p> <p>– przewyciężanie niechęci do nieznanych potraw.</p> <p>Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i></p> <p>– rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich</p> <p>– tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p>	Zdrowie naszym skarbem	1.	Ruch to zdrowie	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej <i>Katar</i>. • <u>Wprowadzenie litery k: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u> 		
		Numery obszarów z podstawy programowej:				
		2.	Co sprzyja zdrowiu, a co mu zagraża	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy przy piosence <i>Ser z malinami</i>. 		
		Numery obszarów z podstawy programowej:				
3.	Kto dba o nasze zdrowie?	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat pracy lekarzy. • <i>Smakowite myszki</i> – wykonanie zdrowej przekąski z naturalnych produktów. 				
Numery obszarów z podstawy programowej:						
4.	Dbamy o zęby	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie ze stomatologiem, dotyczące higieny jamy ustnej. • Zabawy badawcze <i>Chcę mieć zdrowe zęby</i>. • <u><i>Znamy różne figury</i></u> – ćwiczenia klasyfikacyjne. 				
Numery obszarów z podstawy programowej:						

<p>– zapoznanie ze zjawiskiem krążenia wody w przyrodzie</p> <p>– zachęcanie do podejmowania zabaw badawczych</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polega krążenie wody w przyrodzie</p> <p>– rozpoznaje zjawiska: parowania i skraplania wody</p>	<p>k, s. 30, 31, kp, s. 15, 16, 17, 18</p>		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 1, IV 2, IV 14, IV 18, IV 19				
LISTOPAD, TYDZIEŃ IV				
<p>– rozwijanie mowy</p> <p>– <u>zapoznanie z literą k: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u></p> <p>– rozwijanie sprawności fizycznej</p>	<p>Dziecko:</p> <p>– wypowiada się na temat wiersza</p> <p>– <u>rozpoznaje i nazywa literę k: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u></p> <p>– wykonuje ćwiczenia z szyfonową chustką</p>	<p>k, s. 32, 33, kp, s. 19, <u>Nauka...</u> s. 10, 40</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr XII (ulożone przez autora). • Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – <i>Hop, szcoteczka do kubeczka</i>. • Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość i zwinność – <i>Rozsypane tabletki</i>. • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VIII (ulożone przez autora). 	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 8				
<p>– kształcenie słuchu i poczucia rytmu</p> <p>– rozwijanie sprawności fizycznej</p>	<p>– wyraża muzykę ruchem</p> <p>– sprawnie wykonuje ćwiczenia</p>	<p>kp, s. 20, 21, 22, <i>Przygotowanie...</i> s. 15</p>		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7				
<p>– uświadomienie konieczności szukania pomocy u lekarza w czasie choroby</p> <p>– zachęcanie do wykonywania zdrowych potraw</p>	<p>– rozumie potrzebę kontaktu z lekarzem w razie choroby</p> <p>– spożywa zdrowe potrawy</p>	<p>kp, s. 23, 24, 25, <i>Przygotowanie...</i> s. 78</p>		
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 15				
<p>– uświadomienie konieczności dbania o zęby i ich leczenia</p> <p>– budzenie zainteresowania przyrodą nieożywioną</p> <p>– <u>rozwijanie umiejętności klasyfikowania</u></p>	<p>– dba o zęby i je leczy</p> <p>– uczestniczy w zabawach badawczych</p> <p>– <u>segreguje figury według kształtu</u></p>	<p>kp, s. 26, 27, 28, <u>Nauka...</u> s. 74</p>		
I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 8, IV 12				

<p>Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr. <i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i> – nazywanie figur geometrycznych. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 52, 71, 72).</i></p>		5.	<p>Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat praw dzieci – z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka. • Zabawy matematyczne <i>Liczmy czapki i szaliki.</i>
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>

GRUDZIEŃ, TYDZIEŃ I

<p>Poznajemy przyrodę <i>Jesień</i> – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie późną jesienią, występujących zjawisk atmosferycznych, np.: padającego deszczu, mgły, obniżającej się temperatury, skracającej się długości dnia.</p> <p>Dbamy o nasze zdrowie <i>Dbalność o higienę</i> – ubieranie się odpowiednio do warunków atmosferycznych występujących w danej porze roku (zapobieganie przegrzaniu i zmarznięciu) – przebywanie na świeżym powietrzu; uczestniczenie w spacerach, zabawach i ćwiczeniach ruchowych.</p> <p>Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich – tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p>	<p>Co robić w taki smutny czas?</p>	<p>1.</p>	<p>Talerz pyszności</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza M. Bartkowicza <i>Słodki kucharz.</i> • <i>Talerz pyszności</i> – twórcza zabawa plastyczna. • <u>Wprowadzenie litery I: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u> 	
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>	
			<p>2.</p>	<p>Dzień pełen kolorowych niespodzianek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badanie rozpuszczalności wybranych substancji w wodzie.
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>	
			<p>3.</p>	<p>Liczmy do siedmiu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia w liczeniu – <i>Liczmy zabawki.</i> • Zabawy przy piosence <i>Mały marsz.</i>
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>	
			<p>4.</p>	<p>Odwiedził nas Mikołaj</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u><i>Małe figury, duże figury</i> – ćwiczenia klasyfikacyjne.</u> • Zabawy z Mikołajem. • Spotkanie z Mikołajem.
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> – uświadamianie dzieciom ich praw – rozwijanie umiejętności tworzenia zbiorów i odejmowania na konkretnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że – tak jak dorośli – posiada swoje prawa – tworzy zbiory i odejmuje na konkretnych 	<p>kp, s. 29, 30, 31, <i>Przygotowanie...</i> s. 79</p>	
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 12, IV 15, IV 18</p>			
<p>GRUDZIEŃ, TYDZIEŃ I</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie mowy – zachęcanie do wykonywania prostych potraw – <u>zapoznanie z literą I: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat słodkich potraw – wymyśla prostą potrawę (z wykorzystaniem obrazków) – <u>rozpoznaje i nazywa literę I: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> 	<p><i>Przygotowanie...</i> s. 14, 45, <i>Nauka...</i> s. 11, 41</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIII (ułożone przez autora). • Zabawa ruchowa <i>Odpowiadamy ruchami głowy.</i> • Zabawa ruchowa z elementem liczenia – <i>Tyle samo.</i> • Zabawa ruchowa z elementem biegu i współzawodnictwa – <i>Zamień tyżkę.</i> • Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Moje emocje.</i> • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr IX (ułożone przez autora).
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie zainteresowania przyrodą nieożywioną – rozwijanie sprawności fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co rozpuszcza się w wodzie – aktywnie ćwiczy 	<p>kp, s. 32, 33, 34</p>	
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności liczenia – rozwijanie poczucia rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> – liczy w zakresie siedmiu – porusza się rytmicznie przy piosence 	<p>kp, s. 35, 36</p>	
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 12, IV 15</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – <u>rozwijanie umiejętności klasyfikowania</u> – rozwijanie słuchu fonematycznego – zintegrowanie się z innymi dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> – <u>segreguje figury według wielkości</u> – dzieli nazwy na sylaby i na głoski – bawi się z innymi dziećmi 	<p>k, s. 35, kp, s. 37, <i>Przygotowanie...</i> s. 76, <i>Nauka...</i> s. 75</p>	
<p>I 5, I 8, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 12</p>			

<p>Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr. <i>Rozwijanie umiejętności szeregowania i klasyfikowania</i> – klasyfikowanie przedmiotów pod względem jednej cechy lub kilku cech wspólnych. <i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i> – nazywanie figur geometrycznych. <i>(Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 51, 52, 53, 72).</i></p>		5.	<p>Wesołe zabawy na ponury dzień</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabawy <i>Wokół emocji.</i> • Wykonanie <i>cudaczków rozśmieszaczek</i> z kolorowego kartonu i papieru.
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>

GRUDZIEŃ, TYDZIEŃ II

<p>Poznajemy przyrodę <i>Zima</i> – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie zimą; zwracanie uwagi na koloryt i piękno przyrody w zimowej szacie – poznawanie zjawisk atmosferycznych charakterystycznych dla zimy, nazywanie ich, np. opady śniegu, szron, szadź, zawieje śnieżne – poznawanie wybranych właściwości śniegu i lodu, zwracanie uwagi na zanieczyszczenia, które zatrzymują w sobie. Uczymy się czytać <i>Elementarna nauka czytania</i> – rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich</p>	<p>Nadeszła zima</p>	1.	<p>Zapoznanie z oznakami zimy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie wiersza A. Widzowskiej <i>Szczy-pawka.</i> • Rozmowy i doświadczenia dotyczące śniegu. • <u>Wprowadzenie litery y: małej, drukowanej i pisanej.</u>
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>
		2.	<p>Bawimy się z bałwan-kiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zabawy pod hasłem <i>Bawimy się z bałwankiem.</i>
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>
		3.	<p>Wokół zimy</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wokół zimy</i> – ćwiczenia słuchowe.
			<p>Numery obszarów z podstawy programowej:</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wspomaganie rozwoju emocjonalnego – rozwijanie sprawności manualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – okazuje uczucia mimiką twarzy – wykonuje formę przestrzenną <i>cudaczka rozśmieszaczka</i> 	<p>kp, s. 38, 39, 40</p>	
<p>I 5, I 8, I 9, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8</p>			
<p>GRUDZIEŃ, TYDZIEŃ II</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie mowy – poznawanie wybranych właściwości fizycznych śniegu – <u>zapoznanie z literą y: małą, drukowaną i pisaną</u> 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia oznaki zimy – wymienia wybrane właściwości fizyczne śniegu – <u>rozpoznaje i nazywa literę y: małą, drukowaną i pisaną</u> 	<p>k, s. 34, 37, kp, s. 41, <i>Przygotowanie...</i> s. 16, <i>Nauka...</i> s. 12, 42</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIV (ułożone przez autora). • Zabawy orientacyjno-porządkowe: <i>Proszy śnieg, Goście bałwanka.</i> • Zabawa ruchowa z wykorzystaniem tekstu <i>Bałwanek.</i> • Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Po śladach bałwanka.</i> • Zabawa słuchowo-ruchowa <i>Podskocz tyle razy, ile sylab jest w nazwie.</i>
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 18</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie orientacji przestrzennej – rozwijanie sprawności fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje kierunki w odniesieniu do siebie – uczestniczy w ćwiczeniach z nietypowymi materiałami 	<p>k, s. 36, 38, kp, s. 42, <i>Przygotowanie...</i> s. 46</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy na śniegu, na placu przedszkolnym. • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr X (ułożone przez autora).
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 14</p>			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie słuchu fonematycznego – zachęcanie do zabaw na świeżym powietrzu 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli słowa na głoski – bawi się na śniegu 	<p>k, s. 39, kp, s. 43, 44</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy na śniegu, na placu przedszkolnym. • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr X (ułożone przez autora).
<p>I 5, I 8, III 4, III 8, IV 2, IV 4, IV 8, IV 15</p>			

<p>– tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p> <p>Nasza edukacja matematyczna</p> <p><i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i></p> <p>– rozpoznawanie cyfr.</p> <p><i>Rozwijanie umiejętności szeregowania i klasyfikowania</i></p> <p>– klasyfikowanie przedmiotów pod względem jednej cechy lub kilku cech wspólnych.</p> <p><i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i></p> <p>– nazywanie figur geometrycznych.</p> <p>(<i>Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 36, 51, 52, 54</i>).</p>		4.	Spotkanie z bałwan-kiem	<ul style="list-style-type: none"> • Teatryk sylwet na podstawie utworu H. Bechlerowej <i>Kręć się, koło</i>. • <i>Nowoczesne bałwanki</i> – łączenie masy solnej z materiałem przyrodniczym. • <u>Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 0.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Biała zima	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka piosenki <i>Zima biała</i>. • Rozmowy i obserwacje dotyczące wyglądu drzew iglastych zimą.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

GRUDZIEŃ, TYDZIEŃ III

<p>Nasze rodziny</p> <p><i>Wzmacnianie więzów w rodzinie</i></p> <p>– kultywowanie tradycji, zwyczajów rodzinnych, np. związanych ze świętami Bożego Narodzenia, Wielkanocy</p> <p>– wzajemne okazywanie sobie uczuć, mówienie o nich – tworzenie wzajemnych relacji opartych na szacunku, akceptacji i miłości.</p> <p>Uczymy się czytać</p> <p><i>Elementarna nauka czytania</i></p> <p>– rozpoznawanie liter drukowanych – małych i wielkich</p> <p>– tworzenie z poznanych liter wyrazów i ich odczytywanie.</p>	Święta tuż-tuż	1.	Czekamy na święta	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie fragmentów opowiadania H. Ch. Andersena <i>Choinka</i>. • Zabawa matematyczna <i>Bombki na choince</i>. • <u>Wprowadzenie litery r: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		2.	Przy świątecznym stole	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa o zwyczajach świątecznych, inspirowana wierszem J. Koczanowskiej <i>Wigilia</i>. • <i>Świąteczna serwetka</i> – tworzenie własnych kompozycji z wykorzystaniem ozdobnych papierów z motywami świątecznymi.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności interpretowania utworu własnymi słowami – rozwijanie wyobraźni i inwencji twórczej – <u>zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 0</u> 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje poznany utwór własnymi słowami – modeluje wymyślone kształty – <u>rozpoznaje i nazywa cyfrę 0</u> 	<p>kp, s. 45, <i>Przygotowanie...</i> s. 77, <i>Nauka...</i> s. 76</p>	
I 5, I 8, III 4, III 5, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 15, IV 18			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie umiejętności wokalnych – poznawanie wybranych drzew iglastych 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa piosenkę – wymienia nazwy wybranych drzew iglastych: <i>sosna, jodła, świerk, modrzew</i> 	<p>kp, s. 46, 47</p>	
I 5, I 8, I 9, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 7, IV 8, IV 18, IV 19			
GRUDZIEŃ, TYDZIEŃ III			
<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z tradycjami związanymi ze świętami – rozwijanie umiejętności klasyfikowania – <u>zapoznanie z literą r: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> 	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia tradycje świąteczne – tworzy zbiory, uwzględniając jedną cechę – <u>rozpoznaje i nazywa literę r: małą i wielką, drukowaną i pisaną</u> 	<p>k, s. 40, 41, kp, s. 48, 49, <i>Przygotowanie...</i> s. 47, <i>Nauka...</i> s. 13, 43</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia poranne – zestaw nr XV (ulożone przez autora). • Zabawa ruchowa <i>Żywa choinka</i>. • Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Ubieramy choinkę</i>. • Zabawy orientacyjno-porządkowe: <i>Dzieci i choinki, Niezwykle bombki</i>. • Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XI (ulożone przez autora).
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 12, IV 15, IV 19, IV 22			
<ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z wyglądem świątecznego stołu – rozwijanie sprawności manualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wygląd świątecznego stołu i mówi, co powinno się na nim znaleźć – tworzy własną kompozycję z wyciętych elementów 	<p>kp, s. 50, 51</p>	
I 5, I 8, I 9, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8			

<p>Nasza edukacja matematyczna <i>Kształtowanie pojęć liczbowych i umiejętności liczenia</i> – rozpoznawanie cyfr. <i>Rozwijanie umiejętności szeregowania i klasyfikowania</i> – klasyfikowanie przedmiotów pod względem jednej cechy lub kilku cech wspólnych. <i>Rozwijanie intuicji geometrycznej</i> – nazywanie figur geometrycznych. (Nasze przedszkole. Program edukacji przedszkolnej wspomagający rozwój aktywności dzieci, Grupa MAC S.A. 2017, s. 24, 36, 51, 52).</p>		3.	Znam swój adres	<ul style="list-style-type: none"> • Układanie historyjki obrazkowej według kolejności zdarzeń. • Wspólne ubieranie choinki.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		4.	Całusy choinkowe	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy przy piosence <i>Choinkowe całusy</i>. • <u>Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 6.</u>
		Numery obszarów z podstawy programowej:		
		5.	Świąteczny poczęstunek	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kula śnieżna z aniołkiem</i> – wykonanie prezentu świątecznego dla rodziców. • <i>Kolorowe ciasteczka</i> – wykonanie poczęstunku dla rodziców na spotkanie opłatkowe.
		Numery obszarów z podstawy programowej:		

<ul style="list-style-type: none"> – utrwalanie swojego adresu – rozwijanie poczucia bycia współgospodarzem sali 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje swój adres – wspólnie z innymi dziećmi ubiera choinkę 	kp, s. 52, 53	
I 5, I 8, III 3, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 8			
<ul style="list-style-type: none"> – umuzykalnianie dzieci – <u>zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 6</u> – rozwijanie sprawności fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa piosenkę – <u>rozpoznaje i nazywa cyfrę 6</u> – wykonuje ćwiczenia z plastikowymi kręglami 	<i>Nauka...</i> s. 78, 79	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 4, IV 7, IV 15			
<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie sprawności manualnej – zachęcanie do wykonywania prostych potraw 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje upominek świąteczny dla rodziców – robi ciasteczka 	<i>Przygotowanie...</i> s. 48	
I 5, I 8, III 4, III 8, III 9, IV 2, IV 8, IV 22			

Listopad

Tydzień I: Domy i domki

Dzień 1. Co to jest dom?

Cele ogólne:

- rozwijanie wrażliwości muzycznej i poczucia rytmu; rozwijanie sprawności manualnej; zapoznanie z literą i: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne

Dziecko:

- interpretuje muzykę ruchem; ugniata i modeluje plastelinę; rozpoznaje poznane litery: a, o, e, m, i.

Środki dydaktyczne: wiersze: M. Brykczyńskiego *Dom*, H. Ożogowskiej *Krawcowa*, piosenka *Maluję wielki dom*, nagranie muzyki o zmiennym tempie, karton z napisem *Dom to...* gruby mazak, kolorowa włóczka, plastelina, kartoniki z literą: **i, I** – małą i wielką, drukowaną i pisaną, kartoniki z literą **a**, opakowania po płytach CD, bębenek, kolorowe nakrywki, obrazki, skakanki, tamburyn, krążki, karty pracy, cz. 1, s. 70, 71, *Nauka...* s. 7, 37.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 1, s. 71.

- Oglądanie zdjęć różnych domów; nazywanie ich i porównywanie; zwrócenie uwagi na różnice w zabudowie miast i wsi.

- Rytmizowanie tekstu:

*Chociaż domek trochę ciasny,
ale dobry, bo nasz własny.*

Ilustrowanie tekstu ruchem według pomysłów dzieci.

- Poszukiwanie jak największej liczby określeń domów; wyjaśnianie ich, np. *jednorodzinny, wielorodzinny, dla ptaków, kempingowy, bliźniak, wczasowy, opieki, blok, wieżowiec...*

2. Ćwiczenia grafomotoryczne *Małe domy i duże domy.*

Dzieci *rysują* w powietrzu i na dywanie mały dom oraz duży dom: według własnych pomysłów, różnymi częściami ciała, np.: ręką, łokciem, stopą...

Ćwiczenia poranne – zestaw nr IX.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Tworzymy koło.*

Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze ustawiają się w kole i wykonują siad skrzyżny.

- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Dzieci rosną.*

Na hasło *Małe dzieci*, przedszkolaki wykonują przysiad; na hasło *Dzieci rosną* – powoli podnoszą się, aż do wspięcia na palce.

- Zabawa z elementem czworakowania – *Pomagamy mamie myć podłogę.*

Dzieci czworakują po sali i naśladują ruchem mycie podłogi. Na uderzenie w bębenek wstają, prostują się i *wieszają* mokrą ścierkę do wyschnięcia wysoko na sznurku. Na dwa uderzenia w bębenek – ponownie czworakują.

- Skłony tułowia – *Witamy gości.*

Dzieci swobodnie tańczą przy muzyce. Podczas przerwy w grze wymyślają fantazyjne ukłony z niskim pochyleniem tułowia.

- Zabawa z elementem równowagi – *Zmęczone nogi.*

Podczas tańca dzieciom zmęczyły się nogi. Dzieci stoją i lekko potrząsają raz jedną, raz drugą nogą. Po kilku ruchach swobodnie odpoczywają, leżąc.

- Zabawa z elementem skoku – *Buziaki dla rodziców*.
Dzieci maszerują po sali w rytm tamburynu, na hasło *Buziaki dla mamy lub taty* – podskakują w miejscu, aby *dosięgnąć rodziców* i ich pocałować. Dźwięki tamburynu są sygnałem do ponownego swobodnego marszu.
- Zabawa uspokajająca *Dwa koła*.
Dzieci tworzą dwa współśrodkowe, wolno maszerują po ich obwodach ze zmianą kierunku ruchu.

II

☐ Zabawy przy piosence *Maluję wielki dom*.

1. Ćwiczenie reakcji na przerwę w muzyce – *Wróć do swojego koła*.

Dzieci tworzą czteroosobowe koła, które poruszają się przy akompaniamencie szybkim; zmiana akompaniamentu na wolny jest sygnałem do swobodnego spaceru po sali; ponowne pojawienie się akompaniamentu szybkiego zaprasza dzieci do utworzenia kół, takich jak na początku zabawy.

2. Słuchanie piosenki *Maluję wielki dom* (sł. i muz. K. Gowik).

1. Ma - lu - ję wiel - ki dom. Ścia - ny ma, ok-na ma, dach czer-wo - ny. A przed do - mem ko - ty dwa, a w og - ród - ku: ma - ma i ja! Ref.: Ser-dusz-ka bi - ją nam jak ży - we: puk, puk, puk, puk. Mój dom po-pro-stu jest praw - dzi - wy, bez - pie - cznie jest tu. Ser - du - szka tu.

- I. *Maluję wielki dom. Ściany ma, okna ma, dach czerwony.*
A przed domem koty dwa, a w ogródku: mama i ja!

Ref.: *Serduszka biją nam jak żywe: puk, puk, puk, puk.*
Mój dom po prostu jest prawdziwy, bezpiecznie jest tu.

- II. *Nad domem słońce lśni, ptaki dwa lecą gdzieś nad chmurami.*
Tata z bratem w piłkę gra, a w ogródku: mama i ja!

Ref.: *Serduszka biją...*

- III. *Za domem rośnie las, pośród drzewa idzie jeź i sarenka.*
Babcia koszyk grzybów ma, a w ogródku: mama i ja!

Ref.: *Serduszka biją...*

- IV. *Już dom gotowy mam! Taki dom, duży dom dla rodzinkei.*
Dziadek jeszcze niesie psa, a w ogródku: mama i ja!

Ref.: *Serduszka biją...*

3. Rozmowa na temat piosenki.
 - Określenie tempa i nastroju.
 - Zwrócenie uwagi na wygląd domu, który maluje dziecko.
 4. Ćwiczenia emisyjne: powtarzanie fragmentów melodii piosenki na sylabach: *ma, ma, ta, ta, na, na*.
 5. Zabawa rytmiczna *Serduszka biją nam jak żywe*.
Dzieci poruszają się swobodnie po sali. Kiedy usłyszą melodię refrenu, zatrzymują się, rytmicznie klaszczą i wypowiadają tekst: *serduszka biją nam jak żywe: puk, puk, puk, puk*.
 6. Zabawa rozwijająca szybką reakcję na zmienny akompaniament – *Dzieci, do domu!*
Dzieci poruszają się w wymyślony przez siebie sposób przy melodii zwrotki piosenki, omijając krążki – *domki* – rozłożone na dywanie. Kiedy usłyszą melodię refrenu, jak najszybciej muszą schować się do *domku* – usiąść na krążku.
 7. Ćwiczenia słuchowe *Jaka to piosenka?*
Dzieci rozpoznają piosenki na podstawie melodii nuconej lub granej przez nauczyciela.
- Plastelinowy dom* – wylepianka z plasteliny na opakowaniu z płyty CD.

1. Karta pracy, cz. 1, s. 71.

- Oglądanie zdjęć różnych domów. Kolorowanie ramki tego zdjęcia, które przedstawia dom najbardziej podobny do domu dziecka.
2. Poszukiwanie przez dzieci odpowiedzi na pytanie *Co to jest dom?* – zapisywanie propozycji wokół hasła *Dom to...* napisanego na kartonie.
3. Układanie z kolorowej włóczki kształtów domów według pomysłów dzieci; oglądanie powstałych kompozycji; wybór najciekawszej (zdaniem dzieci).
4. Wykonanie pracy plastycznej.
 - Zaproponowanie wykonania domu z plasteliny.
 - Zaprezentowanie przez nauczyciela sposobu wałkowania i modelowania poszczególnych elementów domu oraz jego otoczenia.
 - Naklejenie ich na przezroczystą stronę pudełka po płycie CD.
 - Uzupełnianie tła przez naklejanie spłaszczonych plastelinowych kulek w różnych kolorach (elementy, które mają być widoczne, muszą zostać naklejone w pierwszej kolejności, np. okna, drzwi, a następnie ściana i dach); złożenie pudełka.
 - Samodzielne działania dzieci; oglądanie powstałych prac; prezentacja na wystawie w kąciaku dla rodziców.

Wprowadzenie litery **i**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Słuchanie wiersza H. Ożogowskiej *Krawcowa*.

*Kto sukienkę uszył Hani?
Kto przerobił ten kaftanik?
Kto paltocik zreperował?
Wiemy! Wiemy! To krawcowa!*

*Ma dwie ręce pracowite,
ma żelazko, naporsteczek,*

*ma szufladę pełną nitek,
szpilek, igieł i szpuleczek.*

*Nożyczkami ciachu, ciachu!
Na maszynie tur, tur, tur!
Chodźmy do niej, dostaniemy
pstrych gałganków cały wór!*

2. Rozmowa na temat wiersza.
 - Co robi krawcowa?
 - Czego potrzebuje do pracy krawcowa?
 - Gdyby krawcowej rozsypały się igły, to jak łatwo mogłaby je zebrać?
 - Czy znacie inne igły? (Ma je sosna, mają inne drzewa iglaste; są przy strzykawce).

3. Analiza i synteza słuchowa słowa *igła*.
 - Dzielenie słowa *igła* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *igła* na głoski.
 - Co słyszycie na początku słowa *igła*?
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *i* (*imbryk, irys, imadło...*), kończących się tą głoską (*ślimaki, wargi, nogi...*) i mających ją w środku (*miś, lizak, bilet...*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *igła*?
4. Budowanie schematu słowa *igła*.

 Zabawa ruchowa *Szycie na maszynie*.

Nauczyciel rozkłada na podłodze skakanki. Dzieci ustawiają się na jednym z ich końców i przeskakują przez skakanki z jednej strony na drugą obunóż – naśladują szycie na maszynie.

5. Syntezowanie ostatnich głosek z nazw obrazków.

Obrazki: raki róg waza

- Podawanie otrzymanego imienia.
6. Analiza i synteza imienia *Iga*.
 - Dzielenie imienia na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.

7. Pokaz litery **i**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
8. Umieszczenie kartoników z literami: **i, I, a** pod schematami słów *igła, Iga*.
9. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 7.
 - Dzielenie słowa *igły* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.
 - Kolorowanie liter **i, I** na wybrany kolor.
 - Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego – **i** jako spójnik.
 - Rozwiązywanie rebusów.
 - Pisanie liter **i, I** po śladach.
10. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 37.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **i** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **i, I** w powietrzu, na dywanie, na plecach kolegi lub koleżanki.
 - Samodzielne pisanie liter **i, I**.

III

1. Ćwiczenia słuchowe *W domu* – reagowanie ustalonym ruchem w momencie usłyszenia słowa *dom* w wierszu M. Brykczyńskiego.

*Pewna myszka, po kryjomu,
Założyła dom w mym domu,
Przy czym, całkiem nie na żarty,
Prowadziła dom otwarty.
Chociaż miała dom na głowie,
Zaprosiła krewnych mrowie,
Powtarzając byle komu:
– Czuj się jak u siebie w domu.*

*Nieraz, pragnąc trochę ciszy,
Chciałem dom wymówić myszy,
Ale ona, strasząc gości,
Trzęsła domem bez litości
I, choć spokój jest mi drogi,
Postawiła dom na nogi.
Odtąd więc, by było prościej,
Jestem w domu tylko gościem.*

- Próby interpretacji przez dzieci powiedzeń występujących w utworze: *prowadzić dom otwarty; mieć dom na głowie; czuć się jak u siebie w domu; wymówić komuś dom; trząść całym domem; postawić dom na nogi; być gościem w domu*.
2. Rytmizowanie przysłów związanych z domem, np.: *Wolność Tomku w swoim domku; Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej*.

3. Karta pracy, cz. 1, s. 70.

Rysowanie pod każdym zdjęciem przedmiotu (rośliny, zwierzęcia), którego nazwa rozpoczyna się taką samą głoską jak nazwa zdjęcia.

- Łączenie pierwszych głosek z nazw zdjęć. Podawanie nazwy, która powstała.

Dzień 2. Różne domy

Cele ogólne:

- zapoznanie z budową domu; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- stosuje słowa: *piwnica, parter, pierwsze piętro (drugie, trzecie...), strych*; rysuje rodzinę na tle własnego domu.

Środki dydaktyczne: rozsypanka literowa, obrazki domów: parterowego, jednopiętrowego, dwupiętrowego, czteropiętrowego, wieżowca, papierowe figury geometryczne, grzechotka, piosenka *Ojciec Wirgiliusz*, krzeselka, opaska do zasłonięcia oczu, gazety, kosz, książka, s. 26, karty pracy, cz. 1, s. 72, 73.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa *Imię i głoska*.

Dzieci siedzą w kole. Kolejno wymieniają swoje imiona. Określają pierwszą głoskę w imieniu (kto potrafi, dzieli imię na głoski). Podają nazwy przedmiotów, roślin, zwierząt, które się tą głoską rozpoczynają.

2. Układanie swojego imienia z rozsypanki literowej (z wzorem lub bez – do wyboru).

Liczenie, z ilu liter składają się imiona. Wskazywanie osoby mającej najdłuższe imię i tej, której imię jest najkrótsze.

3. Karta pracy, cz. 1, s. 72.

Kończenie rysunków według wzoru. Określanie, gdzie znajdują się przedstawione na nich przedmioty względem siebie.

Odszukiwanie wyrazu *dom* wśród podanych wyrazów. Podkreślanie go.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr IX (*przewodnik*, s. 20–21).

II

Zabawa dydaktyczna *Różne domy*.

1. Rozmowa na temat budowy domów.

- Co musimy mieć, aby wybudować dom? (Projekt, materiały, pieniądze...).

- Kto wykonuje projekty domów? (Architekt).

- Czy domy budowano zawsze z tych samych materiałów?

(Nauczyciel pomaga, wyjaśniając, że dawno, dawno temu domy lepiono z gliny, potem wykorzystywano drewno (zresztą do dzisiaj niektórzy ludzie budują domy drewniane), następnie cegły, a teraz wykorzystuje się gotowe, betonowe elementy).

- Wymienianie etapów budowy domów (projekt, zebranie materiałów, wykopy, budowa, wykańczanie wnętrza).

2. Zabawa dydaktyczna.

Dzieci są podzielone na kilkusobowe grupy. Każda grupa dostaje pięć obrazków domów (parterowy, jednopiętrowy, dwupiętrowy, czteropiętrowy, wieżowiec – dziesięciopiętrowy). Dzieci muszą je ułożyć według wzrastającej liczby pięter, policzyć piętra, nie zapominając o parterze.

3. Układanie sylwet domów z papierowych figur geometrycznych. Liczenie wszystkich figur użytych do ułożenia (w razie problemów pomaga nauczyciel).

 Zabawa ruchowa twórcza *Budujemy domy*.

Dzieci dzielą się na grupy. W każdej grupie jest *budowniczy* i *material budowlany*. *Budowniczy* układa na dywanie kontury domu z ciał pozostałych dzieci. Po ułożeniu *budowniczy określa*, jaki to jest dom.

 Moja rodzina, mój dom – rysowanie scen realnych.

1. Ćwiczenia w książce, s. 26.

- Czytanie całościowe wyrazu *dom*. Przedstawienie rodziny, która znajduje się na obrazku.
- Oglądanie obrazka. Odpowiadanie na pytania.
 - Co robi mama Ani i Kuby? Co robi ich tata?
 - Jak wygląda ich dom? Jak wyglądają wasze domy?
 - Narysujcie swoją rodzinę na tle domu.
- 2. Ćwiczenia słuchowe *Droga do domu*.

W jednym miejscu sali nauczyciel wyznacza *dom*. Jedno dziecko – *mama*, prowadzi drugie dziecko, będące jej *dzieckiem*, do *domu*, wykorzystując dźwięki grzechotki. *Dziecko* ma opaskę zawiązaną na oczach, a pozostałe dzieci, siedzące w rozсыpce na dywanie, są *przeszkodami*, przez które *mama* musi przeprowadzić *swoje dziecko*.

 Zabawa muzyczno-ruchowa przy piosence *Ojciec Wirgiliusz* (przewodnik, cz. 1, s. 109).

3. Oglądanie rysunku (przekroju) domku piętrowego.
Wskazywanie części domu: piwnicy, parteru, pierwszego piętra i strychu. Określanie, co się znajduje w piwnicy, co – na parterze, co – na pierwszym piętrze, a co na strychu.
- Mówienie tekstu *Każdy dom – od strychu po piwnice – ma swoje tajemnice* – z różną intonacją (wesoło, smutno, ze złością i ze strachem).
4. Rysowanie swoich rodzin na tle swoich domów (lub domu, w którym rodzina dziecka ma swoje mieszkanie).

III

1. Rozmowa na temat sytuacji zagrażających bezpieczeństwu dzieci w domu.

– Czego nie powinniście robić w domu?

Podanie przez dzieci przykładów sytuacji z własnego doświadczenia, grożących niebezpieczeństwem w domu (wpuszczanie nieznajomych pod nieobecność dorosłych w domu, włączanie urządzeń elektrycznych do kontaktu przez dzieci, wchodzenie na meble, granie w piłkę, rzucanie przedmiotami, skakanie na wersalce...).

2. Zabawy z wykorzystaniem krzesełek.

Nauczyciel mówi, że na pewno w każdym domu są krzesła i dzieci mogą wykonywać w domu takie ćwiczenia, jakie pokaże.

Każde dziecko dostaje jeden fragment gazety, który zgniata prawą ręką, potem lewą ręką (pokazuje nauczyciel stojący tyłem) i, na końcu, obiema rękami. Tak przygotowane papierowe kule dzieci układają względem krzesełka w pozycjach określonych przez nauczyciela, np. pod krzesełkiem, na krzesełku, z prawej strony krzesełka, z lewej strony krzesełka. Na końcu kładą papierowe kule na krzesełkach, zdmuchują ją i wrzucają do przygotowanego kosza.

3. Karta pracy, cz. 1, s. 73.

Rysowanie szlaczków po śladach. Dla chętnych – rysowanie samodzielne.

Dzień 3. Pocięty obrazek domu

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności liczenia; poznawanie cech trójkąta; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- liczy w zakresie sześciu; rozpoznaje trójkąt wśród innych figur; sprawnie wykonuje ćwiczenia.

Środki dydaktyczne: piosenka *Maluję wielki dom*, zabawki, obrazek przedstawiający rodzinę, nożyczki, kartoniki z krążkami, koszyk, 3 szarfy: czerwona, zielona, żółta, szarfy, piłki, obrazki z różną liczbą zabawek (po kilka z taką samą liczbą), bębenek, tamburyn, obręcze, sylwety i kartoniki z rysunkami domów o różnej liczbie okien, 3 zestawy figur geometrycznych wyciętych z kartonu, skakanki, klocki w kształcie figur geometrycznych, karty pracy, cz. 1, s. 74, 75.

Przebieg dnia

I

1. Tworzenie zdrobnień i zgrubień do słowa *dom*.
2. Dzielenie na sylaby prostych słów – nazw zabawek.
Dzieci siedzą w kole. Chętne dziecko wybiera sobie zabawkę z koszyka stojącego w środku koła (nauczyciel włożył do koszyka zabawki, których nazwy są zgodne pod względem zapisu i wymowy), mówi pierwszą sylabę jej nazwy, a kolejne dzieci wypowiadają następne sylaby. Dziecko, które powiedziało ostatnią sylabę z nazwy zabawki, wchodzi do środka koła i kontynuuje zabawę, a poprzednik zajmuje jego miejsce.

3. Karta pracy, cz. 1, s. 74.

Porównywanie zdjęć przedstawiających miasto nocą i miasto w dzień. Odszukiwanie we wkładce obrazków słońca i księżyca. Naklejanie ich w kołach według wzoru (rytmu).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr IX (*przewodnik*, s. 20–21).

II

 Zabawy matematyczne – *Pocięty obrazek*.

1. Ćwiczenie analizy i syntezy wzrokowej – *W domu rodzinnym*.
Nauczyciel pokazuje dzieciom obrazek przedstawiający rodzinę w domu lub wspólnie spędzającą czas przed domem. Dzieci oglądają obrazek, wypowiadają się, co przedstawia, i próbują nadać mu tytuł. Następnie nauczyciel rozcina obrazek na kilka części, a dzieci składają go ponownie w jedną całość, wykonując polecenia nauczyciela:
 - liczą kolejne kawałki podczas rozcinania obrazka,
 - pokazują kartonik z krążkami, których liczba odpowiada liczbie pociętych kawałków, zgodnie z pytaniem nauczyciela: *Ile kawałków odcięłam?*
 - układają obrazek, licząc, z ilu elementów został złożony.
2. Ćwiczenia w liczeniu – *Porównujemy liczbę okien*.
Nauczyciel umieszcza na tablicy po dwie sylwety domów z różną liczbą okien. Dzieci:
 - liczą okna w każdym domu i układają obok nich kartoniki z odpowiednią liczbą krążków,
 - porównują liczbę okien poprzez tworzenie par; określają, w którym domku jest ich więcej i o ile.
3. Zabawa dydaktyczna *Odszukaj właściwy domek*.
Dzieci losują kartoniki z rysunkami domów z różną liczbą okien. Poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Podczas przerwy w grze odszukują umieszczony w widocznym miejscu duży rysunek z taką samą liczbą krążków jak liczba okien w ich domach. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się kartonikami z domami.

 Ilustracja ruchowa piosenki *Maluję wielki dom*. Podczas zwrotek dzieci tańczą w parach. Podczas refrenu zatrzymują się i delikatnie uderzają pięścią w klatkę piersiową nad sercem, mówiąc: *puk, puk, puk, puk*.

 Zapoznanie z figurą geometryczną – trójkątem. Nauczyciel dzieli dzieci na 3-osobowe grupy. Każda grupa dostaje zestaw figur geometrycznych wyciętych z kartonu. Są wśród nich trójkąty.

1. Składanie kwadratu.

Nauczyciel trzyma papierowy kwadrat i pyta:

– Co to za figura?

Potem składa go wzdłuż przekątnej i rozcina. Pokazuje dwie figury, które powstały (trójkąty).

2. Wyszukiwanie figur w kształcie trójkąta.

Nauczyciel pokazuje trójkąt. Prosi dzieci, żeby wyszukały wśród swoich figur figury o takim kształcie.

3. Oglądanie figury, zapamiętanie jej kształtu.

4. Oglądanie figury za pomocą dotyku.

Dzieci – najpierw z otwartymi oczami, a potem z zamkniętymi oczami – wodzą dłońmi po bokach trójkąta.

5. Określanie charakterystycznych cech trójkąta.

Każda grupa wyodrębnia zaobserwowane cechy figury: trójkąt jest płaski, ma trzy boki, trzy wierzchołki.

• Uzasadnienie nazwy trójkąt – wszystkiego ma po trzy.

 Zabawa ruchowa *Budujemy trójkąty*.

Każdy zespół otrzymuje skakankę. Dzieci ustawiają się w rzędach, trzymając skakanki prawą ręką. Maszerują w rytmie wystukiwanym na bębenku. Na hasło *Budujemy trójkąty*, ustawiają się tak, aby trzy skakanki utworzyły kształt trójkąta.

6. Układanie obrazka z klocków w kształcie poznanych figur. Nazywanie figur, których dzieci użyły.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VI.

• Ćwiczenia porządkowe.

Zbiórka w szeregu przed nauczycielem i powitanie.

• Zabawa o charakterze ożywiający – *Zwierzątka*.

Dzieci poruszają się po sali, naśladowując ruchy zwierząt, których nazwy podał nauczyciel.

• Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ruch uliczny*.

Dzieci swobodnie poruszają się po sali, naśladowując różne pojazdy. Nauczyciel trzyma trzy szarfy: czerwoną, żółtą i zieloną. Podniesienie jednej z szarf powoduje określone zachowania uczestników.

• Zabawa na czworakach – *Bocian i żabki*.

Dzieci-*żabki* skaczą swobodnie po całej sali. W rogu sali stoi na jednej nodze *bocian*. Na sygnał nauczyciela *bocian*, skacząc na jednej nodze, stara się złapać *żabkę*. Złapana *żabka* zamienia się rolą z *bocianem*. *Żabki* mogą się chować przed *bocianem* do *stawu* – wyznaczonego miejsca w sali.

• Zabawa bieżna – *Przeplotek*.

Dzieci pobierają szarfy. Biegają z nimi swobodnie po sali. Na sygnał nauczyciela każde dziecko stara się jak najszybciej przeplesnąć szarfę przez siebie.

• Zabawa rzutna *Dwa kółka*.

Dzieci dzielą się na 5–6-osobowe grupy. Grupy siadają skrzyżnie w kołach, każda grupa ma piłkę. Na sygnał nauczyciela dzieci siedzące w kołach toczą piłkę między sobą.

- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu.
Pozycja wyjściowa – siad prosty, szarfa ułożona przed każdym dzieckiem. Dzieci unoszą szarfy palcami jednej, a potem drugiej nogi.
- Zabawa uspokajająca przy piosence *Mam chusteczkę*.
- Ćwiczenia porządkowo-wychowawcze.
Zbiórka, zebranie szarf.
- Spacer – obserwowanie późnojesiennej pogody.

III

1. Karta pracy, cz. 1, s. 75.

- Rysowanie domu, otoczenia, w którym dzieci chciałyby mieszkać. Określanie ostatniej głoski w nazwach zdjęć.
- Zabawa dydaktyczna *Tyle samo*.
 - Łączenie w pary obrazków przedstawiających taką samą liczbę zabawek.
 - Wykonywanie tyłu czynności (np. podskoków, przysiadów...), ile razy nauczyciel uderzy w bębenek.
 - Klaskanie tyle razy (tyle samo), ile palców pokazał nauczyciel.
 - Zabawa ruchowa *Tyle samo*.
Dzieci biegają po sali. Na sygnał – dźwięki tamburynu – ustawiają się w obręczach tak, aby było ich tyle, ile jest krążków na kartonikach przypiętych do obręczy.

Dzień 4. Plan mieszkania

Cele ogólne:

- zainteresowanie planowaniem mieszkania; rozwijanie słuchu fonematycznego.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rysuje plan swojego mieszkania; określa pierwszą i ostatnią głoskę w nazwach obrazków.
- Środki dydaktyczne:** plan mieszkania, zdjęcie domu wycięte z kolorowego czasopisma, tamburyn, nożyczki, piłka, nagranie wybranej piosenki, balonik, szarfy, paski papieru dla każdego dziecka, karty pracy, cz. 1, s. 76, 77, *Wyprawka plastyczna*.

Przebieg dnia

I

- Zabawa słowna *Czy umiem zadawać pytania?*
Nauczyciel wypowiada zdania oznajmujące, a dzieci układają do nich pytania. Na początku zabawy zdania formułowane przez nauczyciela powinny być proste, potem – bardziej złożone. Zabawę należy poprzedzić wspólnym układaniem pytań, by dzieci zrozumiały, na czym polega istota ich formułowania.
Przykładowe zdania:
Mama przygotowuje kolację.
Tomek buduje z klocków domek.
Zosia rysuje niebieską kredką niebo, a żółtą – słońce.
Ania, koleżanka Kasi, dostała na urodziny dużą lalkę.
- Zabawa rozwijająca koordynację wzrokowo-ruchową.
Dzieci kreślą w powietrzu różne kształty, np.: koła, dwóch listków, dwóch okien, dwóch domów, obiema rękami równocześnie.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr IX (*przewodnik*, s. 20–21).

II

☐ Układanie planu swojego mieszkania.

1. Oglądanie planu mieszkania przygotowanego przez nauczyciela.
Nazywanie poszczególnych pomieszczeń. Określanie, co może się w nich znajdować.
2. Wypowiedzi dzieci na temat *Z ilu pomieszczeń (i z jakich) składają się nasze mieszkania*.
3. Rysowanie wspólnie z nauczycielem planu sali i przyległej łazienki.
Nauczyciel, rysując, pyta dzieci, co jest z lewej strony, co – z prawej.
4. Próby rysowania planu swojego mieszkania (pomaga nauczyciel).
5. Zabawa *Szukamy planu*.

Nauczyciel mówi dzieciom, że ukrył w sali plan swojego mieszkania. Chciałby, żeby dzieci go zobaczyły, a więc muszą go odszukać. Ich zadanie polega na poruszaniu się pod dyktando nauczyciela. Dzieci ustawiają się w jednym końcu sali, w drugim jest schowany plan. Nauczyciel prowadzi dzieci, mówiąc, np. *dwa kroki prosto, jeden w lewo, trzy w prawo, trzy prosto...* Po odszukaniu planu, dzieci nazywają poszczególne pomieszczenia znajdujące się na nim.

☐ Zabawa ruchowo-naśladowcza *Co robimy w kuchni, łazience, pokoju?*

Dzieci poruszają się po sali odpowiednio do dźwięków tamburynu (biegi, podskoki, marsz). Na przerwę w grze, i po usłyszeniu nazwy pomieszczenia, naśladują czynności, które mogą w nim wykonywać.

☐ *Porozmawiamy o domu* – ćwiczenia słuchowe.

1. Zabawa w echo śpiewa nauczyciel, a dzieci powtarzają. Np. przysłowia związane z domem:
Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej.
Wolność Tomku w swoim domku.
Gdy jesteś w cudzym domu, nie zawadzaj tam nikomu.
2. Wyodrębnianie wypowiedzeń z wypowiedzi.
Nauczyciel pokazuje zdjęcie domu wycięte z kolorowego czasopisma. Wypowiada się na temat zdjęcia, a dzieci układają przed sobą paski papieru, które dostały od nauczyciela – jeden pasek, jedno wypowiedzenie. Potem liczą paski, określając liczbę wypowiedzeń w wypowiedzi nauczyciela.
Przykładowe wypowiedzenia:
To dom.
Ten dom to wieżowiec.
Znajduje się on w mieście.
Posiada piwnicę, parter i wiele pięter.
W tym domu jest winda.
3. Liczenie słów w wypowiedzeniach.
Nauczyciel powtarza wypowiedzenia z ćwiczenia 2., a dzieci – po usłyszeniu każdego wypowiedzenia – rozcinają pasek papieru na tyle części, z ilu słów składało się dane wypowiedzenie.
To dom. (2)
Ten dom to wieżowiec. (4)
Znajduje się on w mieście. (5)
4. Zabawa *Dokończ słowo*.
Dzieci stoją w kole, w którego środku stoi nauczyciel z piłką. Rzuca on kolejno do dzieci piłkę, mówiąc pierwszą sylabę nazwy przedmiotu, rośliny, zwierzęcia. Dzieci odrzucają piłkę nauczycielowi, kończąc słowo, czyli dopowiadając drugą sylabę dającą z pierwszą określoną nazwę.
Np. ka – *kasa, kasza...*, ma – *mama, maki, mapa...*, lo – *lody, loki, losy...*, ba – *basen, baran, barak, baka, banan, baza...*

5. Zabawa *Tak jak imię*.
Dzieci siedzą w kole. Kolejno podają swoje imię oraz nazwę przedmiotu (rośliny, zwierzęcia), która rozpoczyna się taką samą głoską jak imię.
6. Ćwiczenia w głoskowaniu.
Dzieci dostają obrazki (*Wyprawka plastyczna*) i siadają w kole. Obrazki kładą przed sobą, żeby były widoczne dla wszystkich. Nauczyciel mówi nazwę jednego obrazka z podziałem na głoski. Właściciel obrazka mówi całą nazwę swojego obrazka i określa pierwszą i ostatnią głoskę w jego nazwie. Potem nauczyciel dzieli na głoski nazwę innego obrazka, a jego właściciel postępuje jak wcześniej kolega.
7. Dowolny taniec przy nagraniu wybranej piosenki.
Dzieci dobierają się w grupy pod względem pierwszej głoski w ich imionach i wspólnie tańczą.

III

1. Karty pracy, cz. 1, s. 76, 77.

Nazywanie mebli przedstawionych na obrazkach. Łączenie z nimi liniami rysunków przedmiotów, które mogą się w nich lub na nich znajdować. Kolorowanie rysunków.

2. Zabawa *Dokończ...*

Dzieci stają na obwodzie koła. W środku znajduje się nauczyciel, który trzyma w dłoniach balonik. Nauczyciel, rzucając balonik w kierunku dziecka, wypowiada słowa: *słodki jak...* Dziecko powinno szybko odbić balonik, podając jednocześnie słowo kończące wypowiedź nauczyciela. Np. *słodki jak...* cukier, cukierek, lizak... Potem nauczyciel, rzucając balonik, podaje inne słowa, np. *słony jak...* *zimny jak...* *twardy jak...* *miękki jak...* i zabawa trwa dalej.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Nie strać szarfę*.

Dzieci otrzymują po jednej szarfie, którą zakładają na siebie i dowolnie poruszają się po sali we wspieraniu na palcach. Na ustalony sygnał, każde dziecko stara się jak najszybciej usiąść w siadzie skrzyżnym. Kto przyjmie tę pozycję jako ostatni, oddaje szarfę. Dzieci, które utraciły szarfę, siedzą do końca zabawy w siadzie skrzyżnym. Zabawa kończy się, kiedy zostaje 2–3 dzieci z szarfami. One zostają zwycięzcami.

Dzień 5. Domy zwierząt

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się na temat opowiadania; sprawnie wykonuje ćwiczenia.

Środki dydaktyczne: opowiadanie M. Strękowskiej-Zaremby *Co robią skrzaty w zimie?*, chusta animacyjna, tamburyn, nożyczki, klej, bębenek, kartki z bloku, duży tangram, książka, s. 27, karty pracy, cz. 1, s. 78, 79, 80, *Wyprawka plastyczna*.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 1, s. 78.

Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego. Nauczyciel czyta wyrazy, a dzieci mówią nazwy obrazków.

2. Zabawa *Czyj to bucik?*

Dzieci oglądają swoje obuwie, opowiadają, jak wygląda, określają kolor i materiał, z jakiego jest wykonane itp.

Następnie dzieci siadają w kole i wyciągają nogi w taki sposób, aby były widoczne ich buty. Jedno z dzieci ogląda wszystkie buty, spacerując po obwodzie koła, a następnie odchodzi kilka

kroków i odwraca się tyłem do pozostałych. W tym czasie kilkoro wskazanych przez nauczyciela dzieci zdejmują po jednym butcie i kładzie we wnętrzu koła. Teraz wszystkie dzieci wykonują siad klęczny, a dziecko stojące z boku wchodzi do wnętrza koła i odgaduje, do kogo należą znajdujące się tam buty.

📁 Ćwiczenia poranne – zestaw nr IX (przewodnik, s. 20–21).

II

📖 Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Co robią skrzaty w zimie?*

1. Ćwiczenia w książce, s. 27.

- Czytanie całościowe napisu *domy i domki*.
- Nazywanie zwierząt przedstawionych na zdjęciach, dzielenie ich nazw na sylaby.
- Układanie zdania o wybranym zwierzęciu.
- Wskazywanie i nazywanie domów zwierząt przedstawionych na zdjęciach.

📁 Zabawa ruchowo-naśladowcza *Zwierzęta*.

Dzieci poruszają się odpowiednio do dźwięków tamburynu. Na przerwę w grze i nazwę zwierzęcia podaną przez nauczyciela, dzieci zatrzymują się, a potem naśladowują ruchy i głosy zwierząt – pszczoły, bociana, sowy, lisa.

2. Słuchanie opowiadania.

Mały skrzat Alojzy i jego rodzice zamieszkali w lesie na początku lata. Wtedy las był bardzo zielony. Aż tu nagle zaczął się zmieniać. Liście na niektórych drzewach pożółkły, na innych zbrązowiały, a nawet poczerwieniały!

Kolorowy las spodobał się Alojzemu. Skrzat założył czerwony sweter i żółte spodnie, żeby wyglądać tak wesoło jak las. Zadawany z siebie, poszedł odwiedzić bociana Jarka. Codziennie bawił się z nim w chowanego. Znalazł Jarka na polanie. Było tam wiele innych bocianów. Jak nigdy dotąd.

– Naradzamy się przed odlotem do ciepłych krajów – wyjaśnił bocian Jarek.

Skrzat się zasmucił. – Nie odlatuj – poprosił przyjaciela.

Bociek tylko się uśmiechnął. – Wiele ptaków odlatuje przed zimą. Jerzyki już odleciały. Bociany, jaskółki, kukulki, wilgi też szykują się do podróży.

Alojzy uściskał bociana na pożegnanie. I poszedł odwiedzić niedźwiadka Niunia.

Znalazł go na lesnej polanie. – Pobawimy się w berka? – zapytał.

– Nie mam czasu na zabawę. Muszę jeść, jeść i jeść! – odparł Niuniek.

– Dlaczego? – zdziwił się skrzat.

– Żeby utyc, zanim przyjdzie zima. Będę spał kilka miesięcy – wyjaśnił niedźwiadek i włożył do pyszczka garść jagód.

Nic więcej nie powiedział, bo przecież trudno mówić i jeść.

– Kto się ze mną pobawi? – spytał zmartwiony Alojzy.

Nikt mu nie odpowiedział. Zwierzęta były bardzo zajęte. Skrzat przyglądał się im każdego dnia z wielkim zdziwieniem. Jedne jady od rana do wieczora, inne gromadziły zapasy na zimę. Bobry ścinały soczyste gałzki i układały je w domkach nad rzeką. Wiewiórki zakopywały orzechy w różnych miejscach lasu. Chomiki zbierały ziarno. Sójki gromadziły żołędzie.

Któregoś dnia skrzat Alojzy spotkał borsuka Freda. Borsuk niósł do nory suche liście.

– Zrobię z nich wygodne łóżko. Będę spał całą zimę. Susły i jeże już śpią, pora i na mnie – rzekł Fred.

Skrzat Alojzy wrócił do domu bardzo zmartwiony.

– Ptaki uciekają z naszego lasu, a niedźwiedzie, susły i jeże usypiają na całe miesiące. Co ja będę robił? Zanudzę się. Też muszę przespać zimę.

Mama skrzata pokręciła głową. – Ptaki odlatują, a niedźwiedzie, susły, jeże zasypiają, bo w zimie nie miałyby co jeść. Dlatego też niektóre zwierzęta robią zapasy jedzenia. A skrzaty,

synku, zbierają nasiona. Będą nimi karmić te zwierzęta, które nie śpią w zimie i nie zgromadziły zapasów.

Mama dała Alojzemu dużą torbę i poszła z nim zbierać nasiona.

Alojzy aż się zasapał przy tej pracy. Jednak był szczęśliwy. – Wreszcie się nie nudzę! – stwierdził, gdy napelnił torebkę nasionami. I zaraz poprosił o większą torbę. A potem – o wielki wór.

3. Rozmowa na temat opowiadania.

- Co robiły zwierzęta jesienią?
- Dlaczego bocian odlatywał do ciepłych krajów?
- Dlaczego niedźwiedź tak dużo jadł?
- Co robią inne zwierzęta, np. wiewiórka, jeż, przed zbliżającą się zimą?
- Co się dzieje z piórami ptaków zimujących u nas? Co się dzieje z futrem zwierząt, które nie zasypiają?
- Jak nazywa się dom borsuka? Jak nazywa się dom niedźwiedzia?
- Co robił skrzat jesienią w lesie?
- Dla kogo zbierał owoce i nasiona?

4. Karta pracy, cz. 1, s. 79.

Łączenie liniami zdjęć zwierząt z obrazkami ich domów.

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Nie strać szarfy* (przewodnik, s. 30).

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VI (przewodnik, s. 27–28).

III

1. Zabawy tangramem.

Nauczyciel wyjaśnia, że tangram to starochińska składanka, którą tworzy siedem części w kształcie figur (złożone tworzą kwadrat). Części te są nazywane kamykami.

Dzieci dostają rysunki tangramu (*Wyprawka plastyczna*), kolorują je i rozcinają wzdłuż linii. Nauczyciel układa przykładową postać zwierzątka z kamyków tangramu (powiększony tangram). Potem dzieci układają sylwetę swojego zwierzątka z kamyków tangramu i przyklejają ją na kartce. Nadają imiona swoim zwierzątkom.

2. Zabawa *Liczmy kroki*.

Nauczyciel stoi w jednym końcu sali, dzieci w drugim, zwrócone do niego twarzami. Nauczyciel klaszcze lub uderza w bębenek kilka razy, a dzieci liczą uderzenia. Na hasło *Start*, wypowiedziane przez nauczyciela, dzieci poruszają się do przodu tyle kroków, ile było uderzeń.

 Zabawa ruchowa z użyciem chusty animacyjnej – *Kolorowe wycieczki*.

Dzieci stoją, trzymając chustę animacyjną. Nauczyciel podaje nazwę koloru, a dzieci, które powiedziały, co jest w tym kolorze, zamieniają się miejscami.

3. Karta pracy, cz. 1, s. 80.

Rysowanie szlaczków po śladach. Dla chętnych – samodzielne rysowanie szlaczków.

Tydzień II: Urządzenia elektryczne

Dzień 1. Robię pstryk i mam światło w mig

Cele ogólne:

- zapoznanie ze sposobami oświetlenia pomieszczeń dawniej i obecnie; zapoznanie z literą t: małą i wielką, drukowaną i pisaną; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia sposoby oświetlania pomieszczeń dawniej i obecnie; rozpoznaje i nazywa literę t: małą i wielką, drukowaną i pisaną; sprawnie wykonuje ćwiczenia.

Środki dydaktyczne: teatrzyk I. R. Salach *Światło*, obrazki przedstawiające przedmioty wykorzystywane w domu, kukielki i obrazki do teatrzyku, kartoniki z literami: **t, T, a, m, e, o**, tamburyn, piłki, szarfy w trzech kolorach: czerwonym, żółtym, zielony, duża kostka z obrazkami urządzeń elektrycznych, karta pracy, cz. 2, s. 3, książka, s. 28, *Nauka...* s. 8, 38.

Przebieg dnia

I

1. Oglądanie obrazków różnych przedmiotów wykorzystywanych w domach (wyciętych z gazetki reklamowych, np. mebli, sprzętu AGD, urządzeń sanitarnych, naczyń). Rozpoznawanie ich i prawidłowe nazywanie; określanie, do czego służą; wypowiedzi dzieci na temat tych urządzeń: *Czy do ich pracy jest potrzebny prąd?*
Nauczyciel wyjaśnia, że prąd trafia do domów, szkół, przedszkoli... z elektrowni.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 3.

Nazywanie przedmiotów przedstawionych na zdjęciach. Określanie, do czego służy każdy z nich. Otaczanie pętlami zdjęć tych przedmiotów, które znajdują się w domach dzieci.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr X.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Idź. Stój!*
Dzieci, kiedy usłyszą hasło *Idź*, poruszają się swobodnie po sali. Na hasło *Stój!* – zatrzymują się bez ruchu.
 - Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Trzepiemy dywan*.
Dzieci, najpierw w skłonie, naśladują czynność *zwijania dywanu*; następnie naśladują *wieszanie go na trzepaku*, a potem – *trzepanie dywanu* raz jedną, raz drugą ręką.
 - Ćwiczenie równowagi – *Wkręcamy żarówkę*.
Dzieci, we wspięciu na palcach, naśladują wkręcanie żarówek wysoko nad głową – w prawą i w lewą stronę.
 - Ćwiczenie ramion – *Wytrzepujemy koc*.
Dzieci dobierają się parami, podają sobie obie ręce, uginają lekko kolana i rytmicznie je prostują, wyrzucając ręce do góry; następnie opuszczają je w dół tak, jakby trzepały koc.
 - Zabawa bieżna *Samochody na baterie*.
Dzieci – *samochody* – poruszają się w rytmie tamburynu, dostosowując swój ruch do tempa akompaniamentu (wolno, szybko, coraz szybciej, coraz wolniej).
 - Ćwiczenie uspokajające *Marsz z rymowanką*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła, rytmicznie wypowiadając tekst: *Maszerujemy wszyscy w koło, dzisiaj będzie nam wesoło*, następnie zatrzymują się, obracają twarzami do siebie i wykonują czynności, o których jest mowa w drugiej części rymowanki: *ręce prawe podajemy, bo przywitać tak się chcemy*.

II

 Teatrzyk kukielkowy według tekstu I. R. Salach *Światło*.

1. Losowanie obrazków różnych urządzeń elektrycznych; dzielenie ich nazw na sylaby.
2. Oglądanie teatrzyku z wykorzystaniem kukielek: dziewczynki – Małgosi, chłopca – Jacka, oraz obrazków przedstawiających: łuczycwo, lampę naftową, świecę, lampę elektryczną.

Małgosia: *Jacku, co ty tam masz?*

Jack: *O, Małgosia! Dobrze, że już jesteś. Mam świeczkę i chciałbym się nią trochę pobawić, tylko nie mogę znaleźć zapalek.*

Małgosia: *Zabawa zapalkami? To nie wiesz, że dzieciom nie wolno bawić się zapalkami?*

Jack: *Wiem, ale ja chciałem tylko ją zapalić i trochę popatrzeć. Przecież nic się nie stanie.*

Małgosia: *Właśnie, że się stanie. Chwila nieuwagi i pożar gotowy. Poczekaj chwilkę, pójdę do domu po obrazki, to dowiesz się, do czego służy świeca. Zaraz wracam. (Nauczyciel chowa na chwilę kukielkę. Przy ponownym jej pokazaniu ma już obrazki).*

Jacek: *Ależ ona marudzi. Przecież nie chciałem zrobić nic złego. Co takiego by się stało, gdybym sobie popatrzył, jak świeca się pali? Nie wiem.*

Malgosia: *Już jestem. Zaraz pokażę tobie i dzieciom moje ciekawe obrazki. Oto pierwszy.*

Jacek: *Co to takiego? Miała być świeca, ale jej nie widzę. A wy, dzieci?*

Malgosia: *To jest luczywo. Nim bardzo dawno temu ludzie oświetlali jaskinie, w których mieszkali. To taki kij nasączony tłuszczem. Bardzo dymił, gdy płonęło światło, dlatego ludzie wymyślili świecę.*

Jacek: *O, świeca.*

Malgosia: *Tak. Świece też nie były wygodne w użyciu. Wosk, z którego były zrobione, topił się i spływał w dół. Jeśli spadł na obrus, to robiły się brzydkie plamy, które bardzo trudno wyprać. Za to bardzo łatwo było o pożar, bo płomyczek jest odłonięty. Dlatego ludzie wymyślili lampę naftową.*

Jacek: *Poznaję ją, a wy, dzieci?*

Malgosia: *Tak, to jest lampa naftowa. O, tutaj wlewa się płyn, który nazywa się nafta. Trzeba to robić bardzo ostrożnie, bo nafta bardzo łatwo się pali. Później zapalką podpala się knot i osłania całość szklanym kloszem. Spójrzcie, tu jest małe pokrętło, którym można regulować płomień. Taka lampa może świecić bardzo jasno. Jednak ludzie wymyślili jeszcze coś lepszego.*

Jacek: *Druga lampa!*

Malgosia: *Ale elektryczna. Wystarczy wkręcić żarówkę, włożyć przewód do gniazdka elektrycznego, nacisnąć pstryczek i lampa świeci. No i jak, które z tych źródeł światła podoba ci się najbardziej?*

Jacek: *Hm... Myślę, że lampa elektryczna.*

Malgosia: *Mnie też. A wiesz, dlaczego?*

Jacek: *Jest bezpieczna!*

Malgosia: *Pod warunkiem, że nie służy nam do zabawy. Wszystkie urządzenia elektryczne są po to, by ułatwiać ludziom życie. Nie wolno się nimi bawić! Świecą zresztą też nie – zwłaszcza dzieciom.*

Jacek: *W takim razie nie będę szukał zapalek i pójdę schować świecę.*

Malgosia: *Dobra myśl. Zostawimy dzieciom obrazki, żeby mogły je dokładniej obejrzeć.*

3. Rozmowa na temat teatryku.

- Dlaczego nie należy bawić się zapalkami i świecą?
 - Nazywanie i wskazywanie na obrazkach poszczególnych źródeł światła.
 - Wyjaśnienie, w jaki sposób dają światło; ukladanie obrazków zgodnie z kolejnością pojawiania się źródeł światła; zwrócenie uwagi na postęp techniczny.
4. Tworzenie w parach krótkich dialogów, z wykorzystaniem kukiełek przestrzegających przed zabawą świecą i zapalkami, a przekonujących do stosowania w domu urządzeń elektrycznych; prezentowanie scenek przed grupą.
5. Opisywanie wyglądu, przeznaczenia i sposobu użytkowania urządzeń elektrycznych znajdujących się w sali, np. magnetofonu, radia, komputera, lampy.

 Zabawa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Urządzenia elektryczne.*

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Podczas przerwy w grze nauczyciel wymienia nazwy różnych przedmiotów. Jeśli do ich pracy jest potrzebny prąd, dzieci klaszczą, jeśli nie – tupią. (Przykładowe przedmioty: *wiaderko, odkurzacz, pralka, miska, stolik, lodówka, krzesło, mikser, telewizor...*).

 Wprowadzenie litery **t**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Rozmowa na temat ojców dzieci, pod hasłem: *Co wiecie o tatusiach?*
 - Jak ma na imię wasz tata?
 - Gdzie pracuje?

- Czy wiecie, ile ma lat?
 - Co lubi najbardziej robić?
 - Jakie są jego ulubione potrawy?
2. Analiza i synteza słuchowa słowa *tata*.
- Dzielenie słowa *tata* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *tata* na głoski.
 - Co słyszycie na początku słowa *tata*?
 - Podawanie słów, które rozpoczynają się głoską *t* (*torba, tor, trawa...*), mających ją na końcu (*drut, krawat, młot...*) i w środku słowa (*mata, buty, klatka...*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *tata*?
3. Budowanie schematu słowa *tata*.

4. Syntezowanie głosek z nazw obrazków – wskazanych liczbą.
 Obrazki: taczki kot dom gazeta maska
 (1) (2) (3) (4) (4)
- Podanie otrzymanego imienia – *Tomek*.
5. Analiza i synteza słowa *Tomek*.
- Przypomnienie, kiedy stosujemy wielką literę.
 - Dzielenie imienia *Tomek* na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.
- Zabawa ruchowo-rytmiczna *Spacer po parku*.
 Dzieci poruszają się po sali odpowiednio do dźwięków tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i mówią z nauczycielem rymowanek, rytmicznie tupiąc.
Szu-mią drze-wa, szu-mią drze-wa, ka-pie desz-czyk, ptak nie śpie-wa.
6. Pokaz litery **t**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
7. Umieszczenie pod schematami słów: *tata, Tomek* kartoników z literami: **t, T, a, m, e, o**.
- Odczytanie wyrazu **tata**.
8. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 8.
- Dzielenie słowa *tor* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się ta nazwa.
 - Kolorowanie liter **t, T** na wybrany kolor.
 - Czytanie połączeń litery **t** z poznanymi literami.
 - Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego. Rysowanie tego, co ma mama i tego, co ma tata.
 - Zamienianie pierwszej głoski w nazwach rysunków na głoskę *t*. Podawanie nazw, które powstały.
 - Pisanie liter **t, T** po śladach.
9. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 38.
- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **t** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **t, T** na podłodze, w powietrzu, na plecach kolegi lub koleżanki.
 - Samodzielne pisanie liter **t, T**.
- Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VI (*przewodnik*, s. 27–28).

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 28.

- Oglądanie obrazka przedstawiającego współczesną kuchnię. Wskazywanie i nazywanie znajdujących się tam urządzeń elektrycznych. Określanie, do czego służą.
- Słuchanie nazw urządzeń elektrycznych bez pierwszej głoski. Mówienie całych nazw. Określanie ostatniej głoski.
- Określanie, z których urządzeń elektrycznych dzieci mogą korzystać samodzielnie, a z których – wyłącznie pod opieką osób dorosłych.

- Przypomnienie dzieciom, że nie wolno niczego wkładać do gniazdka z prądem.
2. Zabawa *Urządzenia elektryczne*.
Rzucanie dużą kostką, na której ściankach są przyklejone obrazki różnych urządzeń elektrycznych. Po wylosowaniu danego obrazka określanie, do czego służy przedstawione na nim urządzenie, a następnie układanie zdania z jego nazwą.
- Zabawa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Urządzenia elektryczne (przewodnik, s. 34)*.

Dzień 2. Domowe sprzęty elektryczne

Cele ogólne:

- kształtowanie słuchu i pamięci muzycznej; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę i bawi się przy niej; wykonuje pracę przestrzenną według instrukcji.

Środki dydaktyczne: piosenka *Domowe sprzęty elektryczne*, bębenek, tamburyn, kołatka, grzechotka, szarfy w czterech kolorach, pomięte ubrania, różne rodzaje żelazek lub ich zdjęcia, kolorowy karton, nożyczki, klej, srebrna folia samoprzylepna, nagranie odgłosów pracujących sprzętów elektrycznych, szablon żelazka, karty pracy, cz. 2, s. 4, 5.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 4.

Oglądanie obrazków. Omawianie ich. Naklejanie obok nich zdjęć właściwych urządzeń elektrycznych.

2. Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi i umiejętność słuchania – *Gluchy telefon*.

Dzieci siedzą w rzędzie; kolejno powtarzają, mówiąc do ucha sąsiada siedzącego po swojej lewej stronie, słowo powiedziane pierwszemu dziecku na ucho przez nauczyciela. Kiedy słowo *obiegnie* wszystkich, dziecko siedzące na końcu głośno je powtarza. Jeśli powie prawidłowo, siada na początku, jeśli nie – nauczyciel wspólnie z dziećmi próbuje ustalić, które dziecko zmieniło *wędrujące* słowo. Wtedy dziecko, które je zmieniło, idzie na koniec rzędu i zabawa toczy się dalej.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr X (*przewodnik, s. 33*).

II

 Zabawy przy piosence *Domowe sprzęty elektryczne*.

1. Zabawa rozwijająca poczucie rytmu i wrażliwość na zmiany dynamiczne – *Co cztery kroki*.

Dzieci maszerują po obwodzie koła przy dźwiękach bębna, w rytmie ćwierćnut; co cztery kroki zmieniają sposób chodzenia. Kiedy nauczyciel mocno uderza w bębenek, idą na całych stopach, kiedy ciszej – na piętach, a kiedy cichutko – na palcach.

2. Słuchanie piosenki *Domowe sprzęty elektryczne* (śl. i muz. A. Jędrzejewska-Stachura).

Ra - dio, pral - kę czy lo - dów - kę, czę - sto też so - ko - wi - rów - kę,
czy te - le - fon, czy su - szar - kę, cza - sem tak - że za - mra - żar - kę,
sprzę - ty ta - kie w do - mu ma - my i z nich chę - tnie ko - rzys - ta - my.

I. *Radio, pralkę czy lodówkę,
często też sokowirówkę,
czy telefon, czy suszarkę,
czasem także zamrażarkę,
sprzęty takie w domu mamy
i z nich chętnie korzystamy.*

II. *Czemu służą, wszyscy wiemy,
trochę o nich opowiemy:
przez telefon rozmawiamy,*

w zamrażarce – zamrażamy,

*mikser wszystko w mig miksuje,
a odkurzacz – porządkuje.*

III. *Telewizję oglądamy,
radia chętnie też słuchamy,*

*na kuchence – gotujemy,
a żelazkiem – prasujemy,
pralka daje czyste pranie,
aż się miło robi mamie.*

Dzieci:

stoją w parach, twarzami do siebie, śpiewają piosenkę,
rytmicznie klaszczą naprzemiennie w ręce partnera,

wykonują z partnerem obroty w kółeczkach,

ustawiają się w dużym kole,

przykładają dłonie z wystawionym małym palcem i kciukiem – jak słuchawkę telefoniczną – do ucha,

kołyszą się na boki, ręce mają skrzyżowane na piersiach,
jakby im było zimno,

wykonują rękami młynek przed sobą,
naśladują odkurzanie,

robią z dłoni daszek nad oczami,

przykładają otwarte dłonie raz do prawego, raz do lewego ucha,

naśladują mieszanie zupy w garnku,

naśladują prasowanie,

wykonują obrót wokół własnej osi,

ręce mają oparte na biodrach, kołyszą się na boki.

3. Rozmowa na temat piosenki.

• Określanie tempa i nastroju piosenki.

– O jakich sprzętach elektrycznych była mowa w piosence? Do czego są one wykorzystywane?

4. Ćwiczenia emisyjne.

Powtarzanie za nauczycielem fragmentów melodii piosenki na sylabach: *la, la, na, na, ta, ta*.

5. Zabawa rytmiczna *Co robią te przedmioty?*

Dzieci poruszają się po sali przy melodii piosenki. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i wyklaskują z podziałem na sylaby nazwy czynności związanych z urządzeniami z piosenki, których obrazki kolejno pokazuje nauczyciel. Np. telefon: *roz-mawia-my*; zamrażarka: *za-mra-za*; mikser: *mi-ksu-je*; odkurzacz: *od-ku-rza*; telewizor: *o-glą-da-my*; radio: *słu-cha-my*.

6. Ćwiczenia słuchowe *Co to za odgłosy?*

Dzieci słuchają nagranych odgłosów pracujących sprzętów elektrycznych i je rozpoznają. Określają, czy występowały one w piosence.

7. Zabawa rozwijająca umiejętność rozróżniania dźwięków i szybką reakcją na sygnał – *Naśladujemy urządzenia*.

Nauczyciel dzieli dzieci na cztery grupy: *odkurzacze, suszarki, pralki i żelazka* (oznacza je szarfami w czterech kolorach lub emblematy urządzeń), które zajmują miejsca w czterech rogach sali. Każde *urządzenie* reaguje na dźwięk innego instrumentu, np. przy dźwiękach tamburynu wstają *pralki*, podają sobie ręce i obracają w koło; przy dźwiękach grzechotki wstają *suszarki* i naśladują suszenie włosów; przy dźwiękach bębna wstają *odkurzacze* i naśladują odkurzanie dywanu; przy dźwiękach kołatki wstają *żelazka* i naśladują prasowanie. Dźwięki innego instrumentu są sygnałem do zajęcia miejsca przez grupę poprzednią. Co pewien czas nauczyciel zmienia członków danej grupy, aby dzieci miały możliwość rozpoznawania i reagowania na każdy rodzaj instrumentu.

8. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

Śpiewanie piosenki razem z nauczycielem; śpiewanie kolejnych wersów piosenki przez grupy chętnych dzieci (każda grupa śpiewa jeden wers, ostatni wers pierwszej zwrotki śpiewają wszystkie dzieci).

- Dzieci maszerują parami po obwodzie koła w rytmie piosenki, śpiewają jej poszczególne zwrotki razem z nauczycielem.

 Ilustracja ruchowa piosenki *Domowe sprzęty elektryczne (przewodnik, s. 36–37)*.

 Kolorowe żelazko – wykonanie formy przestrzennej z kolorowego kartonu.

1. Rozmowa na temat żelazka.

Nauczyciel pokazuje dzieciom pomięte ubrania. Dzieci opisują, jak one wyglądają; wyjaśniają, czego należałoby użyć, aby poprawić ich wygląd (żelazka).

- Do czego służy żelazko?
- O czym należy pamiętać, kiedy się go używa? (Gdy nie prasujemy, nie stawiamy włączonego żelazka stopą do dołu, bo może dojść do pożaru; należy uważać, aby się nie oparzyć; nie wolno dzieciom samodzielnie używać żelazka; po skończeniu prasowania koniecznie należy je wyłączyć).

2. Rozmowa na temat rozwoju techniki.

Nauczyciel pokazuje dzieciom stare żelazko na duszę (lub jego obrazek). Wyjaśnia, na jakiej zasadzie działało. Dzieci określają, czy było wygodne w użyciu. Nauczyciel zwraca uwagę na rozwój techniki, wynalezienie żelazka elektrycznego oraz jego udoskonalanie. Prezentuje dzieciom działanie żelazka; prasuje jedno z pokazywanych wcześniej ubrań. Dzieci wskazują na różnice w wyglądzie ubrań: wyprasowanego i pomiętego.

3. Wykonanie pracy plastycznej.

Zaproponowanie dzieciom wykonania kartonowych żelazek; pokaz i omówienie sposobu wykonania pracy przez nauczyciela.

- Samodzielne działania dzieci: wycinanie z podwójnie złożonej kartki z kolorowego bloku technicznego sylwetki żelazka po narysowanym konturze (zagięcie kartki jest w miejscu narysowanego uchwytu żelazka); z pomocą nauczyciela wycięcie podłużnego otworu w miejscu uchwytu, ale w taki sposób, aby na górze obie części nadal pozostały złączone. Wycinanie z kartonu w innym kolorze kółka, czyli *termostatu*, i przyklejenie z przodu na jednej części żelazka, po lewej stronie; zagięcie do wewnątrz z każdej strony *stopy żelazka* – dolnych fragmentów szablonu; przyklejenie ich do nieco większej podstawki; przyklejenie, wyciętego po liniach konturowych, kawałka folii samoprzylepnej w kolorze srebrnym nad linią przyklejenia do podstawki – *stopy żelazka*; wycinanie po narysowanym konturze i doklejenie paska kartonu zakończonego wtyczką z prawej strony żelazka. (Dzieci przyklejają dodatkowe elementy tylko na przedniej stronie żelazka. Jeśli chcą, mogą zrobić to także z drugiej strony).
- Oglądanie powstałych prac; prezentowanie ich w kąciку dla rodziców.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 5.

Łączenie liniami zdjęć, których nazwy się rymują.

2. Zabawa uwrzażliwiająca zmysł słuchu, pod hasłem *Słuch doskonały*.

Dzieci stają w luźnej gromadce, w jednym końcu sali. W przeciwnym końcu staje tyłem jedno wybrane przez nauczyciela dziecko. Wydaje ono szeptem polecenia grupie stojącej w końcu sali. Np. *Stańcie na jednej nodze; dotknijcie rękami podłogi; podnieście ręce w górę...* Po każdym poleceniu dziecko się odwraca i sprawdza, czy grupa usłyszała jego słowa.

 Ilustracja ruchowa piosenki *Domowe sprzęty elektryczne (przewodnik, s. 36–37)*.

Dzień 3. Do czego mogą służyć urządzenia elektryczne

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; zachęcanie do przygotowywania prostych potraw.

Cele operacyjne

Dziecko:

- odpowiada na pytania dotyczące utworu; wykonuje koktajl mleczno-owocowy.

Środki dydaktyczne: opowiadanie I. R. Salach *Ania pomaga mamusi*, obrazki przedstawiające urządzenia elektryczne i z elementami do nich pasującymi, ilustracje do opowiadania, mikser, kefir, mleko, mrożone truskawki, cukier, tamburyn, bębenek, pudełko przykryte chustką, fartuszki, wysokie naczynie, karty pracy, cz. 2, s. 6, 7, 8, *Przygotowanie...* s. 13.

Przebieg dnia

I

1. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat urządzeń elektrycznych.

Dzieci opowiadają o własnych obserwacjach i doświadczeniach związanych z wykorzystywaniem tych urządzeń w ich domach. (Zachęcanie dzieci do pomagania rodzicom przy prostych pracach domowych).

2. Karty pracy, cz. 2, s. 6, 7.

Wypowiedzi dzieci o tym, jak radzili sobie ludzie dawniej, gdy nie było pralek, lodówek...

Łączenie liniami w pary zdjęć i rysunków urządzeń o takim samym przeznaczeniu, stosowanych dawniej i dziś. Kolorowanie rysunków.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr X (*przewodnik*, s. 33).

II

- Słuchanie opowiadania I. R. Salach *Ania pomaga mamusi*.

1. Wypowiedzi dzieci na podstawie własnych doświadczeń. Odpowiadanie na pytania: *W jakich pracach pomagacie rodzicom? Czy chętnie to robicie? Co sprawia wam największą przyjemność? Dlaczego powinno się pomagać rodzicom?*
2. Zapoznanie z treścią opowiadania, z wykorzystaniem ilustracji.

Ania nie poszła dzisiaj do przedszkola. Bolały ją głowa i gardło. Mama miała wolny dzień, nie musiała iść do pracy, więc obydwie zostały w domu. Najpierw zjadły śniadanie, razem posprzątały i Ania poszła do swojego pokoju. Wyjęła ulubione lalki, którymi chciała się pobawić. Każdą z nich posadziła na tapczanie i przyjrzała im się dokładnie: tu plamka, tam plamka, tu odpruta tasiemka, tam odpadł guziczek.

– *Biedne laleczki – westchnęła Ania.*

– *Co mówiłaś, kochanie? – w drzwiach ukazała się mama. Dziewczynka spojrzała w jej stronę zmartwiona:*

– *Zobacz – zaczęła – ubranka moich lalek są brudne i zniszczone.*

– *Żaden kłopot, można je uprać i pozszywać – roześmiała się mama. – Nie ma się czym martwić.*

– *W takim razie wlej mi, mamusiu, wodę do miski, to wypiorę brudne sukienki – powiedziała Ania.*

– *Dobrze, chodźmy do łazienki.*

W łazience zrobił się ruch. Mama nalala wodę do miski, wsypała proszek, po czym wróciła do swoich zajęć. Ania rozpoczęła pranie. Tarła mocno materiał sukienek, ale plamy jak były, tak były i nic nie wskazywało na to, że znikną. Dziewczynka była poważnie zmartwiona.

– *Jak idzie? – zapytała mama, zaglądając do łazienki.*

– *Wcale nie idzie – dziewczynka miała łzy w oczach. – Spójrz, ani jedna plamka nie zniknęła. Może trzeba dosypać więcej proszku?*

– *Myszę, że nic tu nie poradzimy. Spróbujemy jednak inaczej* – powiedziała mama. – *Mam do uprania kilka bluzek. Włożymy wszystko do pralki, może wtedy plamy znikną.*
Ania była bardzo smutna, ale pomogła mamie i włożyła rzeczy do pralki. Mama wyspała miarkę proszku i uruchomiła pralkę. Dziewczynka patrzyła, jak sukienki wirują za szybką.
 – *Chodź, trzeba przyszyć tasienkę i guziczki* – zachęcała ją mama.
 – *Ale ja nie potrafię* – odpowiedziała Ania.
 – *Wiem. Dlatego ja naprawię ubranka twoich lał* – uśmiechnęła się mama.
 – *A gdzie są igły?* – *Ania powoli odzyskiwała humor.*
 – *Nie, nie! Te naprawy wymagają użycia maszyny elektrycznej* – podkreśliła mama.
 – *Dlaczego?* – *zaczekawiała się dziewczynka.*
 – *Tasienka przyszyta maszyną trzyma się mocno materiału. Gdybym przyszyła ją ręcznie, to prędko mogłaby się odpruć* – *objaśniła mama.*
 – *A guziki?* – *pytała dalej Ania*
 – *Guziki też przyszyję maszyną. Maszyna wykona to prędziej i dokładniej.*
Mówiąc to, mama wyjęła z walizki elektryczną maszynę do szycia, przygotowała nici, podłączyła przewód do prądu i – wrr! – maszyna gotowa do pracy. Ubranka lalek zostały naprawione bardzo szybko. Zadowolona dziewczynka założyła je swoim ulubienicom. Chyba i lalki były zadowolone.
Po pewnym czasie mama zajrzała do pokoju.
 – *No i jak się czują lalki?* – *zapytała.*
 – *Doskonale. Tylko zobacz, jakie ładne mają sukienki.* – *Ania była rozpromieniona.*
 – *W takim razie chodźmy znowu do łazienki, bo pralka właśnie skończyła swoją pracę.*
Ania pobiegła szybko za mamą. Z niepokojem patrzyła na wyjmowane z pralki rzeczy.
 – *Obejrzyj je sama* – *głos mamy wyrwał ją z zadumy.*
Nieśmiało podniosła mokrą sukienkę. Obejrzała ją z wszystkich stron:
 – *Mamusiu* – *szeptnęła* – *ani jednej plamki. Nie ma! Nie ma! Wszystkie zniknęły!* – *ostatnie słowa wykrzyzczała.*
 – *Spokojnie, Aneczko, obejrzymy dwie pozostałe sukienki.*
 – *No cóż...* – *zaczęła i Ania spojrzała na nie z niepokojem.*
 – *Czyste!* – *krzyknęła mama.* – *Zupełnie czyste!*
 – *Och, mamusiu, tak się cieszę! Moje lalki będą pięknie ubrane. Jak to dobrze, że mamy pralkę.*
Mama roześmiała się:
 – *Tak, pralka to bardzo pomocne urządzenie. I nie tylko ona.*

3. Rozmowa na temat opowiadania.

- *Dlaczego Ania nie poszła do przedszkola?*
- *Co się okazało, kiedy zobaczyła swoje lalki?*
- *W jaki sposób dziewczynka najpierw prała ubranka?*
- *Na jaki pomysł wpadła mama?*
- *W jaki sposób mama naprawiła ubranka lalek?*
- *Co się okazało po wyjęciu ubranek z pralki?*
- *Dlaczego Ania była zadowolona?*

4. Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze *Naśladujemy odgłosy.*

Dzieci naśladują odgłosy wydawane przez wybrane urządzenia elektryczne, np.: suszarkę do włosów – *szszszsz*; odkurzacz – *buuuu, buuuu*; pralkę – *wrrrr, wrr, wrr*; maszynę do szycia – *terrrrr, terrrr*; mikser – *bzzzz, bzzzz*; lodówkę – *wyyyyy, wyyyyy*; czajnik elektryczny – *pyyyk, pyyyk*.

- 5. Szukanie odpowiedzi na pytanie *Dlaczego urządzenia elektryczne pomagają w domu?*
 Wyjaśnienie korzyści wynikających z rozwoju technicznego.

6. Zabawa rozwijająca umiejętność kojarzenia – *Co do siebie pasuje?*

Nauczyciel układa przed dziećmi dwa rodzaje kartoników z obrazkami; jedne są z różnymi urządzeniami elektrycznymi, a drugie – z elementami do nich pasującymi na zasadzie skojarzeń, np. mikser – łopatki do miksera; pralka – miska z upranym praniem; lodówka – artykuły spożywcze; żelazko – ubrania; czajnik – szklanka z herbata; maszyna do szycia – dziurawe spodnie; magnetofon – płyta CD; odkurzacz – śmieci. Zadaniem dzieci jest dopasować kartoniki do siebie i ułożyć je parami, uzasadniając swój wybór.

 Zabawa rozwijająca umiejętność współdziałania z partnerami – *Pralka*.

Dzieci dobierają się czwórkami; jedna para podaje sobie ręce, a druga robi to samo, ale nad rękami pierwszej dwójki (na krzyż). Dzieci powtarzają rymowankę rytmicznie, przeciągając się.

*Dziś w przedszkolu, co tu kryć,
wielkie pranie musi być.*

*Na prawo raz, na lewo raz
i z kolegą jeszcze raz.*

Dziecko z pary, której ręce znajdują się na górze, zagarnia dziecko z dwójki, której ręce są na dole. Przy powtórzeniu rymowanki to samo robi drugie dziecko i tak cztery razy, aby z dwóch par powstało kółko z rękami splecionym naprzemiennie; wtedy *pralka zaczyna pranie* – powolne obroty w prawą stronę, następnie w lewą; potem *pralka wiruje* – szybsze obroty w jednym kierunku. Na uderzenie w bębnek *pralka kończy wirowanie* – dzieci rozrywają kółko i kładą się na dywanie na plecach – następuje *suszenie prania*.

 Wykonanie koktajlu mleczno-truskawkowego z wykorzystaniem miksera.

1. Zagadka dotykowa *Co ukryłam w pudełku?*

Chętne dzieci kolejno podchodzą do pudełka przykrytego chustką; wkładają pod chustkę ręce i za pomocą dotyku próbują odgadnąć, jaki przedmiot znajduje się w pudełku. Nie mówią tego jednak na głos. Po skończonej zabawie dzieci podają swoje propozycje rozwiązania zagadki. Następnie nauczyciel wyjmuje z pudełka mikser, a dzieci sprawdzają, kto miał rację.

2. Oglądanie i opisywanie wyglądu miksera.

3. Wypowiedzi dzieci na temat *Do czego jest potrzebny mikser?* – na podstawie spostrzeżeń i doświadczeń z domów rodzinnych. Zwrócenie uwagi, co jest potrzebne do uruchomienia tego urządzenia.

4. Wykonanie koktajlu.

Pokaz produktów spożywczych przyniesionych przez nauczyciela; rozpoznawanie ich i nazywanie: kefir, cukier, przegotowane i ostudzone mleko, rozmrożone truskawki.

Propozycje dzieci: *Co można zrobić z tych składników za pomocą miksera?* Zapropionowanie wspólnego wykonania koktajlu; wyjaśnienie przez nauczyciela sposobu wykonania:

- umycie rąk, zabezpieczenie ubrań fartuszkami,
- wspólne z nauczycielem wlanie mleka i kefiru do wysokiego naczynia; sukcesywne wsypywanie truskawek i obserwowanie, jak nauczyciel je miksuje końcówką do rozdrabniania. Na koniec dosypanie niewielkiej ilości cukru, doprowadzenie do smaku (można również wykorzystać nakręcany na mikser dzbanek, ale wtedy praca wydłuży się, ponieważ najczęściej jest on niewielkich rozmiarów),
- degustowanie wykonanego koktajlu przez dzieci; dzielenie się wrażeniami wizualnymi – jaki ma kolor – i smakowymi; podkreślanie walorów zdrowotnych napojów mleczno-owocowych,
- zachęcanie do wykonania podobnych koktajli wspólnie z rodzicami, w domach.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 8.

Otoczanie pętlami zdjęć tych urządzeń, których nazwy kończą się taką samą głoską.

 Zabawa rozwijająca umiejętność współdziałania z partnerami – *Pralka (przewodnik, s. 41)*.

2. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 13.

Nazwanie rysunków. Powiedzenie, co słychać na początku ich nazw. Pokolorowanie tych rysunków, których nazwy rozpoczynają się głoską *o*.

Dzień 4. Znamy te urządzenia

Cele ogólne:

- rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia; rozwijanie umiejętności liczenia i dodawania; zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 5.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dostrzega charakterystyczne cechy przedmiotów; liczy w zakresie sześciu; rozpoznaje i nazywa cyfrę 5.

Środki dydaktyczne: zagadki, obrazek przedstawiający mieszkanie z różnymi urządzeniami elektrycznymi, lampka, zabawki, rysunki trzech półek, sylwety komputerów, obrazki, kartoniki z krążkami (od 1 do 6), tamburyn, ekran, nagranie dowolnej muzyki, licznymy, telefony zabawki, zabawki na baterie, 5 pasków z brązowego papieru, sylwety urządzeń elektrycznych: 4 suszarki, 3 lampki, 4 żarówki, 3 lokówki, 1 ekspres do kawy, kartoniki krążkami od 1 do 5, kartoniki z cyframi od 1 do 5, karta pracy, cz. 2, s. 9, *Przygotowanie...* s. 75, *Nauka...* s. 73.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 9.

Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr X (*przewodnik*, s. 33).

II

 Zagadki o urządzeniach elektrycznych.

1. Rozwiązywanie zagadek słownych.

*Kiedy nie masz do roboty nic lepszego,
możesz zasiąść przed nim z bratem lub z kolegą
i obejrzeć, gdy ekranem swym zaświeci,
jakiś program, oczywiście ten dla dzieci.*

(telewizor)

*Łśni od szronu i od śniegu
nasz kuchenny mały biegun.
Smaczne rzeczy chowa w głębi,
w środku wszystko ziębi.*

(lodówka)

*Jaki aparat, słowo za słowem,
niesie po drucie naszą rozmowę?*

(telefon)

*Przedmiot niezbędny, chociaż nieduży,
do prasowania bielizny służy.*

(żelazko)

*Co to za smoczysko,
kto z was zgadnie, dzieci,
zjada na śniadanie
brzydki kurz i śmieci?*

(odkurzacz)

*Ta maszyna, pracowita niesłychanie,
samodzielnie wykonuje całe pranie,
trochę prądu oraz proszku odrobina
i już sama pierze, płucze i wyżyma.*

(pralka)

*Urządzenie kuchenne, ręce zastępuje,
wkładasz tu naczynia brudne,
a czyste wyjmujesz.*

(zmywarka do naczyń)

*Dzisiaj w pracy i w domu,
na stołach i biurkach
stoi jego monitor oraz klawiatura.*

(komputer)

2. Wyszukiwanie urządzeń elektrycznych na obrazku przedstawiającym mieszkanie.

Nazywanie ich i określanie, do czego służą. Określanie, z których urządzeń dzieci mogą korzystać samodzielnie, a z których wyłącznie pod opieką osób dorosłych. Uświadomienie

skutków niewłaściwego obchodzenia się z prądem, np. podczas manipulowania przy gniazdkach elektrycznych.

3. Zabawa *Czyje to cienie?*

Nauczyciel oświetla lampką ekran; pokazuje za nim różne zabawki w taki sposób, aby dzieci widziały tylko ich cienie. Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, jakich zabawek są to cienie.

4. Ćwiczenia słuchowe *Co powiedziałam?*

Nauczyciel wypowiada nazwy różnych urządzeń elektrycznych, ale bezgłośnie, tylko poruszając ustami. Dzieci odgadują, co powiedział nauczyciel.

Zabawa muzyczno-ruchowa *Muzyka i ruch.*

Dzieci improwizują ruchem przy dowolnej muzyce, wyrażają jej rytm i nastrój poprzez swobodny ruch.

Zabawa matematyczna *W sklepie komputerowym.*

1. Zabawa *Porządkujemy towar.*

Nauczyciel odsłania przypięte do tablicy rysunki trzech półek. Prosi dzieci, aby *poukładały* (nauczyciel je przypina) na nich sylwety komputerów zgodnie z liczbą krążków na pokazywanych przez niego kartonikach (od 1 do 6). Dzieci:

- liczą kolejno, ile komputerów jest na każdej półce,
- umieszczają przy półkach kartoniki z krążkami odpowiadającymi kolejności półki: przy pierwszej – kartonik z jednym krążkiem, przy drugiej – z dwoma krążkami, przy trzeciej – z trzema krążkami,
- określają, na której półce jest podana przez nauczyciela liczba komputerów, np. *cztery komputery są na trzeciej półce, dwa komputery są na pierwszej...*
- określają, co trzeba zrobić, aby dowiedzieć się, ile jest razem wszystkich komputerów na półkach.

2. Zabawa *Ile to jest?*

Nauczyciel układa zadania z treścią na dodawanie, a dzieci je obliczają. Np.:

- *Na półce stały dwa komputery, ale właściciel sklepu komputerowego postawił na niej jeszcze dwa komputery. Ile wszystkich komputerów stało na półce?*

Dzieci obliczają na palcach i podają wynik dodawania; następnie przedstawiają treść zadania na konkretach – układają podaną w zadaniu sytuację, używając sylwet komputerów, i sprawdzają trafność swoich obliczeń.

Kolejne zadania dzieci rozwiązują w podobny sposób jak to pierwsze; układają przedstawione sytuacje na liczmanach – każde przed sobą; obliczają i podają wyniki; odpowiadają na pytania dotyczące treści zadań.

- *Do sali komputerowej w przedszkolu pani dyrektor kupiła trzy komputery, ale w prezencie od rodziców dzieci dostały jeszcze trzy komputery. Ile wszystkich komputerów znalazło się w sali komputerowej?*
- *W magazynie sklepu ze sprzętem komputerowym znajdowały się cztery czarne monitory komputerowe. Jeszcze dwa czarne monitory stały na biurku w pokoju kierownika sklepu. Ile było wszystkich czarnych monitorów?*

3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 75.*

Pokolorowanie rysunków cukierków; sześciu rysunków – na zielono, pięciu – na czerwono, czterech rysunków – na fioletowo, trzech – na żółto, dwóch – na niebiesko, jednego rysunku – na pomarańczowo.

Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 5.

Nauczyciel zaznaczył na tablicy półki – przykleił brązowe paski. Na półkach umieścił sylwety (obrazki) różnych urządzeń elektrycznych (na jednej półce – jednego rodzaju).

1. Liczenie i numerowanie półek.

Dzieci liczą półki, umieszczają przy nich kartoniki z cyframi lub kartoniki z odpowiednią

liczbą krążków. Potem liczą urządzenia na każdej półce i zaznaczają ich liczbę kartonikami z cyframi.

1. suszarki 4
2. lampki 3
3. żarówki 4
4. lokówki 3

ekspres do kawy 1

Nauczyciel opowiada, że do sklepu przywieziono towar – wymienia nazwy urządzeń. Dzieci uzupełniają sylwety na półkach, np. 1 suszarkę, 2 lampki, 1 żarówkę, 2 lokówki, 4 ekspresy do kawy. Liczą urządzenia na każdej półce i zaznaczają ich liczbę kartonikami z pięcioma krążkami, umieszczając je w miejscu kartoników z cyframi.

2. Zapoznanie z wyglądem liczby 5 – drukowanej i pisanej.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia cyfry 5 przez nauczyciela.
 - Kreślenie cyfry 5 w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
3. Poszukiwanie przez dzieci u siebie, w swoim ubraniu elementów, których jest pięć.
 - 5 palców u jednej dłoni
 - 5 palców u jednej stopy
 - 5 guzików u sweterka...

4. Zabawa *Pokazujemy palce*.

Nauczyciel podnosi do góry kartoniki z cyframi od 1 do 5, w różnej kolejności, a dzieci pokazują odpowiednią liczbę palców.

5. Umieszczenie kartonika z cyfrą 5 przy numerze piątej półki – obok kartonika z pięcioma krążkami – oraz obok kartoników określających liczbę urządzeń na poszczególnych półkach.

6. Zabawa ruchowa *Do przodu marsz*.

Dzieci są zgromadzone w jednym końcu sali. Przed nimi stoi nauczyciel, który pokazuje im kartoniki z cyframi od 1 do 5, w różnej kolejności. Dzieci nazywają liczbę, której zapis graficzny w danej chwili oglądają, a następnie idą tyle kroków do przodu, ile wskazuje ta liczba.

6. Ćwiczenia w zeszyte *Nauka czytania, pisanie, liczenia*, s. 73.

- Kolorowanie tyłu koralików, ile wskazuje umieszczona obok nich liczba.
- Kolorowanie piątej kropki od lewej strony, a potem piątej kropki od prawej strony.
- Łączenie liniami po pięć kropelek.
- Pisanie cyfry 5 po śladach, a potem – samodzielnie.

III

1. Zabawy z wykorzystaniem zabawek o różnych źródłach zasilania.

Oglądanie zabawek przyniesionych przez dzieci; wyjaśnienie, w jaki sposób są poruszane. Oglądanie baterii; przekazywanie zabawek od dziecka do dziecka; wyścigi od startu do mety; poruszanie zabawkami zdalnie sterowanymi pomiędzy ustawionym przeszkodami.

2. Zabawa muzyczno-ruchowa *Muzyka i ruch (przewodnik, s. 43)*.

2. Tworzenie dialogów telefonicznych w parach.

Dzieci dobierają się dwójkami i prowadzą rozmowy telefoniczne z wykorzystaniem telefonów zabawek. Nauczyciel zwraca uwagę na prawidłowe prowadzenie rozmowy – przedstawianie się, stosowanie zwrotów grzecznościowych; stosowanie właściwych form gramatycznych.

3. Wyodrębnianie głoski w śródgłosie.

Nauczyciel pokazuje obrazki, np. *osa, las, dom, mak*. Dzieli ich nazwy na głoski, przeciągając środkową głoskę. Dzieci określają środkowe głoski w nazwach obrazków. Potem robią to samodzielnie.

Dzień 5. Co ułatwia pracę w domu?

Cele ogólne:

- rozwijanie sprawności manualnej; zapoznanie z możliwością wykorzystywania urządzeń elektrycznych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- ozdabia rysunek lampki według własnego pomysłu; wymienia korzyści wynikające ze stosowania urządzeń elektrycznych w domu.

Środki dydaktyczne: obrazki przedmiotów używanych do prac domowych podzielone na pół, obrazki urządzeń elektrycznych, kubeczki jednorazowe, rurki do napojów, wystudzona, przegotowana woda, tamburyn, wyraz *lampa*, kartki z rysunkiem lampki, kuleczki z bibuły, papier kolorowy, nożyczki, klej, książka, s. 29.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia oddechowe – *Jak odkurzacze*.

Nauczyciel rozdaje dzieciom kubeczki jednorazowe z niewielką ilością przegotowanej, chłodnej wody. Dzieci wciągają wodę przez rurki, a następnie wydmuchują ją do kubeczków i wdmuchują powietrze przez rurki, obserwując pojawiające się pęcherzyki.

- ☞ Zabawa ruchowa rozwijająca umiejętność szybkiej reakcji na sygnał – *Naśladujemy urządzenia elektryczne*.

Dzieci poruszają się swobodnie po sali. Kiedy usłyszą hasło: *Komputer* – naśladują pisanie na klawiaturze komputera; *Odkurzacze* – naśladują sposób, w jaki sprząta się odkurzaczem; *Żelazko* – naśladują prasowanie; *Mikser* – obracają się wokół własnej osi.

- ☞ Ćwiczenia poranne – zestaw nr X (*przewodnik*, s. 33).

II

- ☐ Ozdabianie sylwety lampki nocnej z wykorzystaniem papieru kolorowego, kulek z bibuły i kredek.

1. Rozwiązywanie zagadki.

Nauczyciel umieszcza na tablicy zasłonięty kartką obrazek lampki nocnej.

Weź z nazwy „plama” środek, a z „pas” początek.

Całość oświetli ciemny zakątek.

- Odsłonięcie obrazka w celu sprawdzenia poprawności rozwiązania zagadki.
 - Czytanie całościowe wyrazu *lampa*, umieszczenie go pod obrazkiem lampy.
- #### 2. Omówienie budowy lampki.
- Zwrócenie uwagi na różnorodność lamp.
- #### 3. Oglądanie materiałów i przyborów zgromadzonych na stolikach.
- Zachęcanie dzieci do podania swoich propozycji dotyczących ozdabiania rysunków lamp z wykorzystaniem zgromadzonych materiałów.
 - Pokazanie dzieciom kilku możliwości wykorzystania zgromadzonych materiałów, np. podstawka lampy pokolorowana kredkami, wypukłe wzory na abażurze wypełnione kulkami z bibuły, pozostałe miejsca na abażurze wypełnione kawałkami kolorowego papieru lub cały abażur pokolorowany kredką, na nim naklejone pojedyncze wzory z kulek z bibuły.
- #### 4. Praca dzieci.
- #### 5. Porządkowanie stolików.
- #### 6. Urządzenie wystawy lamp w kąciku dla rodziców.
- ☞ Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Naśladujemy urządzenia elektryczne* (*przewodnik*, s. 45).

☐ *Co ułatwia nam pracę w domu – ćwiczenia słuchowe i logiczne.*

1. Zabawa dydaktyczna *Urządzenia ułatwiające prace domowe.*

Nauczyciel rozkłada przed dziećmi obrazki wybranych urządzeń elektrycznych, złożone z dwóch niepasujących do siebie połówek. Zadaniem dzieci jest prawidłowe dopasowanie połówek obrazków; rozpoznanie i nazwanie urządzenia, które zostało przedstawione; wyjaśnienie, do jakich celów się go używa i przy jakich domowych pracach jest pomocne.

☐ Zabawa rozwijająca umiejętności współdziałania z partnerami – *Pralka (przewodnik, s. 41).*

2. Dzielenie nazw urządzeń elektrycznych przedstawionych na obrazkach na sylaby, połączone z klaskaniem.

- Określanie głosek – pierwszej i ostatniej – w ich nazwach.
- Dzielenie wybranych nazw na głoski. Np. *toster; mikser; pralka, lampa...*
- Układanie zdań o wybranym urządzeniu przedstawionym na obrazku, w nawiązaniu do jego przydatności w gospodarstwie domowym.

3. Ocenianie wartości logicznej usłyszanych zdań.

Nauczyciel mówi zdania. Zadaniem dzieci jest określenie, czy są one prawdziwe czy nie. Jeżeli zdanie jest prawdziwe, dzieci klaszczą, jeśli nie – uderzają rękami o podłogę i wyjaśniają, gdzie jest błąd. (Kto się pomyli, może na pewien czas odpaść z zabawy). Np.

Odkurzacz służy do szycia ubrań.

W lodówce przechowujemy żywność.

Pralka jest potrzebna do miksowania koktajli.

Żelazko służy do prasowania ubrań.

Kiedy chcemy obejrzeć film, włączamy radio.

Płyty CD wkładamy do magnetofonu. Itp.

Po zakończeniu zabawy dzieci mogą samodzielnie układać podobne zdania dla swoich kolegów lub nauczyciela.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 29.

Nazywanie urządzeń przedstawionych na zdjęciach. Określanie, co robimy za ich pomocą. Naśladowanie tych czynności.

Określanie na rysunkach, gdzie względem mebli znajduje się kotek.

☐ Zabawa rozwijająca umiejętność współdziałania z partnerami – *Pralka (przewodnik, s. 41).*

Tydzień III: A deszcz pada i pada...

Dzień 1. Muzyka deszczowych kropli

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności wypowiedzania się na określony temat; zapoznanie z literą **d**: małą i wielką, drukowaną i pisaną; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat treści wiersza; rozpoznaje i nazywa literę **d**: małą i wielką, drukowaną i pisaną; prawidłowo wykonuje zaproponowane ćwiczenia.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Koczanowskiej *Listopad*, nagrania: *Preludium A-dur op. 28 nr 7* – F. Chopina, muzyki o zmiennym tempie, gazety, szarfy, nagranie odgłosów padającego deszczu, gazetki reklamowe, nożyczki, kartki, przedmioty wydające dźwięki, instrumenty perkusyjne, sylwety kropel deszczu, kolorowe nakrywkę, litera **d**: mała i wielka, drukowana i pisana, litery: **d, D, a, e, o, m**, tamburyn, kartoniki z wyrazami, obrazki (zdjęcia): gniazdo, buda psa, dziupla,

ul, nora, zdjęcia różnych domów ludzi, litery, karty pracy, cz. 2, s. 10, 11, *Przygotowanie...* s. 43, *Nauka...* s. 9, 39.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia słuchowe i dźwiękonaśladowcze – *Odgłosy deszczu*.
Dzieci słuchają nagrania dźwięków padającego deszczu. Naśladują dźwięk padających kropeł poprzez rytmiczne stukanie opuszkami palców w wybrane przedmioty, np.: blat stołu, podłogę, drzwi, ścianę, z równoczesnym powtarzaniem słów: *kap, kap, kap*.
2. Zabawa z wykorzystaniem rymowanki.
Dzieci powtarzają rymowankę z jednoczesnym wystukiwaniem dłonią rytmu o gazetę trzymaną w drugiej ręce – wolno i szybko. *Krople deszczu wciąż spadają, świat dokoła podlewają.*
3. Karta pracy, cz. 2, s. 10.

Kolorowanie tyłu rysunków: chmurek, słoneczek, kropli deszczu, parasoli, ile krążków znajduje się po ich lewej stronie.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XI.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Słońce świeci, deszczyk pada*.
Na hasło: *Słońce świeci*, dzieci swobodnie poruszają się po sali. Hasło: *Deszczyk pada* jest sygnałem do szybkiego zajęcia miejsc pod ścianami.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Grzyby rosną po deszczu*.
Dzieci wykonują przysiad z nisko opuszczonymi głowami, następnie powoli podnoszą się, przyjmując postawę stojącą, i układają z rąk nad głowami *kapelusze grzybków*.
- Skoki – *Przez kałuże*.
Dzieci przeskakują w dowolny sposób przez szarfy – *kałuże* – rozłożone na podłodze.
- Ćwiczenie tułowia – *Spływające krople*.
Dzieci naśladują sposób *spływania deszczowych kropli po szybie* – z pozycji stojącej wolno opadają do przysiadu, płynnie poruszając tułowiem w różne strony.
- Ćwiczenie równowagi – *Omijamy kałuże*.
Dzieci maszerują w różnych kierunkach z wysokim unoszeniem kolan.
- Ćwiczenie uspokajające – *Jesienny spacer*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze zwracają się twarzami do siebie, powtarzają rymowankę: *Gdy jesień na dworze, deszczyk padać może, wyklaskując ją naprzemiennie: w swoje dłonie i w dłonie partnera.*

II

 Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej *Listopad*.

1. Ćwiczenia słuchowe – *Deszczowa muzyka*.
 - Słuchanie *Preludium A-dur op. 28 nr 7*, F. Chopina – wypowiedzi dzieci na temat nastroju wysłuchanej muzyki; określanie, z czym im się kojarzy.
 - Improwizacja ruchowa *taniec deszczowych kropelek* podczas ponownego słuchania utworu, wczuwanie się w nastrój muzyki.
2. Słuchanie wiersza.

*Miesiąc listopad nie jest brzydki
i smutny być nie musi wcale,
wystarczy mu się dobrze przyjrzeć,
żeby zobaczyć wiele zalet.*

*Kiedy ostatnie liście spadną
i szare chmury skryją niebo,*

*listopad jest jak baśń ciekawa,
ma w sobie coś tajemniczego.*

*Wiatr głośno śpiewa, mgły wirują,
deszcz kropelkami w okno stuka,
to jest melodia listopada –
niezwykle piękna, chociaż smutna.*

3. Rozmowa na temat wiersza.
 - Jak nazywa się pora roku, która jest teraz?
 - Jak nazywamy taką deszczową, pochmurną jesień?
 - Jak nazywa się miesiąc, o którym jest mowa w wierszu?
 - Co tworzy *melodię listopada*?
 - Czy odgłos padającego deszczu, kropli uderzających o szyby ma w sobie coś pięknego i tajemniczego?
4. Muzyczna interpretacja wiersza.

Nauczyciel wolno recytuje wiersz, a dzieci próbują zilustrować jego treść, wykorzystując przedmioty wydające dźwięk (papier, butelki plastikowe, puszki po napojach, woreczki foliowe, celofan) oraz instrumenty perkusyjne.
5. Ćwiczenie grafomotoryczne – *Pada deszcz*.

Dzieci, podczas recytacji słów: *Pada deszcz, pada deszcz, pada deszcz, deszcz, deszcz*, rysują na kartkach kreski imitujące krople deszczu (jedna kreska to jedno słowo).
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pomiędzy kroplami deszczu*.

Dzieci poruszają się w rytm tamburynu, omijając sylwety *kropeł* deszczu rozłożone na dywanie. Podczas przerwy w grze przykucają i podnoszą *krople* do góry. Dźwięki akompaniamentu są sygnałem do położenia *kropli* na dywanie i ponownego ruchu.
6. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 43.

Rysowanie po śladach rysunków słoneczka i wiatraczka. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.
- Wprowadzenie litery **d**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
 1. Oglądanie obrazków (zdjęć): gniazda, budy psa, dziupli, ula, nory.
 - Nazywanie obrazków. Mówienie, czyimi są domami. Określanie ich jednym słowem – *dom*.
 2. Oglądanie na zdjęciach różnych domów ludzi.
 - Porównywanie ich wyglądu; określanie, czy zawsze tak wyglądały; z czego budowano je dawniej.
 3. Analiza i synteza słuchowa słowa *dom*.
 - Dzielenie słowa *dom* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *dom* na głoski.
 - Podawanie przykładów słów rozpoczynających się głoską *d* (*deska, domino, drabina...*) i mających ją w środku (*buda, kreda, lody...*).

(Nie podajemy słów kończących się głoską *d*, bo często zamiast *d* słyszymy *t*).

 - Z ilu głosek składa się słowo *dom*?
 4. Budowanie schematu słowa *dom*.
 5. Syntezowanie głosek z nazw obrazków, wskazanych liczbą. Podawanie otrzymanego imienia.

Obrazki: droga sowa kret ogórek lalka

(1) (4) (2) (5) (4)
 6. Analiza i synteza słuchowa słowa *Darek*.
 - Dzielenie imienia *Darek* na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.
 7. Pokaz litery **d**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
 8. Umieszczenie liter: **d, D, a, e, o, m** pod schematami słów *dom, Darek*.
 - Odczytanie wyrazu **dom**.
- Zabawa ruchowa połączona z czytaniem – *Co to za wyraz?*

Dzieci poruszają się po sali odpowiednio do dźwięków tamburynu. Podczas przerwy w grze odczytują wyraz umieszczony na kartoniku trzymany przez nauczyciela.

Przykładowe wyrazy: **dom, dama, Ida, Adam, tama, tata, mama, data...**

9. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 9.
- Dzielenie słowa *dom* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.
 - Kolorowanie liter **d, D** na wybrany kolor.
 - Czytanie połączeń litery **d** z poznanymi literami.
 - Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego.
 - Pisanie liter **d, D** po śladach.
10. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 39.
- Pokaz prawidłowego kreślenia liter **d** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **d, D** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi lub koleżanki.
 - Samodzielne pisanie liter **d, D**.
- Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VII (z wykorzystaniem metody W. Sherborne).
- Rozwijanie świadomości własnego ciała
- *Wirujący bączek* – dzieci ślizgają się w kółko na brzuchu, a następnie na plecach.
 - *Chowamy się* – w siadzie, przyciągają kolana, chowają głowę; rozprostowują się do pozycji leżącej.
 - *Gorąca podłoga* – biegają z wysokim podnoszeniem kolan.
 - *Na szczydlach* – chodzą na sztywnych nogach.
 - *Ugniatamy podłogę* – w leżeniu na plecach *wciskają* wszystkie części ciała w podłogę. Zdobywanie pewności siebie i poczucia bezpieczeństwa w otoczeniu
 - *Przez tunel* – dzieci ustawiają się jedno za drugim w rozkroku, tworzą *tunel* między nogami. Ostatnie dziecko przemieszcza się na czworakach pomiędzy nogami dzieci do przodu i staje jako pierwsze, następnie robi to drugie dziecko itd.
 - Ustawienie jak wyżej; ostatnie dziecko przemieszcza się ślizgiem na plecach pomiędzy nogami dzieci do przodu i staje jako pierwsze. Itd.
 - *Pogoń na kolanach* – dzieci dobierają się parami, jedno ucieka na kolanach, a drugie je goni. Przy powtórzeniu zabawy następuje zmiana ról.
- Rozwijanie umiejętności dzielenia przestrzeni z innymi przez ćwiczenia w parach z *biernym partnerem, przeciwko partnerowi, razem z partnerem*, ćwiczenia w grupie
- *Przesuwamy partnera* – jedno dziecko z pary leży przodem, drugie – poprzez chwycenie go za nadgarstki – stara się je przesunąć; potem zamieniają się miejscami. Dzieci w leżeniu tyłem; jedno dziecko z pary chwyta partnera za kostki nóg i stara się go przesunąć; potem zamieniają się miejscami.
 - *Prowadzimy niewidomego* – jedno dziecko zamyka oczy, drugie staje twarzą do niego i podaje mu ręce; prowadzi dziecko z zamkniętymi oczami w różnych kierunkach, a ono się temu poddaje. Potem zamieniają się rolami.
 - *Przekładamy naleśnik* – jedno dziecko przylega w leżeniu na brzuchu do podłoża; partner próbuje przewrócić je na drugą stronę; potem zamieniają się miejscami.
 - *Wstajemy razem* – dzieci siedzą tyłem do siebie, złączone plecami; próbują razem wstać, nie odrywając się od siebie.
 - *Ćwiczymy razem* – dzieci tworzą koło wiązane, trzymają się za ręce; przykucają, a potem podnoszą się do wspięcia na palce i wracają do pozycji wyjściowej. Dzieci siedzą w kole, w siadzie prostym rozkrocznym, jedną stopą dotykają sąsiada z prawej strony, a drugą – sąsiada z lewej strony; trzymają się za ręce – jednocześnie podnoszą ręce do góry, a następnie wykonują skłon i wracają do pozycji wyjściowej.
- Ćwiczenia kreatywne
- *Ilustrujemy muzykę ruchem* – dzieci improwizują ruchowo przy muzyce o zmiennym tempie.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 11.

Rysowanie obok zdjęć przedmiotów, roślin, zwierząt, których nazwy kończą się taką samą głoską jak nazwy zdjęć.

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pomiędzy kroplami deszczu* (przewodnik, s. 48).

2. Zabawa słowna *Nazywamy dźwięki*.

Dzieci starają się znaleźć słowa określające różnorodne odgłosy dochodzące z otoczenia.

- Najpierw nazywają głosy zwierząt, np. kot – *miauczy*, pies – *szczeka*, wilk – *wyje*, kaczka – *kwacze*, wąż – *syczy* itd.
 - Potem nazywają dźwięki wydawane przez człowieka, np. człowiek – *mówi*, *chrząka*, *kicha*, *kasze*, *szepcze* itd.
 - Następnie – odgłosy pojazdów, np. pociąg – *stuka*, *puka*, *zgrzyta*, *turkocze*; samochód – *trąbi*, *warczy*, *dudni*; rower – *dzwoni*, *szumi*.
3. Wycinanie z gazetek reklamowych zdjęć różnych części garderoby, którą można nosić jesienią (pomocno do zabawy na następny dzień), przyklejanie ich na tekturkach.

Dzień 2. Jesienna szaruga

Cele ogólne:

– rozwijanie muzykalności; rozwijanie sprawności manualnej i pomysłowości.

Cele operacyjne

Dziecko:

– ilustruje ruchem piosenkę; wykonuje pelerynkę i ozdabia ją według własnych pomysłów.

Środki dydaktyczne: piosenka *Dola parasola*, miska, woda, drewniane klocki, tamburyn, obrazki różnych części garderoby – na jesień i na lato, gotowa pelerynka przeciwdeszczowa, nagranie spokojnej muzyki, bębenek, duże worki foliowe, folia samoprzylepna w różnych kolorach, szarfy, nożyczki, opaska z parasolem, sylwety kaloszy, karty pracy, cz. 2, s. 12, 13.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa dźwiękonaśladowcza *Jakie dźwięki wydaje woda?*

Nauczyciel przygotowuje miskę z wodą na stoliku stojącym pośrodku sali. Dzieci kolejno podchodzą i starają się wydobyć z wody jakiś dźwięk w wymyślony przez siebie sposób. Następnie starają się określić, jakie dźwięki wydawała woda, np. *chlup*, *chlup*, *kap*, *kap*, *plum*, *plum*, *plusk*, *plusk*. Potem nauczyciel sam wydobywa dźwięki z wody, mówiąc odpowiednie zdania, a dzieci je powtarzają.

Nauczyciel:

Pada deszcz.

Kapie woda.

Mieszamy wodę.

Wlewamy wodę do wody.

Wrzucamy klocki do wody.

uderza dłonią o powierzchnię wody – *chlup*, *chlup*, *chlup*,
trzyma nad wodą mokre dłonie, z których spadają krople –
kap, *kap*, *kap*,
porusza rękami zanurzonymi w wodzie – *chlup*, *chlup*, *chlup*,
nabiera wodę do złączonych rąk, wylewa ją z niewielkiej
odległości – *bul*, *bul*, *bul*,
wrzuca do wody drewniane klocki – *plusk*, *plusk*, *plusk*.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 12.

Kolorowanie rysunków parasolek na takie kolory, jakie mają ubrania odpowiednich dzieci.

Wskazywanie takich samych rysunków jak te w ramce po lewej stronie kartki.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XI (przewodnik, s. 47).

II

 Zabawy przy piosence *Dola parasola*.

 Zabawa muzyczno-ruchowa *Jesienny spacer*.

Dzieci spacerują przy akompaniamencie tamburynu w różnych kierunkach sali. Gdy akompaniamentem zmieni się na rytm do biegania, biegają z wyciągniętą do góry ręką – *bieg pod parasolem*; na mocne uderzenie w tamburyn dzieci kryją się pod ścianami – *nadeszła jesienna burza* – klaszczą i rytmicznie wypowiadają słowa: *Pada deszcz* w rytmie: ósemka, ósemka, ćwierćnuta.

1. Słuchanie piosenki *Dola parasola* (sł. H. Łochocka, muz. E. Pałasz).

I. Stał pa - ra - sol ko - ło ścia - ny, prze - krzy - wio - ny, za - pła - ka - ny,
 chlip, chlip, chlap, chlip, chlip, chlap. Nos dREW - nia - ny wy - giął w rur - kę,
 a lży wko - ło cie - kną ciur - kiem, ciap, kap, ciap, ciap, kap, ciap.
 Chlip, chlip, chlap, ciap, kap, ciap. Chlip, chlip, chlap, ciap, kap, ciap.

I. *Stal parasol koło ściany,
 przekrzywiony, zaplakany,
 chlip, chlip, chlap. (bis)
 Nos drewniany wygiął w rurkę,
 a lży wkóło ciekną ciurkiem,
 ciap, kap, ciap. (bis)*

III. *„Dzisiaj słota, kapuśniaczek,
 nie dziwota, że popłaczę”,
 chlip, chlip, chlap. (bis)
 „Nosa wytrzeć też nie mogę,
 muszę płakać na podłogę”,
 ciap, kap, ciap. (bis)*

Ref.: *Chlip, chlip, chlap,
 ciap, kap, ciap. (bis)*

Ref.: *Chlip, chlip, chlap...*

II. *Wycieraczka rzekła: „Panie,
 kiedyż wreszcie pan przestanie?”
 chlip, chlip, chlap. (bis)
 „Gdy pan płakać chce nad sobą,
 to już na mnie, a nie obok”,
 ciap, kap, ciap. (bis)*

IV. *„W każdą pluchę, zawieruchę
 nie ma na mnie nitki suchej”,
 chlip, chlip, chlap. (bis)
 „Potem w kącie stoję co dzień,
 chciałbym wyjść i przy pogodzie”,
 klap, klap, klap. (bis)*

Ref.: *Chlip chlip, chlap...*

2. Rozmowa na temat piosenki.

- Określanie tempa i nastroju piosenki.
- Co stało koło ściany? Jak wyglądał parasol? Co robił?
- O co prosiła parasol wycieraczka? Dlaczego parasol płakał?
- Kiedy parasol chciałby wychodzić na spacer?
- Powtarzanie wybranych fragmentów melodii na sylabach: *na, na, la, la, ta, ta*.

3. Zabawa rytmiczna *Chlip, chlip*.

Dzieci spacerują po sali w rytmie wystukiwanym na bębnie. Podczas przerwy w akompaniamencie powtarzają refren piosenki, ilustrując go ruchem.

Chlip, chlip – klaskanie,
chlap – uderzenie rękami o uda,
ciap – podskok,
kap – klaśnięcie,
ciap – podskok.

4. Improwizacje wokalne.

Dzieci śpiewają rymowanąkę: *Pan parasol w kącie stoi, bo się trochę deszczu boi*, na wymyślone przez siebie melodie.

Ilustracja ruchowa piosenki *Dola parasola*.

Dzieci chodzą po kole, w którego środku stoi solista wcielający się w rolę *parasola* z piosenki (ma opaskę z parasolem). Na słowa: *chlip, chlip, chlap* i *ciap, kap, ciap* dzieci w kole zatrzymują się i rytmicznie klaszczą, a *parasol* udaje, że *placze*. Przy drugiej zwrotce wchodzi do koła wybrane dziecko – *wycieraczka* – i wspólnie z nauczycielem śpiewa słowa zwrotki. Dzieci spacerują po kole w drugą stronę i przy słowach refrenu – klaszczą. Tekst zwrotek – trzeciej i czwartej – *parasol* śpiewa wspólnie z nauczycielem, powtarzając się fragmenty wykonują pozostałe dzieci (jak wyżej).

Peleryna przeciwdeszczowa – wykonanie pelerynki z worka foliowego.

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Szukamy pary*.

Nauczyciel układa przed dziećmi pomieszane sylwety kaloszy; zadaniem dzieci jest poukładanie ich w pary (taki sam kolor i wzory).

2. Zabawa *Ubrania na jesienny spacer*.

Dzieci losują obrazki różnych części garderoby (powycinane z gazetek reklamowych i przyklejone na tekturkach poprzedniego dnia; nauczyciel do pomocy przygotowanych przez dzieci dokłada obrazki garderoby letniej, które przygotowuje sam). Określają, czy można ją założyć jesienią. Zwracają uwagę na ubieranie się stosownie do pogody.

3. Wykonanie pracy plastycznej *Ozdobne peleryny*.

Nauczyciel proponuje wykonanie pelerynek przeciwdeszczowych z worków foliowych.

- Pokaz gotowej pelerynki przygotowanej przez nauczyciela; omówienie sposobu jej wykonania.
- Samodzielne działania dzieci: wycinanie z folii samoprzylepnej różnych wzorów według pomysłów dzieci; ozdabianie nimi dużych worków foliowych z jednej i z drugiej strony; wycinanie z pomocą nauczyciela otworów na głowę w górnej części i na ręce w bocznych częściach worka.
- Prezentowanie wykonanych pelerynek przez autorów na wybiegu, przy spokojnej muzyce; wybór najciekawszej, zdaniem dzieci.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 13.

Rysowanie po śladach wzorów na rysunkach parasoli. Kolorowanie rysunków swoimi ulubionymi kolorami.

Ilustracja ruchowa piosenki *Dola parasola* (*przewodnik*, s. 52).

2. Zabawa słowna rozwijająca koncentrację uwagi – *Ukryte słowa*.

Zadaniem dzieci jest wyszukanie słowa zawartego w innym słowie. Nauczyciel wyraźnie wypowiada słowa, a dzieci starają się odgadnąć, jakie inne słowa w nich się ukryły, np. **gorączka**, **deser**, **burak**, **laska**, **kotlet**, **lampart**, **dolina**, **serce**, **okulary**, **kokos**, **krata**, **makaron**.

Dzień 3. Jesienne zagadki

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności liczenia i posługiwania się liczebnikami porządkowymi; rozwijanie mowy i logicznego myślenia.

Cele operacyjne

Dziecko:

- przelicza elementy; prawidłowo posługuje się liczebnikami – głównymi i porządkowymi; rozwiązuje zagadki.

Środki dydaktyczne: sylwety kolorowych kaloszy do pary, kartoniki z krążkami, bębenek, paski papieru z przyklejonymi sylwetami kaloszy z kolorowego papieru, szarfki, grzechotka, patyczki, tamburyn, piłka, *krople deszczu* wycięte z papieru, teksty zagadek, sylweta parasola, rymowanka *Deszczyc wciąż pada*, dwa parasole – dobry i zniszczony, gazety, materiały do zabaw wodą, karta pracy, cz. 2, s. 14, *Przygotowanie...* s. 44.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 44.
Rysowanie po śladzie rysunków parasoli. Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.
 2. Dzielenie nazw obrazków na głoski.
Nauczyciel mówi nazwy obrazków, a dzieci próbują podzielić je na głoski. Np. *dom, las, ule, waga...*
 3. Zabawa *Deszczowe skojarzenia*.
Nauczyciel rzuca do dzieci stojących w kole piłkę, a dzieci ją odrzucają i podają propozycje skojarzeń związanych z deszczem, np. *parasol, kalosze, woda, podlewanie*.
 4. Ilustrowanie rytmu wystukanego na bębnie przez nauczyciela sylwetami *kropelek*.
Nauczyciel wystukuje proste rytmy, a dzieci ilustrują je, układając przed sobą w odpowiedni sposób sylwety *kropelek*, np. *kropla, kropla, kropla; kropla, kropla, przerwa; kropla, kropla, przerwa; kropla, kropla, kropla, kropla*.
- ☞ Ćwiczenia poranne – zestaw nr XI (*przewodnik*, s. 47).

II

☞ Zabawa matematyczna – *Kolorowe kalosze*.

1. Zabawa *Szukamy pary*.
Nauczyciel układa przed dziećmi pomieszane sylwety kolorowych kaloszy w różne wzory. Zadaniem dzieci jest dobrać je w pary i uzasadnić swój wybór.
 - *O którym kaloszu myśleć?* – nauczyciel przypina do tablicy sześć sylwet kaloszy. Dzieci liczą kalosze, a następnie umieszczają pod nimi kartoniki z odpowiednią liczbą krążków, zgodnie z miejscem kalosza w szeregu: pod pierwszym – kartonik z jednym krążkiem, pod drugim – z dwoma krążkami itd.
 - Opisują wygląd poszczególnych kaloszy, stosując liczebniki porządkowe: *pierwszy kalosz jest... drugi jest...*
 - Podają, który w szeregu jest kalosz opisywany przez nauczyciela, np. trzeci, piąty.
 - *Policz i ułóż* – układają przed sobą tyle patyczków, ile kaloszy ułoży przed nimi nauczyciel.
 - *Który to kalosz?* – nauczyciel przypina w różnych miejscach sali obrazki kaloszy oznaczone krążkami od 1 do 6. Dzieci poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze słuchają, ile razy nauczyciel uderzy w instrument. Odszukują obrazek z taką samą liczbą krążków, jak liczba usłyszanych uderzeń, i siadają pod nim.
 - *Dopełniamy do 6* – dzieci otrzymują paski papieru z różną liczbą przyklejonych kaloszy (wyciętych przez nauczyciela z kolorowego papieru). Zadaniem dzieci jest dokleić tyle kaloszy, aby wszystkich było 6.
- ☞ Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pada deszcz*.
Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Podczas przerwy w grze przykucają, stukają palcami o podłogę, naśladując *padający deszcz*, i rytmicznie wypowiadają słowa: *Kiedy deszczyc pada, kalosze zakładam*.

☐ Zabawa dydaktyczna *Jesienne zagadki*.

1. Rozwiązanie zagadek słownych.

*Choć ten muzyk nie ma instrumentu w dłoni,
lecz bębni o dachy i o szyby dzwoni.
Pada, kapie, leje, chlapie, za szybami gada.
Smutną bajkę, długą bajkę, sennie opowiada.*
(deszcz)

*Gdy otwarty trzymasz w dłoni,
wtedy cię przed deszczem chroni.*
(parasol)

*Gdy niebo wdzieje szary kubraczek,
a potem rzewnie się rozplacze,
gdzie spadnie też tych liczba duża,
tam z wody robi się...*
(kałuża)

*W czasie deszczu i słoty na nogach je noszę,
domyślić się łatwo, że są to...*
(kalosze)

*Płynie po niebie, znasz ją i wiesz,
że gdy jest ciemna, może być deszcz.*
(chmura)

*Mokro dziś na dworze, strugi leczą z rynien,
więc nie płaszcz założę, tylko...*
(pelerynę)

2. Zabawa *Określamy siłę deszczu*.

Poszukiwanie przez dzieci i zapisywanie przez nauczyciela na sylwecie parasola określeń padającego deszczu, np. *pada, chlapie, leje, mży, kapie, siąpi*; dobieranie do nich odpowiednich nazw deszczu: *pada – deszcz; chlapie – chlapa; mży – mżawka; leje – ulewa; kapie – kapuśniaczek; siąpi – deszczyk* itp.

3. Ćwiczenie logorytmiczne *Deszczyk wciąż pada*.

Dzieci powtarzają za nauczycielem rymowanek – najpierw wolno, a potem coraz szybciej; ilustrują ją prostym ruchem.

*Deszczyk wciąż pada i pada,
więc ruda wiewiórka już
w spiżarni orzeszki składa,
bo jesień, bo jesień
już.*

Dzieci:
naśladują palcami padający deszcz,
podsakują na ugiętych nogach; ręce mają z przodu,
zgięte w łokciach,
przenoszą ręce z lewej strony na prawą stronę, *układają orzechy*,
obracają się wokół własnej osi, ręce mają wzniesione do góry,
przykucają.

4. Zabawa dramatowa *Rozmowy parasoli*.

Dzieci oglądają dwa parasole: dobry i zniszczony; porównują ich wygląd.

- Próby odgrywania roli dobrego parasola i zniszczonego parasola; pokazanie, co czuje każdy z nich. Wymyślanie w parach krótkich dialogów prowadzonych przez parasole.

☐ Zabawa muzyczno-ruchowa *Pod parasolem*.

Dzieci poruszają się po sali pomiędzy gazetami rozłożonymi na podłodze, w rytmie wystukiwanym na bębunku. Dźwięk grzechotki oznacza, że zaczyna *padać deszcz*. Dzieci dobierają się parami, podnoszą po jednej gazecie, rozkładają ją nad głowami i spacerują jak pod *parasolem*. Ponowne dźwięki akompaniamentu na bębunku są sygnałem do położenia gazety na podłodze i swobodnego ruchu.

III

1. Badanie i opisywanie właściwości fizycznych wody; poszukiwanie przez dzieci odpowiedzi na pytanie *Jaka jest woda?*
- Nauczyciel stawia przed dziećmi słoik z wodą; dzieci opisują jej wygląd, nalewają ją do pojemników o różnych kształtach; obserwują, że woda jest cieczą i przyjmuje kształt naczynia, w którym się znajduje.

- Badanie rozpuszczalności w wodzie różnych substancji. Rozpoznawanie soli i cukru oraz piasku i żwirku po wyglądzie lub smaku. Wrzucanie tych substancji do małych słoiczków z wodą; mieszanie, obserwowanie, co się stanie.
Sól i cukier rozpuszczają się w wodzie, a piasek i żwirek – nie.
- *Zabarwianie wody.* Płukanie w słoikach z czystą wodą pędzli ubrudzonych w farbach plakatowych: żółtej i czerwonej, żółtej i niebieskiej, niebieskiej i czerwonej, obserwowanie zmiany koloru wody podczas dokładania kolejnego koloru.
- *Improwizacje ruchowe.* Prezentowanie *na sucho* różnych sposobów zachowania się w wodzie, np.: skoków do wody, nurkowania, pływania różnymi stylami, skoków przez fale, chlapania się, brodzenia pod prąd w strumieniu.

 Zabawa muzyczno-ruchowa *Pod parasolem* (przewodnik, s. 54).

2. Karta pracy, cz. 2, s. 14.

Określanie kolorów, jakie powstaną ze zmieszanych kropli farb w podanych kolorach. Zapisywanie wyników poprzez kolorowanie pustych pól na odpowiednie kolory. Kolorowanie rysunku z użyciem kredek tylko w dwóch kolorach: żółtym i niebieskim.

Dzień 4. Deszczowe kompozycje

Cele ogólne:

- usprawnianie narządów artykulacyjnych; rozwijanie inwencji twórczej i doświadczeń plastycznych; poznawanie cech prostokąta.

Cele operacyjne

Dziecko:

- mówi wyraźnie; maluje za pomocą kresek; rozpoznaje prostokąt wśród innych figur.

Środki dydaktyczne: wiersze: Doroty Gellner *Deszczowy konik*, M. Terlikowskiej *Prostokąt*, opowiadanie *Jesienne porządki Pana Języczka*, rymowanka *Sasza i deszcz*, kartka w kształcie dużej kropli, mazak, szarfy, bębnek, trójkąt, nagrania: odgłosów padającego deszczu i wiatru, muzyki tanecznej, krople z bibuły, w różnych rozmiarach, niebieska farba, pędzle, duży arkusz papieru, duży parasol, tamburyn, błękitne kartki, kartonowe koła, kwadraty, trójkąty, prostokąty, jednakowe trójkąty równoramienne i kwadraty (po 2 dla każdego dziecka), linijka, 2 duże obręcze, klocki w kształcie figur geometrycznych, 2 obręcze, *Przygotowanie...* s. 74.

Przebieg dnia

I

1. Próby dzielenia nazw obrazków na głoski.
2. Zabawa *Co robi deszcz?*

Poszukiwanie przez dzieci jak największej liczby określeń czynności związanych z deszczem: np. *kropi, leje, moczy, podlewa, kapie, szumi, siąpi* itd.; zapisywanie ich przez nauczyciela na kartce w kształcie dużej kropli; wyjaśnienie powiedzenia *leje jak z cebra*.

- Wypowiedzi dzieci na temat: *Co można robić w deszczową pogodę?*

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XI (przewodnik, s. 47).

II

 Ćwiczenia i zabawy artykulacyjne – *Gimnastyka buzi i języka*.

1. Słuchanie opowiadania *Jesienne porządki Pana Języczka*.

Podczas opowiadania nauczyciela dzieci naśladują czynności, jakie wykonuje Pan Języczek w opowiadaniu.

Była jesień. Pan Języczek obudził się bardzo wcześnie. Chciał sprawdzić, jaka jest pogoda. Otworzył szeroko drzwi do swojego domku (dzieci szeroko otwierają usta). Wyrzał na zewnątrz (wysuwają język do przodu), rozejrzał się w obie strony (poruszają językiem w jedną i w drugą stronę). Ponieważ wiał silny wiatr, sprawdził, czy na dachu jego domku nie popękala żadna dachówka (oblizują górną wargę) i czy schody, które niedawno malował, nie są brudne (oblizują dolną wargę). Wszystko było w porządku. Chciał zamknąć drzwi, ale coś się w nich zablokowało. Otwierał je kilkakrotnie (zbliżają wargi do siebie i rozciągają na boki). W końcu mu się udało. Pan Języczek postanowił posprzątać swój domek, ponieważ zaprosił przyjaciół na podwieczorek. Powycierał kurze na szafie (masują językiem dziąsła pod górną wargą), powybierał papierki spod łóżka (masują dziąsła na dole, za zębami), zamiótł pajęczyny z sufitu (masują podniebienie – usta otwarte), a potem odkurzył całe mieszkanie (szybko ruszają językiem w różnych kierunkach, w buzi). Bardzo się zmęczył tymi porządkami. Usiadł na fotelu, aby trochę odpocząć, ale już po chwili zasnął i słychać było cichutkie pochrapywanie (naśladują ciche chrapanie).

2. Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze – *Brzydka pogoda*.

Przy ponownym słuchaniu rymowanki dzieci dopowiadają ostatnie słowa w wersach. Śpiewają na wymyślone przez siebie melodie słowa: *kap, kap, kap, chlap, chlap, chlap* oraz ich kompozycje, np. *kap, kap, chlap, chlap, kap, kap, kap*.

*Pada deszcz:
kap, kap, kap.*

*Idą dzieci:
chlap, chlap, chlap.*

*Klap i chlap,
kap i chlap,*

*idą dzieci:
chlap, chlap, chlap.*

3. Ćwiczenie *Sasza i deszcz* – prawidłowe artykułowanie głosek: *s, sz, cz*.

Dzieci dokładnie powtarzają zdania i wybrane słowa z rymowanki. Klaszczą po usłyszeniu w słowie podanej przez nauczyciela głoski.

*Stąpa Sasza mokrą szosą,
szybko stopy Saszę niosą.*

*Deszczu sobie słabo pada,
więc parasol swój rozkłada.*

4. Zabawa rytmiczna *Wesołe przedszkole*.

Dzieci poruszają się po sali, wysoko podnosząc kolana – *omijają kałuże*. Kiedy usłyszą dźwięk trójkąta, zatrzymują się, rytmicznie klaszczą podczas pierwszego zdania, a następnie wytupują tekst rymowanki.

*Pada deszcz, pada deszcz,
deszczu już za wiele.*

*Chodźmy do przedszkola,
bo tam najweselej.*

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kałuże*.

Dzieci poruszają się swobodnie pomiędzy szarfami – *kałużami* – rozłożonymi na podłodze. Na uderzenie w bębenek każde dziecko wskakuje do szarfy i wytupuje rytm rymowanki: *Chętnie chodzę po kałuży, bo już jestem dosyć duży*. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego swobodnego ruchu.

 Zabawa twórcza *Deszczowe kompozycje*.

1. Zapoznanie z treścią wiersza Doroty Gellner *Deszczowy konik*.

*Biegnie konik mokrą drogą,
z deszczu grzywę ma i ogon.
Z deszczu siodło i podkowy,
bo to konik jest deszczowy.*

*Jedna kropla drugą goni
i podkowa srebrna dzwoni.
Lecz już koniec tej podróży,
konik schował się w kałuży.*

- Wypowiedzi dzieci na temat utworu.

2. Zabawa *Ćwiczymy wyobraźnię.*

Dzieci leżą na dywanie z zamkniętymi oczami, słuchają nagrania padającego deszczu i szumu wiatru; starają się wyobrazić sobie, jakie obrazy mogą być tworzone przez deszczowe krople; opowiadają o swoich wyobrażeniach.

3. Ćwiczenia plastyczne – *Układamy deszczowego konika.*

Wspólne układanie w małych zespołach, z przygotowanych przez nauczyciela bibułkowych kropli w różnych rozmiarach, wyobrażonego przez dzieci *deszczowego konika*. Oglądanie powstałych prac; podkreślanie wkładu pracy każdego dziecka w ich powstanie.

4. Ćwiczenia plastyczne – *Nasze deszczowe wzory.*

Pokazanie przez nauczyciela, w jaki sposób można namalować kształt jakiegoś przedmiotu za pomocą samych kresek, zagęszczonych w niektórych miejscach. Malowanie przez nauczyciela na dużym arkuszu papieru; odgadywanie przez dzieci, co powstało.

- Malowanie na błękitnych kartkach wymyślonych przez dzieci wzorów z wykorzystaniem niebieskiej farby i pędzli – oglądanie powstałych kompozycji; nadawanie im nazw przez dzieci; dzielenie się uwagami na ich temat; prezentowanie na wystawie w kąciu dla rodziców.

□ Zapoznanie z figurą geometryczną – prostokątem.

Dzieci dostają po dwa takie same trójkąty równoramienne i dwa takie same kwadraty.

1. Nazywanie figur. Określanie ich liczby.

2. Łączenie figur według instrukcji nauczyciela.

- Co powstanie, gdy połączycie ze sobą dwa trójkąty?
 - Jak będzie wyglądać figura, która powstanie z połączenia dwóch kwadratów?
- Nauczyciel wyjaśnia, że ta figura to prostokąt.

3. Słuchanie fragmentu wiersza M. Terlikowskiej *Prostokąt*.

*Prostokąt też ma proste kąty,
lecz znamy różne prostokąty:*

*bywają niskie – jak ten mur,
albo wysokie – jak drapacz chmur.*

*Duży prostokąt to jest ściana
cała na żółto pomalowana.*

*Mały prostokąt – to jest zeszyt.
Już rozumiecie? To mnie cieszy.*

4. Podawanie nazw innych przedmiotów, które mają kształt prostokąta (ekran telewizora, blat stołu, biurka, drzwi...).

5. Określanie cech prostokąta: 4 boki – 2 dłuższe, 2 krótsze, 4 wierzchołki.

- Mierzenie długości boków prostokąta przez nauczyciela – potwierdzenie, że boki są parami równe.

6. Zabawa *Tu prostokąt*.

Nauczyciel rozkłada na podłodze kartonowe koła, kwadraty, trójkąty i prostokąty. Z boku sali kładzie dwie duże obręcze. Dzieci chodzą wśród figur, starannie je omijając. Gdy usłyszą uderzenie w bębenek – biorą z podłogi jedną figurę i podnoszą ją do góry. Jeżeli tą figurą jest prostokąt, dziecko biegnie do obręczy i w niej staje.

7. Układanie obrazków z figur z klocków w kształcie figur geometrycznych.

III

1. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Kogo ukryto pod parasolem?*

Dzieci poruszają się swobodnie przy muzyce tanecznej. Jedno z nich stoi z boku, odwrócone tyłem do pozostałych dzieci. Podczas przerwy w grze nauczyciel przykrywa wybrane dziecko dużym, rozłożonym parasolem.

Zadaniem innego wybranego dziecka jest odgadnięcie, kto został pod nim ukryty. Jeśli zgadnie, dzieci zamieniają się miejscami i zabawa toczy się dalej.

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kaluże* (przewodnik, s. 56).

2. Ekspresja słowna *Co by było, gdyby ciągle padał deszcz?*

Wypowiedzi dzieci – opowiadanie na zadane pytanie.

3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 74.

Uzupełnienie tabeli według wzoru. Pamiętajcie, że oznacza mały, a – oznacza duży.

Dzień 5. Wędrowki kropelek wody

Cele ogólne:

- zapoznanie ze zjawiskiem krążenia wody w przyrodzie; zachęcanie do podejmowania zabaw badawczych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia, na czym polega krążenie wody w przyrodzie; rozpoznaje zjawiska: parowania i skraplania wody.

Środki dydaktyczne: opowiadanie M. Strękowskiej-Zaremby *Niezwykła podróż kropel wody*, E. Węgrzyn-Kamela *Od jesieni do jesieni – mały badacz przyrody*, szklany pojemnik, różne drobne przedmioty, woda, ludzik z plasteliny, farby w kolorach: białym i czarnym, pędzle, mokre kartki, tamburyn, paski granatowej bibuły, materiały do zabaw badawczych, szarfy, karty pracy, cz. 2, s. 15, 16, 17, 18, książka, s. 30–31.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa badawcza *Co pływa? Co tonie?*

Nauczyciel przygotowuje szklany pojemnik (np. akwarium) i drobne przedmioty, np.: gwoździe, korek, monety, pinezki, nadmuchany balon itp. Wrzuca kolejno przedmioty do wody, wcześniej pytając dzieci, czy dany przedmiot utonie, czy nie. Po wrzuceniu przedmiotów dzieci weryfikują swoje założenia. Potem wyciągają wspólny wniosek, że metalowe przedmioty toną w wodzie.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 15.

Łączenie zdjęć przedmiotów, które pływają w wodzie, z obrazkiem pojemnika.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XI (przewodnik, s. 47).

II

 Słuchanie opowiadania M. Strękowskiej-Zaremby *Niezwykła podróż kropel wody*.

1. Nawiązanie rozmowy na temat: *Gdzie można znaleźć wodę?* – z wykorzystaniem doświadczeń dzieci.

- Podawanie przykładów, w jakich miejscach można spotkać wodę.

2. Zapoznanie z treścią opowiadania.

Rano, zanim słońce zbudziło się ze snu, kropelki wody i ich przyjaciel, szczupak, bawili się w rzece. Szczupak mocno machał ogonem. A kropelki przyskały w górę, by po chwili – plum – wpaść do rzeki.

– Jeszcze machnij ogonem, szczupaku! Jeszcze! – wołały rozbawione krople. Tak hałasowały, że zbudziły słońce.

Słoneczko rozprostowało długie promienie. Uśmiechnęło się okrągłą buzią. Jego ciepło dotarło aż na ziemię.

– Dziś będzie upał – zauważył szczupak.

Największa kropla zerknęła na słoneczną buzię i powiedziała: – Gdy słońce nas rozgrzeje, zmienimy się w parę wodną.

– *I co wtedy?* – spytał szczupak.

– *Zrobimy się maleńkie i bardzo lekkie. Polecimy wysoko w górę. Leć z nami. Sam zobaczysz, jakie to przyjemne!*

Szczupak wystawił ogon do słońca. Zrobiło mu się gorąco. Jednak nie przemienił się w lekką parę. Nie był przecież wodą – tylko rybą.

Tymczasem gorące słońce zmieniło kropelki wody w leciutką parę. A para pomknęła wysoko do samego nieba.

Szczupak posmutniał. Już tęsknił za wesołymi kroplami.

Stonczko grzało coraz mocniej. Zamieniało w parę krople wody z rzek, jezior, mórz i oceanów. W górze było chłodniej niż na ziemi. Nasze kropelki aż dzwoniły zębami z zimna. Tuliły się więc do innych kropeł, żeby się rozgrzać, i łączyły się z nimi w duże krople wody. Powstała z nich ciemna chmura.

Szczupak zobaczył chmurę i pomyślał „zaraz spadnie deszcz”.

Miał rację. Duże krople wody były ciężkie. Nie mogły utrzymać się wysoko na niebie. Zaczęły wypadać z chmury i lecieć w dół.

– *Hopla!*

Spadały na drzewa i krzewy. Spadały na dachy domów, samochodów i na głowy przechodniów.

Spadały na pomniki i na trawniki. Wsiąkały w ziemię. Spływały do rzek, jezior, mórz i oceanów.

Czyli tam, skąd niedawno wyparowały.

Nasze kropelki wsiąkły w ziemię w pobliżu rzeki. Potem cierpliwie przedzierały się przez piasek.

Na koniec potoczyły się wprost do rzeki. Tu zobaczyły przyjaciela, szczupaka.

– *Wróciliśmy! Pobawisz się z nami?! Machnij ogonem!* – wołały.

Szczupak bardzo się ucieszył. Prosił jednak, aby kropelki już nigdy go nie opuszczały.

– *Tego nie możemy obiecać – powiedziała największa kropla. – Gdy słońce rozgrzeje ziemię, znowu zmienimy się w parę wodną. I popruniemy w górę. Tam poczujemy chłód. Przytulimy się do siebie i staniemy się duże i ciężkie. Nie mamy jednak skrzydeł jak ptaki, więc nie utrzymamy się w górze. Spadniemy na ziemię i kiedyś cię odwiedzimy.*

„Chciałbym choć raz wybrać się w taką niezwykłą podróż” – pomyślał szczupak.

Wiedział już, że to niemożliwe, więc machnął ogonem i zaczęła się zabawa!

Plum!

3. Karta pracy, cz. 2, s. 18.

Omówienie, co przydarzyło się kropelkom wody (zjawiska krążenia wody w przyrodzie).

4. Zabawa *Jak wygląda świat, kiedy pada deszcz?*

Szukanie szarości w najbliższym otoczeniu i w świecie przyrody, np. chmura, zajac szarak, pióra gołębia, mysz, kamień, skała, ubrania w szarym kolorze itp.

5. *Świat podczas deszczu* – malowanie z zastosowaniem techniki *mokre na mokre*.

Tworzenie koloru szarego przez mieszanie bieli z czernią; malowanie szarym kolorem o różnej intensywności na mokrych kartkach; obserwowanie rozplływania się farby i przenikania kształtów. Po wyschnięciu – oglądanie powstałych prac; wypowiedzi autorów na ich temat.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Deszczowe chmury*.

Dzieci poruszają się w rytm tamburynu, machając paskami granatowej bibuły. Podczas przerwy w grze układają z bibuły na podłodze kształt chmury. Dźwięki tamburynu są sygnałem do ponownego ruchu.

Zabawy badawcze *Jak powstają chmury i deszcz* (według E. Węgrzyn-Kameli).

Uświadczenie dzieciom, że woda krąży w przyrodzie; ukazanie zjawiska parowania i skraplania.

- *Parowanie i skraplanie* – nauczyciel stawia przezroczyste naczynie żaroodporne (bez przykrycia) na maszynie elektrycznej. Dzieci obserwują, jak woda zaczyna się gotować – pojawiają się bąbelki, nad naczyniem widać unoszącą się parę wodną, która znika w powietrzu. Nauczyciel przykrywa naczynie pokrywką, a na jej wierzchu kładzie zmoczoną w zimnej wodzie ścierkę. Kiedy zagrzeje się ona od gorącej pokrywki, nauczyciel ponownie moczy ścierkę w wiaderku z zimną wodą, wyciska i zimną kładzie na pokrywkę (czynność tę powtarza kilka razy). W tym czasie dzieci obserwują, co dzieje się w naczyniu – unosząca się para odbija się od chłodzonej ścierką pokrywki, skrapla się, czyli tworzy od spodu krople wody, które spadają do naczynia.
- *Wnioski – woda, w wyniku podniesienia jej temperatury przez gotowanie, zmienia się w parę wodną, a to zjawisko to parowanie. Para wodna, w wyniku ochłodzenia, ponownie zamienia się w ciecz, tworząc krople wody – czyli skrapla się.*
Nauczyciel wyjaśnia, że *te dwa procesy ciągle zachodzą w przyrodzie. Woda znajdująca się w glebie, roślinach, jeziorach, morzach ciągle paruje. Para ta wędruje do góry i tworzy chmury. Białe chmury na tle niebieskiego nieba to właśnie para wodna. Kiedy powietrze nad chmurami ochłodzi się, para wodna obecna w chmurach skrapla się i spada na ziemię w postaci kropli deszczu, podobnie jak krople spadające z chłodzonej pokrywki.*

III

1. Zabawa *Pada deszcz.*

Dzieci naśladują dłońmi padający deszcz. Reagują ruchem na zmiany natężenia gry na tamburynie (deszcz kapuśniaczek, ulewny deszcz, deszcz ze śniegiem...).

Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Kałuża.*

Dzieci spacerują po sali. Na hasło: *Kałuża* – naśladują przeskakiwanie przez kałuże.

2. Karty pracy, cz. 2, s. 16, 17.

Określanie, gdzie znajduje się parasol względem krzeselka, a gdzie – kalosze względem parasola. Odszukiwanie takich samych położeń parasola względem krzeselka jak kaloszy względem parasola. Kolorowanie na taki sam kolor kół znajdujących się obok nich.

3. Zabawa *Krople deszczu.*

Dzieci stają w długim rzędzie. Każde z nich kładzie swoje ręce na ramionach dziecka stojącego przed nim. Tworzą z tego długiego rzędu koło, trzymając ciągle ręce na ramionach kolegów. Chodzą potem wkoło bardzo cicho, na czubkach palców. Nauczyciel mówi: *Wyobraźcie sobie, że zaczyna padać drobny, łagodny deszczyk. Niech wasze ręce staną się teraz małym deszcznikiem. Uderzajcie delikatnie opuszkami palców w ramiona dziecka, które znajduje się przed wami. Teraz zaczyna padać mocniej, a krople deszczu stają się większe i grubsze. Zaczynajcie więc uderzać opuszkami palców nieco mocniej. Jeżeli będziecie cicho, możecie nawet usłyszeć padający deszcz. Wyobraźcie sobie, że pada jeszcze mocniej. Uderzajcie więc mocniej (ale nie za mocno!) całymi dłońmi w ramiona dziecka idącego przed wami. Teraz deszcz staje się słabszy. Uderzcie więc znów samymi opuszkami palców. Deszcz staje się jeszcze słabszy. Uderzcie teraz bardzo delikatnie. Deszcz przestaje padać, a wasze ręce znów są spokojne. Wyciągnijcie swoje ręce na głowę i wyobraźcie sobie, że machacie nimi do słońca, które wyjrzało właśnie zza chmur...*

4. Ćwiczenia w książce, s. 30–31.

Wspólna gra w *Pogodową grę* – po zapoznaniu się z jej zasadami.

5. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

Tydzień IV: Zdrowie naszym skarbem

Dzień 1. Ruch to zdrowie

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; zapoznanie z literą k: małą i wielką, drukowaną i pisaną; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat wiersza; rozpoznaje i nazywa literę k: małą i wielką, drukowaną i pisaną; wykonuje ćwiczenia z szyfonową chustką.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Koczanowskiej *Katar*, nagranie dowolnej muzyki tanecznej, szyfonowe chustki, tamburyn, pomoce potrzebne do wykonania plakatów, zdjęcia: kota i tygrysa, obrazki: mak, brama, hamak, igła, balon, krowa, litery, zagadka, kolorowe nakrywki, litery k: mała i wielka, drukowana i pisana, kartoniki z poznanymi literami, książka, s. 32, 33, karta pracy, cz. 2, s. 19, *Nauka...* s. 10, 40.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia w książce, s. 32.

- Słuchanie wypowiedzi na temat zdjęcia. Liczenie w niej zdań. Liczenie słów w każdym zdaniu.
- Łączenie pierwszych sylab z nazw obrazków. Określanie, jakie słowo powstało (*parasol*).

2. Zabawa słowna *Co byś zrobił?*

Dzieci odpowiadają na pytanie: *Co byś zrobił, gdybyś nie mógł się poruszać?*

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XII.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pada deszcz*.

Dzieci parami spacerują po sali w różnych kierunkach; kiedy usłyszą mocne uderzenie w bębenek, zatrzymują się, odwracają twarzami do siebie i klaszcząc, rytmicznie wypowiadają zdanie: *Pada deszcz, pada deszcz, pada deszcz, deszcz, deszcz*. (Na słowa *pada* – klaszczą w swoje dłonie; na słowa: *deszcz* – raz prawą ręką w prawą rękę partnera, raz lewą ręką – w lewą; przy trzykrotnym powtórzeniu słów: *deszcz, deszcz, deszcz* – obiema rękami uderzają w dłonie partnera). Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego ruchu.

- Zabawa usprawniająca duże grupy mięśniowe – *Wirujące liście*.

Dzieci z rękami w górze obracają się wokół własnej osi, następnie stopniowo opuszczają ręce i opadają do przysiadu.

- Zabawa z elementem skoków – *Głodne ptaszki*.

Dzieci poruszają się po sali w pozycji kucznej, co jakiś czas zatrzymują się, rytmicznie stukają zgiętym palcem wskazującym o podłogę, powtarzając rymowankę: *Ptaszki dziobkiem postukują, bo jedzenia poszukują*.

- Ćwiczenie tułowia i ramion – *Rozgrzewamy się na chłodzie*.

Dzieci naprzemiennie krzyżują ramiona z zarzucaniem rąk na plecy, masują wskazane przez nauczyciela części ciała, chuchają na *zmarznięte* dłonie.

- Ćwiczenie równowagi *Kto potrafi?*

Dzieci dotykają prawym łokciem lewego kolana i odwrotnie, wytrzymują chwilę w tej pozycji, próbując utrzymać ciało na piętach z jednoczesnym lekkim skłonem tułowia do przodu.

- Zabawa uspokajająca *Dbamy o zdrowie*.

Dzieci maszerują po obwodzie koła z klaskaniem i rytmicznym powtarzaniem rymowanki: *My o zdrowie nasze dbamy, gimnastykę uprawiamy*.

II

☐ Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej *Katar*.

I. Ćwiczenia w książce, s. 33.

- Czytanie tekstu wyrazowo-obrazkowego. (Nauczyciel czyta wyrazy, a dzieci mówią nazwy obrazków).
 - Odpowiadanie na pytania:
 - Dlaczego chłopiec się przeziębił?
 - Co powinno się jeść, pić, żeby się nie przeziębiał?
 - Jak należy się ubierać, gdy jest chłodno, a jak – gdy jest ciepło?
2. Słuchanie wiersza.

*Złapał katar Katarzynę
i nas także dopaść może,
trzeba sprytnie go unikać,
bo z katarą żyć niedobrze.*

*A psik, a psik – nos czerwony,
a psik, a psik – głowa boli,*

*a psik, a psik – precz z katarą,
zmykaj od nas jak najdalej.*

*Złapał katar Katarzynę,
a my złapać się nie damy.
Niech tam sobie kicha, prycha,
my ważniejsze mamy sprawy.*

3. Rozmowa na temat wiersza.
- Jak się czujemy, gdy mamy katar?
 - Co powinniśmy robić, żeby nas *nie złapał*?
 - Co powinniśmy mieć przy sobie, gdy mamy katar?
4. Zabawa z wykorzystaniem tekstu wiersza.

Nauczyciel ponownie mówi tekst wiersza, a dzieci po każdym wersie mówią: *a psik*.

☐ Zabawa ruchowo-naśladowcza *Ruch to zdrowie*.

Nauczyciel stoi przed dziećmi i wykonuje różne ruchy, a dzieci go naśladowają. Np. biegnie w miejscu, podskakuje, robi przysiady, skłony...

☐ Wprowadzenie litery **k**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Rozwiązanie zagadki.

*Mały mieszka w domu
i cichutko mruczy.
Duży biega po sawannie
i głośno ryczy.*

Dzieci podają rozwiązanie zagadki: kot i dziki kot, czyli lew, tygrys, lampart...

Nauczyciel wyjaśnia, że wszystkie te zwierzęta należą do rodziny kotów.

2. Porównanie wyglądu kota i tygrysa.

Nauczyciel umieszcza na tablicy zdjęcia – kota i tygrysa. Dzieci wskazują i nazywają podobieństwa między nimi.

3. Analiza i synteza słuchowa słowa *kot*.

- Dzielenie słowa *kot* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *kot* na głoski.
 - Podawanie słów rozpoczynających się głoską *k* (*kura, krata, korek...*), kończących się tą głoską (*sok, zegarek, ptak...*) oraz mających ją w środku (*okno, bulka, sroka...*).
 - Z ilu głosek składa się słowo *kot*?
4. Budowanie schematu słowa *kot*.

Zabawa ruchowo-naśladowcza *Co robi kotek?*

Dzieci naśladują czynności kota na hasła – ich nazwy podane przez nauczyciela. Np. kotki śpią, piją mleko, robią koci grzbiet, skradają się...

5. Syntezowanie głosek z nazw obrazków, wskazanych liczbą.

Obrazki: mak brama hamak igła balon krowa
(3) (5) (3) (1) (3) (5)

- Podanie otrzymanego imienia.
- 6. Analiza i synteza słuchowa imienia *Kamila*.
Dzielenie słowa na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.
- 7. Pokaz litery **k**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
- 8. Umieszczenie pod schematami słów *kot*, *Kamila* poznanych liter: **k, K, o, t, m, i, a**.
 - Odczytanie wyrazu **kot**.
- 9. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 10.
 - Dzielenie słowa *kot* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się nazwa.
 - Kolorowanie liter **k, K** na wybrany kolor.
 - Czytanie połączeń litery **k** z poznanymi literami.
 - Czytanie tekstu o kotach.
 - Rozwiązywanie rebusów.
 - Pisanie liter **k, K** po śladach.
- 10. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 40.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **k** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **k, K** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi lub koleżanki.
 - Samodzielne pisanie liter **k, K**.

Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VIII (z użyciem chustek szyfonowych).

I. Część wstępna.

- Dzieci maszerują po obwodzie koła, nauczyciel rozdaje chustki. Dziecko, które otrzyma chustkę, maszeruje, machając nią nad głową – *pozdrawia swoich kolegów*.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ukryte dzieci*.
Dzieci biegają po sali, swobodnie bawiąc się chustkami. Na mocne uderzenie w tamburyn przykucają i nakrywają się chustką, aby jak najmniej było je widać; dwa uderzenia w tamburyn są sygnałem do ponownego ruchu.

II. Część główna.

- Ćwiczenia tułowia *Dotknij chustki*.
Dzieci układają chustki przed sobą na podłodze i stają przed nimi w niewielkim rozkroku; wykonują skłon w przód, starając się dotknąć rękami środka chustki; następnie prostują się i klaszczą dwa razy nad głowami.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Wędrująca chustka*.
Dzieci w siadzie klęcznym, chustki mają rozciągnięte za rogi jak wstążki, położone tuż przy kolanach. Odsuwają chustki obiema rękami jak najdalej w przód z jednoczesnym skłonem tułowia, a następnie ponownie przysuwają je do kolan (w czasie ćwiczenia dzieci nie unoszą się z pięt).
- Zabawa na czworakach *Chowamy się*.
Dzieci poruszają się na czworakach wokół chustek położonych na podłodze; na sygnał jak najszybciej nakrywają się chustkami – chowają się, aby nie było ich widać.
- Ćwiczenie równowagi *Utrzymujemy równowagę*.
Dzieci stoją na jednej nodze, drugą, zgiętą w kolanie pod kątem prostym, podnoszą w górę. Przewieszają chustki przez kolano wzniesionej nogi i przenoszą ramiona w bok, wytrzymując przez chwilę pozycję równoważną. Następnie zabierają chustki i wykonują ćwiczenie na drugiej nodze.

- Zabawa bieżna *Odszukaj swoją chustkę*.
Dzieci rozkładają chustki na podłodze; biegają pomiędzy nimi w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze jak najszybciej odszukują swoją chustkę i siadają na niej.
- Skoki *Przez chustkę*.
Dzieci układają chustki przed sobą na podłodze. Na polecenie nauczyciela przeskakują przez nie do przodu i do tyłu, najpierw wolno, potem szybciej.
- III. Część końcowa.
- Ćwiczenie wyprostne *Ściągamy łopatki*.
Dzieci trzymają chustki zgiętymi rękami na plecach; spacerują po sali, naprężając chustki i rozluźniając. Nauczyciel zwraca uwagę na prawidłową postawę podczas wykonywania ćwiczenia.
- Ćwiczenia stóp *Sprytne stopy*.
Dzieci stawiają stopy na chustkach rozłożonych na podłodze. Na dany sygnał zbierają chustki palcami stopy, ściągając je pod piętę (jakby fastrygowały materiał). Ćwiczenie wykonują raz jedną, raz drugą stopą.
- Siad prosty podparty.
Chustki leżą przy lewej stopie; dzieci chwytają je palcami prawej stopy i przekładają kilka razy przez lewą nogę. Następnie ćwiczenie wykonują drugą nogą.
- Ćwiczenia oddechowe *Falująca chustka*.
Dzieci trzymają rozłożone chustki w rękach, dmuchają na nie delikatnie lub mocno, obserwując, w jaki sposób się poruszają. Nauczyciel zwraca uwagę na nabieranie powietrza nosem, a wydychanie ustami.
- Improwizacje ruchowe *Tańczące chustki*.
Dzieci poruszają się przy dowolnej muzyce tanecznej, swobodnie interpretując ją ruchem ciała i chustki.
- Zabawa uspokajająca *Posłuszne chustki*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, delikatnie wymachują chustkami nad głowami; potem odkładają chustki na wyznaczone miejsce.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 19.

- Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).
2. Rozmowa dotycząca pokarmów, które spożywamy. Odpowiadanie na pytania: *Co jemy? Kiedy jemy? Po co jemy?* Wyjaśnienie, dlaczego dieta człowieka powinna być zróżnicowana. Wykonanie w zespołach plakatów: wycinanie z kolorowych czasopism i gazetek reklamowych zdjęć zdrowych produktów, przyklejanie ich na konturach kosza, narysowanego przez nauczyciela na dużym arkuszu papieru. Prezentowanie powstałych plakatów przez poszczególne zespoły; omówienie, jakie produkty znalazły się w *koszach*; zwrócenie uwagi na powtarzające się produkty, wyjaśnienie – dlaczego.
 3. Zabawy pod hasłem *Śmiech to zdrowie*.
 - *Ponurak i rozśmieszacz*.
Dzieci dzielimy na dwie grupy, które ustawiają się w szeregach naprzeciwko siebie, tworząc aleję. Jest to *aleja śmiechu*, którą trzeba przejść z bardzo ponurą miną. Jedno z dzieci próbuje przejść przez tę *aleję*, a osoby ją tworzące robią dziwne i śmieszne miny, próbując rozśmieszyć przechodzącego ponuraka. Jeśli dziecku uda się przejść *aleją śmiechu* i nie roześmiać się, zostaje nagrodzone w wymyślony przez grupę sposób. Potem przez *aleję śmiechu* próbuje przejść inne dziecko itd.
 - *Śmieszne słowa*.
Zadaniem dzieci jest wymyślanie wesołych określeń do słów, które kojarzą się im z chorobą, np. *katar* – nosowy wyciek; *kaszel* – przeziębienie...
 4. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

Dzień 2. Co sprzyja zdrowiu, a co mu zagraża

Cele ogólne:

- kształcenie słuchu i poczucia rytmu; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyraża muzykę ruchem; sprawnie wykonuje ćwiczenia.

Środki dydaktyczne: piosenka *Ser z malinami*, zestaw *Mały lekarz*, bandaże, chustki szyfonowe, produkty potrzebne do wykonania zdrowych kanapek, bębenek, tamburyn, nagranie dowolnej muzyki tanecznej, karty pracy, cz. 2, s. 20, 21, 22, *Przygotowanie...* s. 15.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa tematyczna z wykorzystaniem zestawu *Mały lekarz*.

Dzieci wcielają się w role osób, które można spotkać w przychodni: pacjentów, ich rodzin, lekarzy i pielęgniarek; co pewien czas następuje zmiana ról.

2. Ćwiczenie sprawności manualnych – *Bandażujemy chorą nogę*.

Dzieci dobierają się parami; jedno ma *chorą* nogę, którą trzeba zabandażować kawałkiem bandaża w taki sposób, jak pokazał nauczyciel. Po wykonaniu ćwiczenia następuje zmiana ról, ale wcześniej trzeba zwinąć bandaż w rulonik.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XII (*przewodnik*, s. 61).

II

- Zabawy przy piosence *Ser z malinami*.

1. Zabawa rytmiczna *Będziemy zdrowi*.

Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem granym przez nauczyciela na bębnie. Podczas kolejnych przerw w grze zatrzymują się, rytmicznie klaszczą i powtarzają tekst rymowanki: *Dbaj o czystość, bo to zdrowie, już przedszkolak ci to powie. Aby zęby białe mieć, trzeba tylko chcieć. My o zdrowie nasze dbamy, więc się dobrze odżywiamy.*

2. Słuchanie piosenki *Ser z malinami* (sł. A. Bernat, muz. Z. Ciechan).

Umiarkowanie szybko

Naj - bar - dziej lu - bię bia - ły ser i ma - li - no - wy dżem! Co -
dzien - nie na śnia - da - nie ser z dże - mem so - bie jem. Co -
dzien - nie na śnia - da - nie ser z dże - mem so - bie jem.
Mniam, mniam, mniam, to jest py - cha nad py - cha - mi. Mniam, mniam, mniam,
bia - ły se - rek z ma - li - na - mi. Pal - ce li - zać, mó - wię
wam! Mniam, mniam, mniam. Mnia... am, mnia... am, mniam.

- I. *Najbardziej lubię biały ser i malinowy dżem!*
Codziennie na śniadanie ser z dżemem sobie jem. (bis)
- Ref.: *Mniam, mniam, mniam,*
to jest pycha nad pychami.
Mniam, mniam, mniam,
biały serek z malinami.
Palce lizać, mówię wam!
Mniam, mniam, mniam.
Mnia... am, mnia... am.
- II. *Wciąż białe,*
zdrowe zęby mam,
bo biały serek jem,
a przed katarem broni mnie
ten malinowy dżem. (bis)
- Ref.: *Mniam, mniam, mniam....* jak wyżej.

3. Rozmowa na temat piosenki.
- Określanie tempa i nastroju piosenki; zwrócenie uwagi na powtarzające się fragmenty.
 - Dlaczego należy jeść ser biały? Przed czym chroni nas dżem malinowy?
4. Ćwiczenia emisyjne: powtarzanie wybranych fragmentów melodii na sylabach: *na, na, ta, ta, la, la....*
5. Zabawa rytmiczna *Mniam, mniam.*
 Dzieci poruszają się swobodnie po sali przy melodii piosenki. Podczas przerwy w grze rytmicznie powtarzają trzy razy słowa: *mniam, mniam, mniam*, i głaszczą się po brzuskach.
6. Improwizacje wokalne – *Najbardziej lubię.*
 Dzieci śpiewają na dowolne melodie fragment tekstu piosenki: *Najbardziej lubię biały ser i malinowy dżem.*
7. Nauka pierwszej zwrotki piosenki i refrenu metodą pamięciową, ze słuchu.
 Zbiorowy i indywidualny śpiew dzieci.
8. Karty pracy, cz. 2, s. 20, 21.
 Oglądanie obrazków i określanie, co robią dzieci. Rysowanie po śladach tych kół, w których są przedstawione sytuacje, gdy dzieci dbają o zdrowie.
- Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr VIII (*przewodnik*, s. 63–64).

III

- Ilustracja ruchowa piosenki *Ser z malinami* (*przewodnik*, s. 66).
1. Wyjaśnienie znaczenia powiedzenia *W zdrowym ciele zdrowy duch*; rytmizowanie go z jednoczesnym wykonywaniem prostych ruchów zaproponowanych przez dzieci; śpiewanie na wymyślone melodie.
2. Karta pracy, cz. 2, s. 22.
- Omawianie etapów tworzenia kanapki.
 - Samodzielne wykonanie kanapki na podwieczorek.
- Dzieci myją starannie ręce i siadają przy stolikach.
 Każde dziecko dostaje na talerzu kromkę razowego chleba, małą kostkę masła, plaster żółtego sera, kilka plasterków polędwicy, 2 – 3 rzodkiewki, połówkę jajka ugotowanego na twardo,

liście sałaty i pokrojony szczypiorek. Dzieci smarują kromki (najlepiej drewnianym nożykiem do smarowania) i układają na nich przygotowane produkty. Potem zjadają kanapki, które wraz z podaną herbatą stanowią ich podwieczorek.

3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 15.

Słuchanie nazw czytanych przez nauczyciela bez pierwszej głoski. Wskazywanie odpowiednich rysunków. Pokolorowanie wybranego rysunku.

Dzień 3. Kto dba o nasze zdrowie?

Cele ogólne:

- uświadomienie konieczności szukania pomocy u lekarza w czasie choroby; zachęcanie do wykonywania zdrowych potraw.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozumie potrzebę kontaktu z lekarzem w razie choroby; spożywa zdrowe potrawy.

Środki dydaktyczne: nagrania odgłosów: przyjemnych dla uszu i nieprzyjemnych, obrazki różnych przedmiotów, w tym tych potrzebnych do pracy lekarzowi, pudełko z żółtymi kółeczkami, sylwetki swetra narysowane na kolorowym kartonie, klej, koszyk, rzodkiewka, talerzyki jednorazowe, jajka ugotowane na twardo, sałata, szczypiorek, papryka, marchew, bębenek, chustka, opaski do zasłonięcia oczu, czapki, szaliki, rękawiczki, nożyczki, papier kolorowy, karty pracy, cz. 2, s. 23, 24, 25, *Przygotowanie...* s. 78.

Przebieg dnia

I

1. Zagadki słuchowe *Co wolą nasze uszy?*

Dzieci słuchają nagrań odgłosów przyjemnych (np.: szumu morza, śpiewu ptaków, muzyki relaksacyjnej, szumu drzew) i nieprzyjemnych dla naszych uszu (np.: odgłosów ruchu ulicznego, pracującej wiertarki, hałasujących dzieci, skrzypienia drzwi, bardzo głośnej muzyki). Określają, co to za odgłosy; wypowiadają się na temat, które z nich są przyjemne dla naszych uszu i chętnie ich słuchamy, a które – nieprzyjemne.

2. *Karta pracy*, cz. 2, s. 23.

Rysowanie po śladzie rysunków sztućców, talerzy i szklanki. Mówienie, jaką zupę dziecko chciałoby zjeść. Rysowanie zdrowego drugiego dania, deseru i napoju.

3. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XII (*przewodnik*, s. 61).

II

 Rozmowa na temat pracy lekarzy.

1. *Karta pracy*, cz. 2, s. 24.

Łączenie obrazków dzieci ze zdjęciami odpowiednich lekarzy.

- Wspólne nazywanie poszczególnych lekarzy.
 - Zwracanie uwagi na to, że nie należy bać się wizyty u lekarza; wyjaśnianie, dlaczego.
2. Zabawa klasyfikacyjna *Co jest potrzebne lekarzowi do pracy?*

Dzieci oglądają rozłożone przed nimi obrazki różnych przedmiotów; rozpoznają je i nazywają. Wybierają spośród nich te, które kojarzą im się z pracą lekarza, np. *termometr, stetoskop, biały fartuch, recepta*, i uzasadniają swój wybór. Słuchają stetoskopem odgłosów pracy serca swoich kolegów.

3. Zapoznanie z nazwami specjalności wybranych lekarzy.

Nauczyciel przedstawia proste sytuacje, a dzieci próbują powiedzieć, do jakiego lekarza wybrałyby się w danej sytuacji. W razie trudności nauczyciel pomaga znaleźć prawidłowe rozwiązanie. Np. *Janka bardzo boli ząb* – dentysta; *Ola przewróciła się i złamała nogę* – orto-

peda; *Anię boli głowa i ma wysoką gorączkę* – pediatra; *Antka bolą oczy i źle widzi* – okulista; *Tomkowi wyrosło coś w nosie, boli go gardło i uszy* – laryngolog. Dzieci powtarzają nazwy specjalności lekarskich za nauczycielem; dzielą te nazwy na sylaby i różnicują pierwszą głoskę w poszczególnych słowach.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość i zwinność – *Rozsypane tabletki*.

Nauczyciel staje pośrodku sali i wysypuje z pudełka żółte kółeczka – *tabletki witaminy C*. Zadaniem dzieci jest jak najszybsze ich pozбиieranie i włożenie do pudełka stojącego na dywanie. (Zabawa może być okazją do zwrócenia uwagi dzieci, że nie należy samemu zażywać żadnych tabletek, nawet witamin).

4. Karta pracy, cz. 2, s. 25.

Liczenie syropów (maści) na półce po lewej stronie, a potem – po prawej stronie. Określanie, ile jest razem syropów i tubek maści. Rysowanie ich sumy na dolnej półce.

 Smakowite myszki – wykonanie zdrowej przekąski z naturalnych produktów.

1. Zagadki dotykowe *Co jest w koszyku?*

Nauczyciel stawia przed dziećmi koszyk przykryty chustką; zaprasza dzieci do zabawy w rozpoznawanie, jakie produkty znajdują się w koszyku. Kolejno wyjmuje z koszyka produkty, a chętne dzieci z zawiązanymi oczami rozpoznają za pomocą dotyku, co mają w ręce, np. szczypiorek, rzodkiewkę, sałatę, jajko (ugotowane na twardo), marchewkę, jabłko.

2. Oglądanie produktów przygotowanych przez nauczyciela i dzieci.

Dzieci podają propozycje potraw, do których przygotowania można wykorzystać zgromadzone przed nimi produkty.

3. Wykonanie przekąski *Nasze myszki*.

- Zaproponowanie wykonania z naturalnych produktów *smacznych myszek*, które mogą stanowić przekąskę podczas rodzinnych spotkań i zachęcić dzieci do spożywania zdrowych produktów w ciekawej postaci.
- Podkreślenie znaczenia higienicznego przygotowania różnych potraw oraz podania ich w ciekawy sposób.
- Pokaz i omówienie przez nauczyciela sposobu wykonania *myszki*.
- Przygotowanie stanowisk pracy; zadbanie o higienę.
- Samodzielne działania dzieci.

Dzieci otrzymują na jednorazowych talerzykach przecięte na połowę jajka ugotowane na twardo. Na środku stołu znajdują się talerze, na nich listki sałaty, listki szczypiorku, małe słupki papryki czerwonej, plasterki: marchewki, rzodkiewki, trójkąty sera żółtego. Dzieci układają jajko na listkach sałaty przeciętą stroną do spodu, z rzodkiewki lub marchewki wykonują uszy *myszki*, lekko wciskając je z jednej i drugiej strony końca jajka. *Wąsy* i *ogonek* wykonują ze szczypiorku, wciskając go lekko wykałaczką z przodu i z tyłu jajka; *oczy* – to paseczki czerwonej papryki wcisnięte w jajko (można również wykorzystać ziarenka pieprzu). Przed *myszką*, na liściu sałaty dzieci układają trójkącik sera żółtego. Każde dziecko wykonuje dwie *myszki* – jedna służy do degustacji i podzielenia się wrażeniami smakowymi; druga to niespodzianka dla rodziców. Talerzyki wokół *myszek* dzieci dekorują, według własnych pomysłów, pozostałymi plasterkami rzodkiewki i marchewki oraz szczypiorkiem.

III

1. Zabawa zręcznościowa *Ubieramy kolegę*.

Dzieci dobierają się parami. Jedno dziecko z pary stara się jak najszybciej założyć partnerowi czapkę, szalik i rękawiczki. Wygrywa dziecko, które zrobi to najszybciej. Następnie dzieci zamieniają się rolami.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość i zwinność – *Rozsypane tabletki (przewodnik, s. 68)*.

- Ćwiczenie sprawności manualnej i inwencji twórczej – *Paski i kropki*.
Dzieci wycinają z kolorowego papieru różnych rozmiarów paski, kółeczka, przyklejają je na sylwecie swetra wyciętej z kolorowego kartonu, tworząc wzór według własnych pomysłów.
- Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 78.
Powiedzenie, czym różnią się rysunki kropel deszczu. Otoczenie dużych kropel zieloną pętlą, a małych kropel – czerwoną. Porównanie liczby kropli każdego rodzaju. Pokolorowanie rysunków.

Dzień 4. Dbamy o zęby

Cele ogólne:

- uświadomienie konieczności dbania o zęby i ich leczenia; budzenie zainteresowania przyrodą nieożywioną; rozwijanie umiejętności klasyfikowania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- dba o zęby i je leczy; uczestniczy w zabawach badawczych; segreguje figury według kształtu.

Środki dydaktyczne: rysunki kubków do mycia zębów, obrazki kolorowych kubków, szczoteczki i tubek past do zębów (w różnych rozmiarach), materiały do zabaw badawczych, kolorowe krążki, sylwety figur geometrycznych, koperty z figurami – dla każdego dziecka, bębnek, karty pracy, cz. 2, s. 26, 27, 28, *Nauka...* s. 74.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 26.

- Rysowanie po śladach rysunków przedmiotów, które służą do utrzymania czystości.
- Ćwiczenia klasyfikacyjne *Tworzymy komplety*.
Dzieci segregują obrazki szczoteczek, kubeczków i past do zębów ze względu na ich wielkość. Układają je w komplety: małe, duże i średnie; porównują ich wielkość.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XII (*przewodnik*, s. 61).

II

 Spotkanie ze stomatologiem, dotyczące higieny jamy ustnej.

- Wypowiedzi dzieci inspirowane własnymi doświadczeniami z wizyt u dentysty. Wyjaśnienie, dlaczego ludzie boją się wizyt u stomatologa i jakie mogą być konsekwencje nieodwiedzenia jego gabinetu.
- Przedstawienie stomatologa zaproszonego do przedszkola przez nauczyciela.
 - Rozmowa na temat *W jaki sposób dbamy o nasze zęby?*
 - Nauka prawidłowego szczotkowania zębów.
 - Kształtowanie prawidłowych nawyków związanych z higieną jamy ustnej: mycie zębów po każdym posiłku, spożywanie zdrowych produktów, gryzienie skórek od chleba, twardych warzyw, np.: marchewki, kalarepy, rzepy; systematyczne badanie zębów u stomatologa.
 - Przegląd zębów u chętnych dzieci (wprowadzenie systematycznego mycia zębów po śniadaniu i po obiedzie w przedszkolu).

 Zabawy badawcze *Chcę mieć zdrowe zęby*.

- Ozdabianie rysunku kubka do mycia zębów (przygotowuje nauczyciel); określanie, czego brakuje, aby można było umyć zęby; dorysowywanie brakujących elementów.

 Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Hop, szczoteczka do kubeczka*.

Dzieci – *szczoteczki* – poruszają się pomiędzy *kubeczkami* – krążkami rozłożonymi na podłodze przez nauczyciela. Na hasło: *Hop, szczoteczka do kubeczka!* jak najszybciej muszą usiąść na krążku. W trakcie zabawy nauczyciel zabiera po kilka krążków. Dzieci, które nie znajdą wolnego *kubeczka*, odchodzą na bok. Wygrywa to dziecko, które jak najdłużej będzie znajdowało wolny krążek.

2. Zabawy badawcze.

Nauczyciel pokazuje dzieciom jajko i wyjaśnia, że jego skorupka składa się z wapnia, który jest także budulcem ludzkich zębów. Zaprasza dzieci do wspólnego wykonania prostych doświadczeń, które pomogą im zrozumieć, czego nie lubią ich zęby.

- *Co powoduje kwas?* – nauczyciel wlewa do słoika sok z czerwonej kapusty, powstały po jej poszatkowaniu i zalaniu gorącą wodą. Dzieci określają kolor soku (jasnofioletowy). Następnie nauczyciel wyciska sok z jednej cytryny i wlewa go do słoika z sokiem z kapusty – dzieci obserwują zmianę koloru soku na jasnoczerwony. Nauczyciel przypomina dzieciom, jaki smak ma cytryna, i wyjaśnia, że jej sok zawiera kwas i to on zmienił zabarwienie soku. Podobnie postępuje, wlewając do soku z kapusty ocet. Dzieci zauważają zmianę zabarwienia na jasnoczerwoną; wyciągają wniosek, że ocet również jest kwasem. Nauczyciel rozmawia z dziećmi na temat szkodliwości kwasów dla ludzkiego organizmu, w tym także zębów.
- *Co się stanie z jajkiem?* – dzień wcześniej nauczyciel wspólnie z dziećmi wykonuje następujące doświadczenie: zanurza jedno jajko w słoiku z wodą, a drugie – w słoiku napelnionym octem (wcześniej chętne dzieci wachają ocet, stwierdzają, że jest kwaśny). Następnego dnia dzieci obserwują wygląd obu jajek; zauważają zniknięcie skorupki wapiennej na jajku zanurzone w occie. Nauczyciel wyjaśnia, dlaczego tak się stało; podkreśla znaczenie mycia zębów, aby usuwać z ich powierzchni bakterie i kwasy, które rozpuszczają wapń będący budulcem zębów.

▣ *Znamy różne figury* – ćwiczenia klasyfikacyjne.

1. Zabawa *Sprytne figury*.

Dzieci dostają po jednej figurze od nauczyciela. Siadają w kole i słuchają, jaką figurę wywoła nauczyciel. Nauczyciel wydaje polecenie każdej wywołanej figurze.

Np.

- *Dzieci z trójkątami skaczą obunóż jak pileczki.*
- *Dzieci z kołami stają na jednej nodze.*
- *Dzieci z kwadratami kładą je na głowie i spacerują po sali tak, aby kwadraty im nie spadły.*
- *Dzieci z prostokątami kładą je na podłodze i przeskakują przez nie do przodu i do tyłu.*

2. Segregowanie figur według kształtu.

Dzieci nadal siedzą w kole. Nauczyciel rozdaje im koperty, w których są figury. Zadaniem dzieci jest posegregowanie figur według kształtu. Dzieci układają figury przed sobą, a potem kolejno określają, których figur mają najwięcej, których najmniej i ile mają pozostałych figur.

3. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisanie, liczenia*, s. 74.

- Otaczanie czerwoną pętlą trójkątów, zieloną – kwadratów, niebieską – kół, a brązową – prostokątów.
- Porównywanie liczebności figur w pętlach.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 27.

- Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).

🎧 Zabawa ruchowa rozwijająca szybką reakcję na sygnał – *Hop, szczoteczka do kubeczka (przewodnik*, s. 69).

2. Karta pracy, cz. 2, s. 28.

Określanie, czym różnią się nazwy obrazków w każdej parze.

Dzień 5. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka

Cele ogólne:

- uświadamianie dzieciom ich praw; rozwijanie umiejętności tworzenia zbiorów i odejmowania na konkretnych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wie, że – tak jak dorośli – posiada swoje prawa; tworzy zbiory i odejmuje na konkretnych.

Środki dydaktyczne: wiersz A. Widzowskiej *Małe cuda*, przedmioty służące do utrzymywania czystości, tamburyn, czapki, szaliki i rękawiczki, liczmany – klocki, kawałki gazet, słomki do napojów, bębenek, farba, pudełko z żółtymi kóleczkami, pudełka, karty pracy, cz. 2, s. 29, 30, 31, *Przygotowanie...* s. 79.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 79.
Udzielenie odpowiedzi na pytanie: Czym różnią się rysunki liści? Otoczenie pętlami liści tego samego kształtu. Pokolorowanie rysunków.
 2. Ćwiczenia klasyfikacyjne – *Odszukaj parę*.
Nauczyciel układa przed dziećmi przedmioty służące do utrzymania czystości w ich najbliższym otoczeniu. Dzieci je rozpoznają i nazywają, a następnie starają się dobrać je w pary w taki sposób, aby do siebie pasowały, np. *szufelka* i *zmiotka*; *odkurzacz* i *wąż do odkurzacza*; *wycieraczka* i *buty*; *wiaderko* i *mop*; *ścierka* i *pasta do podłogi* itd.
 3. Ćwiczenia oddechowe *Sprzątamy śmieci*.
Nauczyciel rozsypuje na stolikach drobno porwane kawałki gazet; zadaniem dzieci jest jak najszybsze ich posprzątanie przez przenoszenie ich za pomocą słomek do napojów do tekturowych pudełek stojących w pewnej odległości.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XII (*przewodnik*, s. 61).

II

 Rozmowa na temat praw dzieci – z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka.

1. Słuchanie wiersza A. Widzowskiej *Małe cuda*.

*To nieprawda, że dorośli najmdirzejsi są pod słońcem,
bo kto uczy ich radości? Małe roześmiane brzdące!
Tak wspaniale być maluchem, biegać bosą, liczyć mrówki,
koniec tęczy mieć za uchem, łowić ryby na sznurówki!*

*Wszystkie dzieci są ciekawe, chcą znać pismo i cyferki,
badać to, co piszczy w trawie, wiedzieć, czemu słoń jest wielki.
Gdy się dziecku coś nie uda i popada w tarapaty,
wspieraj je, a sprawisz cuda, nie krzycz głośniejsze od armaty!*

*Dzieci lubią być słuchane, kiedy mówią coś z powagą,
gdy czasem chcą być same, mają też do tego prawo.
Nikt nie może szturczać dziecka, straszyć kłapsem ani pasem,
śmiać się, gdy mu leci łezka, lub nazywać je głuptasem.*

*Czasem dzieci są marudne, płaczą z żalu lub ze złości,
są samotne, śpiące, brudne, ale zawsze chcą miłości!
Gdy się duzi bawią z dziećmi w śmichy-chichy, w poczytajki,
świat jest piękny i bezpieczny, lepszy od zmyślonej bajki.*

2. Rozmowa na temat wiersza.

- Kto uczy dorosłych radości?
- Czy dobrze jest być dzieckiem?
- Czy dzieci mają prawo być czasami same?
- Czy można bić dzieci, śmiać się z nich, gdy płaczą?
- Czy wszystkie dzieci mają co jeść, są czyste, mają wiele zabawek? Dlaczego?
- Czego zawsze pragną wszystkie dzieci?
- Kiedy według wiersza dzieci są szczęśliwe?

Nauczyciel wyjaśnia, że w tym dniu – 20 listopada – jest obchodzony Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka (w rocznicę uchwalenia Deklaracji Praw Dziecka w 1959 roku oraz Konwencji o Prawach Dziecka z 1989 roku).

Każde dziecko to Mały Człowiek posiadający swoje prawa.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 29.

Słuchanie praw dzieci i wspólne ich wyjaśnianie. Odbijanie na karcie dłoni umoczonej w farbie i ewentualne podpisanie się lub napisanie imienia i nazwiska dziecka przez nauczyciela – stwierdzające zapoznanie się ze swoimi prawami.

 Zabawa ruchowa z wykorzystaniem tekstu rymowanki.

Dzieci poruszają się odpowiednio do dźwięków tamburynu. Na przerwę w grze zatrzymują się i, klaszcząc rytmicznie, powtarzają za nauczycielem tekst rymowanki:

*Każde z nas prawa ma,
my i ty, on i ja.*

4. Słuchanie sentencji na temat dzieci.

Janusz Korczak

Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat.

Paulo Coelho

Dziecko może nauczyć dorosłych trzech rzeczy: cieszyć się bez powodu, być ciągle czymś zajęty i domagać się z wszystkich sił tego, czego się pragnie.

 Zabawy matematyczne *Liczymy czapki i szaliki.*

1. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Odszukaj.*

Nauczyciel rozkłada na podłodze dziecięce czapki i szaliki. Dzieci poruszają się pomiędzy nimi przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze starają się jak najszybciej odnaleźć swoją własność.

2. Określanie liczebności zbiorów – *Czego jest więcej?*

Nauczyciel układa przed dziećmi kilka wymieszanych czapek i szalików; prosi dzieci, aby położyły na jednej stercie same czapki, a na drugiej – same szaliki. Dzieci liczą, ile jest czapek, a ile szalików; określają, czego jest więcej, a czego mniej i o ile, tworząc pary – układają czapkę, a pod nią szalik. Układają tyle samo czapek co szalików – tworzą zbiory równoliczne.

3. Zabawa *Szaliki babci Honoraty.*

Nauczyciel opowiada dzieciom o babci Honoracie, która bardzo lubi robić na drutach szaliki dla swoich wnucząt. *Babcia zrobiła pięć szalików.* (Dzieci przedstawiają za pomocą klocków sytuację, o których opowiada nauczyciel). *Dwa dała swoim wnukom: Kasi i Jackowi.* (Odsuwają dwa klocki). *Ile szalików jeszcze jej zostało?* (Liczą pozostałe klocki i podają wynik). Zwrócenie uwagi dzieci, że jeżeli coś się komuś daje, to komuś ubywa, czyli liczba posiadanych przedmiotów się zmniejsza. Dzieci sprawdzają, obliczając na palcach, ile szalików zostało babci.

- Nauczyciel kontynuuje: *Babci zostały trzy szaliki. Jeden podarowała swojej najmłodszej wnuczce – Ani – na urodziny. Ile szalików jej zostało?* Dzieci wykonują obliczenia jak wyżej.

III

1. Karty pracy, cz. 2, s. 30, 31.

- Nazywanie oznak pór roku przedstawionych na zdjęciach. Dorysowanie innych oznak tych pór.
- 2. Dzielenie nazw obrazków na głoski.
- 3. Podawanie słów rymujących się z podanymi nazwami.
szaliki – koszyki, czapka – mapka, łapka, sałatka...
- Zabawa ruchowa rozwijająca szybkość i zwinność – *Rozsypane tabletki (przewodnik, s. 68)*.

Grudzień

Tydzień I: Co robić w taki smutny czas?

Dzień 1. Talerz pyszności

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; zachęcanie do wykonywania prostych potraw; zapoznanie z literą I: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wypowiada się na temat słodkich potraw; wymyśla prostą potrawę (z wykorzystaniem obrazków); rozpoznaje i nazywa literę I: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Środki dydaktyczne: wiersz M. Bartkowicza *Słodki kucharz*, garnki, drewniane łyżki, duże plastikowe klocki, obrazki przedstawiające produkty spożywcze, kolorowe czasopisma, gazetki reklamowe, klej, talerzyki jednorazowe, kartoniki z kreskami (od 1 do 6), tamburyn, sznurek, nożyczki, kolorowe nakrywki, grzechotka, kołatka, litery I: mała i wielka, drukowana i pisana, poznane litery, kartoniki z imionami lalek, obrazki do głoskowania, kartoniki z imionami dzieci, obrazki, których nazwy się rymują, sześć różnych lalek, kartoniki z cyframi 1–6, *Przygotowanie...* s. 14, 45, *Nauka...* s. 11, 41.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 45.
Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.
2. Zabawa rozwijająca orientację w przestrzeni.
Dzieci wybierają sobie po jednym dużym plastikowym klocek i wykonują polecenia nauczyciela. Np.
 - *Podnieście klocek prawą ręką.*
 - *Połóżcie go na lewym kolanie.*
 - *Przewracajcie klocek lewą ręką z jednej strony na drugą.*
 - *Stańcie za klokiem, przed klokiem, obok klocka – z lewej strony, z prawej strony.*
 - *Połóżcie klocek między stopami.*
3. Dzielenie nazw obrazków na głoski.
 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIII.
 - Zabawa orientacyjno-porządkowa *Płotek*.
Dzieci poruszają się w rytmie akompaniamentu na tamburynie. Podczas przerwy w muzyce ustawiają się w szeregu – tworzą *płotek* wzdłuż brzegu dywanu.
 - Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Pobudka*.
Dzieci powoli podnoszą się z siadu skulnego do pozycji stojącej. Następnie naśladują czynności, jakie wykonują podczas porannej toalety, np. mycie zębów, twarzy, ubieranie się.

- Zabawa z elementem czworakowania – *Przestraszone jeże*.
Dzieci – *jeże* – czworakują w różnych kierunkach. Na hasło: *Dzieci!* zwiijają się w *kłębek*, bo przestraszyły się dzieci.
- Ćwiczenie tułowia *Szukamy kolegi*.
Dzieci stoją w lekkim rozkroku – rozglądają się, wykonując mocne skręty ciała w obydwie strony – *szukają kolegi*, z którym przyszły do parku.
- Zabawa bieżna *Uciekamy przed deszczem*.
Dzieci swobodnie biegają po sali. Na hasło *Deszcz!* przyspieszają i *chronią się* w wyznaczonym miejscu. Zwracają uwagę na to, aby nie potrącać kolegów.
- Ćwiczenie z elementem równowagi – *Wąska kładka*.
Dzieci, *wracając z parku*, przechodzą po *wąskiej kładce* – jest nią sznurek ułożony na podłodze w kształcie linii łamanej.
- Zabawa uspokajająca *Gdy pada deszcz*.
Dzieci maszerują po kole z ręką wyciągniętą do góry; rytmicznie powtarzając rymowankę: *Kiedy deszcz na dworze pada, to parasol swój rozkładam*. Co pewien czas zmieniają ręce i kierunek ruchu.

II

☐ Słuchanie wiersza M. Bartkowicza *Słodki kucharz*.

1. Ćwiczenia słownikowe *Co robi kucharz?*

Dzieci poszukują jak największej liczby czynności wykonywanych przez kucharza, np. *gotuje, obiera, kroї, szatkuje, myje, wyciera, próbuje, doprawia, soli, pieprzy, smakuje, dolewa, odcedza, dosypuje, wymyśla*. Dodają do czasowników oznaczających poszczególne czynności rzeczowniki w odpowiedniej formie, np. *obiera warzywa, wyciera naczynia, soli zupę*.

2. Słuchanie wiersza.

*Czy wiecie, o czym czasami marzę?
 Że, gdy dorosnę, będę kucharzem,
 by wam, gdy wszyscy już dorośniecie,
 dawać najlepsze potrawy w świecie.
 Mógłbym serwować wam na śniadanie
 omloty z jajek niespodzianek.
 Na obiad barszczyk na rodzynekach.
 Prawda, że już wam cieknie ślinka?
 Na drugie danie, bardzo zdrowy,
 kotlet z wafelków kakaowych,*

*zamiast ziemniaków – pączki z lukrem,
 obficie posypane cukrem,
 sałatka z dropsów i lizaków,
 a wszystko – dla poprawy smaku –
 polane sosem wyborowym,
 czekoladowo-orzechowym.
 Zamiast kolacji po tym wszystkim
 krótka wizyta u dentysty.
 Cóż, może lepiej w takim razie,
 żeby kto inny był kucharzem?*

3. Rozmowa na temat wiersza.

– Jakie potrawy przygotowywał kucharz z wiersza?

- Zwrócenie uwagi na szkodliwość słodyczy – psują się nam zęby, tyjemy.
- 4. Wymyślanie zdrowych potraw, które byłyby zamiennikami dla słodyczy z wiersza. Np. *omloty z jajek niespodzianek – omlet z jajek, z parówkami i ze szczypiorkiem; barszczyk na rodzynekach – barszcz czerwony z ziemniakami; kotlet z wafelków kakaowych – kotlet z kurczaka w panierce z sezamu albo z chrupiek kukurydzianych*.
- 5. Zabawa w małych zespołach – *Mali kucharze*.

Dzieci wspólnie układają przepisy na potrawy, które podałyby gościom na świąteczny obiad. Prezentacje poszczególnych zespołów; określanie przez dzieci, do którego zespołu chciałyby iść na obiad, wyjaśnienie – dlaczego.

☐ Zabawa ruchowa z elementem biegu i współzawodnictwa – *Zamień łyżkę*.

Dzieci są ustawione w dwóch rzędach na linii startu. Na sygnał pierwsze dzieci z rzędów biegną na linię mety i zamieniają swoje drewniane łyżki na te, które znajdują się w garnkach przed ich

rzędami. Zanoszą łyżki kolejnemu dziecku, a same zajmują miejsce na końcu swojego rzędu. Zabawa trwa dotąd, aż dzieci, które ją rozpoczynały, znowu staną na początku swoich rzędów. Wygrywa ten rząd, który wykona zadanie szybciej.

 Talerz pyszności – twórcza zabawa plastyczna.

1. Wypowiedzi dzieci na temat ich ulubionych potraw; wyjaśnienie, co powoduje, że właśnie te lubią najbardziej. Określanie, kto w domach dzieci zajmuje się gotowaniem i jaka potrawa wychodzi mu najlepiej.
2. Zabawa *Co można ugotować z tych produktów?*
Nauczyciel układa przed dziećmi obrazki przedstawiające produkty spożywcze; dzieci podają swoje propozycje, do ugotowania jakich potraw mogłyby ich użyć.
3. Wykonanie pracy plastycznej.
Zaproponowanie wykonania potrawy, zdrowej i smacznej, którą dzieci chciałyby poczęstować swoich najbliższych. Wycinanie obrazków, zdjęć produktów spożywczych z kolorowych czasopism i gazetek reklamowych; przyklejanie – tworzenie dowolnej kompozycji, według pomysłów dzieci, na papierowych talerzykach jednorazowych. Oglądanie powstałych prac. Wypowiedzi autorów na temat, jakie potrawy przedstawiają; wymyślanie im nazw, zapisywanie ich przez nauczyciela na kartoniku z imieniem dziecka doklejonym do talerzyka w widocznym miejscu.

 Wprowadzenie litery **I**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Oglądanie sześciu różnych lalek ułożonych w szereg.
 - Ponumerowanie lalek – umieszczenie przed nimi kartoników z cyframi.
 - Omówienie wyglądu pierwszej, drugiej... szóstej lalki.
 2. Analiza i synteza słuchowa słowa *lalka*.
 - Dzielenie słowa *lalka* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *lalka* na głoski.
 - Określenie pierwszej głoski w słowie *lalka*.
 - Podawanie słów rozpoczynających się głoską *l* (*lustro, las, lampa...*), mających ją na końcu (*bal, koral, góral...*) i w środku (*balon, cebula, morele...*).
- Z ilu głosek składa się słowo *lalka*?
3. Budowanie schematu słowa *lalka*.

 Zabawa muzyczno-ruchowa *Lalki i misie*.

Przy dźwiękach grzechotki na paluszkach poruszają się dziewczynki – *lalki*, a przy dźwiękach kołatki poruszają się, ciężko stąpając, chłopcy – *misie*.

4. Analiza i synteza imienia *Lena*.
Podział imienia na sylaby, na głoski; budowanie schematu słowa *Lena*.
5. Pokaz litery **I**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.
6. Umieszczenie pod schematami słów poznanych liter: **I, L, a, k, e**.
 - Odczytanie wyrazu **lalka**.
7. Nadanie imion lalkom (ów. 1.).
Nauczyciel umieszcza przy lalkach napisy – kartoniki z imionami: **Ala, Ola, Ela, Ida, Lola, Kamila**. Dzieci czytają je; mówią, jak ma na imię pierwsza lalka, druga lalka... szósta lalka.
8. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 11.
 - Dzielenie słowa *lalka* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się słowo *lalka*.
 - Kolorowanie liter **I, L** na wybrany kolor.
 - Czytanie połączeń litery **I** z poznanymi literami.
 - Czytanie imion lalek.

- Łączenie nazw z odpowiednimi rysunkami.
 - Pisanie liter **I, L** po śladach.
9. Ćwiczenia w zeszyte *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 41.
 - Pokaz prawidłowego kreślenia liter **I** przez nauczyciela.
 - Kreślenie liter **I, L** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi.
 - Samodzielne pisanie liter **I, L**.

III

1. Zabawa dydaktyczna *Szukamy rymów*.
Nauczyciel rozkłada przed dziećmi wymieszane pary obrazków, których nazwy się rymują. Zadaniem dzieci jest ich ułożenie obok siebie tak, aby ich nazwy się rymowały. Np. *półka – bułka; tort – port; jajka – fajka; kotlety – gazety; surówka – złotówka; kanapka – żabka*.
 Zabawa ruchowa z elementem biegu i współzawodnictwa – *Zamień byżkę (przewodnik, s. 74–75)*.
2. Zabawa dydaktyczna *Dobierz lub oddaj*.
Dzieci siedzą w kole, w którego środku znajdują się talerzyki jednorazowe. Każde dziecko dostaje kartonik z pewną liczbą kresek (od jednej do sześciu). Dzieci kolejno wybierają sobie talerzyki i układają przed sobą – liczba talerzyków musi odpowiadać liczbie kresek na kartoniku u danego dziecka. Gdy wszystkie dzieci wybiorą sobie talerzyki, podnoszą prawe ręce z kartonikami, a nauczyciel sprawdza poprawność wykonania zadania. Następnie każde dziecko przekazuje swój kartonik koledze siedzącemu po prawej stronie.
Zmienia się wtedy liczba kresek na kartonikach i dzieci kolejno muszą dodać albo odjąć tyle talerzyków, aby ich liczba odpowiadała liczbie kresek na kartonikach, które w danym momencie posiadają.
3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 14.
Narysowanie obrazka według opisu.

Dzień 2. Dzień pełen kolorowych niespodzianek

Cele ogólne:

- rozwijanie zainteresowania przyrodą nieożywioną; rozwijanie aktywności fizycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wie, co rozpuszcza się w wodzie; aktywnie ćwiczy.

Środki dydaktyczne: opowiadanie H. Zdzitowieckiej *Bajka o mydlanej bańce*, kubeczki po jogurtach, wiórki mydlane, cukier, płyn do mycia naczyń, naczynie z wodą, kostki do gry, słoiki, różne kolorowe zabawki, mąka, sól, kasza, wyrazy: *meta, start*, obrazki, tamburyn, bębenek, rurki do napojów, obrazek lub zdjęcie tęczy, pasek kolorowej bibułki, nagranie muzyki, obręcz, karty pracy, cz. 2, s. 32, 33, 34.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa uwrażliwiająca zmysł dotyku – *Zgadnij, co trzymasz*.
Nauczyciel gromadzi różne przedmioty znajdujące się w sali, dbając o to, aby każdy z nich był innego koloru.
Dzieci oglądają przedmioty, starają się zapamiętać ich kolory. Następnie wybrane dziecko staje tyłem do pozostałych i dostaje do rąk, trzymany za plecami, jeden z oglądanych przedmiotów. Jego zadaniem jest odgadnąć, jaki to przedmiot i podać (przypomnieć), w jakim jest kolorze.
 2. Karty pracy, cz. 2, s. 32, 33.
Naklejanie zdjęć zabawek na ich cieniach. Określanie, jaką zabawkę ma pierwsze, drugie... szóste dziecko.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIII (*przewodnik, s. 73–74*).

II

☐ Badanie rozpuszczalności wybranych substancji w wodzie.

Na stoliku nauczyciel przygotował kubeczki po jogurtach, rurki do napojów, mydło starte na wiórki, płyn do mycia naczyń, cukier i naczynie z wodą.

Pyta dzieci:

- Czy domyślacie się, o czym będziemy rozmawiać na zajęciu?

1. Słuchanie opowiadania H. Zdzitowieckiej *Bajka o mydlanej bańce*.

Któregoś dnia Marynka zabawiała się robieniem baniek mydlanych. Nie bardzo się jej udawało. Może mydło było źle rozrobione, może zbyt mocno dmuchała.

Z rozszczępionej słomki spadały mętne, szare krople albo wylatywały malutkie, od razu pękające, banieczki. Marynka zniechęciła się.

Spróbuję jeszcze tylko raz – postanowiła.

Znowu szara kropelka upadła na ziemię. Tuż za nią ukazała się w rozwidleniu słomki druga, nieduża, ale coś w niej zamigotało złościście.

Marynka dmuchała lekko. Bańka wydęła się. Coraz więcej złotych błysków przelatywało po niej i zmieniało się w barwy różowe i czerwone.

„Jaka śliczna” – pomyślała Marynka.

Nie odejmowała słomki od ust, bojąc się nieostrożnym ruchem popsuć kolorową bańkę. Wtem jakby ktoś jej szepnął do ucha:

- *Dmuchnij jeszcze...*

„Czy to głos? Przecież nikogo tu nie ma... Może mi się zdawało? A może to bańka mydlana tak prosi?” – przemknęło jej przez głowę.

Dmuchnęła lekko, ostrożnie.

W bańce zamigotały błyski zielone i modre. Przeleciały i zniknęły.

- *Dmuchnij jeszcze... Chcę być piękna, najpiękniejsza ze wszystkich baniek mydlanych! Piękniejsza od tęczy na niebie – szepnął ten sam głosik.*

Tak przynajmniej wydawało się Marynce. Więc znowu dmuchnęła.

Bańka zrobiła się wielka. Takiej Marynka jeszcze nigdy nie widziała. Mieniła się barwami tęczy: czerwono i fioletowo, pomarańczowo i żółto, zielono i niebiesko.

Dziewczynka bała się drgnąć, odetchnąć, gdy znowu wydało się jej, że słyszy:

- *Jeszcze... Jeszcze trochę... Chcę być jeszcze piękniejsza!*

Więc dmuchnęła raz jeszcze i wtedy... zniknęły tęczowe błyski.

Bańka mydlana pękła i roztrysnęła się na małe, bezbarwne kropelki.

2. Rozmowa na temat opowiadania.

- Co robiła Marynka?
- Czy od razu wychodziły jej ładne bańki mydlane?
- Jak otrzymała roztwór do robienia baniek?
- Czy udało się jej otrzymać ładną bańkę?
- Co znajduje się wewnątrz każdej banki mydlanej?
- Jakie kolory tęczy pojawiły się na bańce? (Nauczyciel może pokazać obrazek lub zdjęcie tęczy).

3. Przygotowanie roztworu do puszczania baniek mydlanych.

Nauczyciel demonstruje, jak przygotowujemy roztwór do puszczania baniek.

- Rozpuszczenie wiórków mydlanych w wodzie, dodanie kilku łyżek płynu do mycia naczyń.
- Dosypanie do roztworu odrobiny cukru.
- Wykonanie roztworu do puszczania baniek przez dzieci.

Każde dziecko dostaje kubek, rurkę do napojów. Do kubka nauczyciel wsypuje kilka wiórków mydła i kilka kropel płynu do mycia naczyń i nalewa tyle ciepłej wody, aby sięgała do połowy kubka. Dzieci za pomocą rurek mieszają roztwór aż do całkowitego rozpuszczenia się mydła.

Gdy mydło się rozpuści, dodają szczyptę cukru i płyn do puszczenia baniek mydlanych jest gotowy.

4. Puszczenie baniek mydlanych.
5. Porządkowanie sali po zabawie.

 Zabawa ruchowa *Odpowiadamy ruchami głowy*.

Dzieci w siadzie skrzyżnym, są zwrócone twarzami w stronę nauczyciela; odpowiadają ruchami głowy na jego pytania – wykonują skłony głowy w przód i w tył, jeżeli odpowiedź brzmi *tak*, a skręty głowy w prawo i w lewo, gdy odpowiedź brzmi *nie*.

Np.

- Czy dzisiaj jest niedziela?
 - Czy teraz jest noc?
 - Czy roztwór do puszczenia baniek mydlanych powstaje po rozpuszczeniu w wodzie soli?
 - Czy po wiosnie jest zima?
 - Czy wróbel mówi *kra*?
 - Czy są czarne bociany?
6. Badanie rozpuszczalności różnych substancji w wodzie.

Nauczyciel pyta dzieci:

- Co się stało z mydłem, gdy zalano je wodą?

Nauczyciel wyjaśnia, że mydło rozpuściło się w wodzie, tworząc roztwór.

Pokazuje dzieciom cukier, sól, kaszę, mąkę i pyta, czy one też rozpuszczają się w wodzie. Dzieci określają, co według nich się rozpuści, a co – nie. Potem nauczyciel wsypuje te substancje do kolejnych słoików, zalewa je wodą, miesza, a dzieci sprawdzają poprawność swoich założeń. Potem wyciągają wnioski, że *w wodzie rozpuszczają się sól, cukier, a nie rozpuszczają się kasza i mąka* (mąkę po zamieszaniu należy odstawić na jakiś czas).

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr IX (z wykorzystaniem metody R. Labana).

(Pomoce: paski kolorowej bibułki, nagranie muzyki, bębenek, obręcze).

- *Zgodnie z muzyką* – dzieci maszerują po obwodzie koła na palcach, kiedy muzyka jest głośna; w przysiadzie, kiedy jest cicha. W trakcie marszu nauczyciel rozdaje dzieciom złożone paski bibułki.
- *Tańczące bibułki* – przy dowolnej muzyce dzieci swobodnie tańczą, poruszając paskami bibułki trzymanymi najpierw w prawej, a następnie w lewej ręce. Podczas przerwy w grze przykucają i układają z bibułki dowolne kształty.
- *Po kole* – układają na podłodze koła z bibułki, skaczą dookoła nich obunóż w jedną i w drugą stronę.
- *Powitania bibułką* – dotykają bibułką różnych części ciała wymienianych przez nauczyciela.
- *Jak najwyżej* – wyrzucają bibułkę jak najwyżej w górę, obserwują jej opadanie; chwytają ją tuż nad podłogą.
- *Sprytne palce* – chwytają palcami stopy bibułkę leżącą na podłodze, podają ją do ręki.
- *Pszczoly i niedźwiedzie* – nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy: *niedźwiedzie* i *pszczoly*; *pszczoly* znajdują się po jednej stronie sali i pilnują w *ulu miodu*; *niedźwiedzie*, stojące po przeciwnej stronie, poruszają się na czworakach, skradają się, aby im go zabrać. Na mocne uderzenie w bębenek *pszczoly* ruszają do ataku na *niedźwiedzie* – biegną w ich kierunku, wymachując bibułkami; *niedźwiedzie* uciekają na swoją część sali. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do powrotu *pszczół* do *ula*. Przy powtórzeniu zabawy dzieci zamieniają się rolami.
- *Rysujemy ósemkę* – dzieci przekładają bibułkę pomiędzy rozstawionymi nogami z ręki do ręki na kształt ósemki.
- *Lustro* – jedno z dzieci jest *lustrem* i *odbija* ruchy partnera, który stoi przed nim.
- *Wiatr i wiaterek* – dzieci dmuchają na paski bibułki z większym i z mniejszym natężeniem.

- *Latające owady* – zgniatają bibułki w kulki; rzucają je przed siebie i podążają ich śladem; celują kulkami do obręczy.
- *Marsz z muzyką* – rytmicznie maszerują dookoła sali przy muzyce; podczas przerwy w grze przykucają i wyskakują w górę.

III

1. Konstruowanie gry ściganki, a potem granie z przestrzeganiem obowiązujących w niej reguł. Nauczyciel zwraca się do dzieci: *Ułożymy wspólnie grę, a potem w nią zagramy. Będzie to gra ściganka. Narysuj chodniczek, po którym będziemy się ścigać. Tu jest początek, a tu koniec wyścigu. Żeby się wam nie pomyliło, umieszczę wyrazy: start i meta, a także narysuję strzałkę, która wskaże nam kierunek ścigania.*

Kiedy chodniczek jest gotowy, nauczyciel rysuje trzy koła – dwa na początku, gdzie zawodnicy ustawiają pionki, i trzecie na końcu chodniczka, gdzie pionki zatrzymają się po przekroczeniu mety. Nauczyciel dzieli grupę na dwa zespoły, które siadają w dwóch gromadkach. Z każdego zespołu wybrany jest przedstawiciel, który przesuwając pionki o określoną, wyrzuconą przez kolejne dzieci z grupy, liczbę oczek. Zespół, który wygra – dojdzie pierwszy do mety – zostaje nagrodzony brawami.

Przy konstruowaniu kolejnych gier dzieci powinny same układać chodniczki, np. z białych i kolorowych kartek, lub rysować je na szarym papierze, i ustalać zasady.

2. Próby dzielenia prostych słów – nazw obrazków – na głoski.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 34.

Kolorowanie pól bez znaczków. Określanie, czym chciałyby się bawić dzieci.

- Zabawa ruchowa *Odpowiadamy ruchami głowy* (przewodnik, s. 78).

Dzień 3. Liczymy do siedmiu

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności liczenia; rozwijanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- liczy w zakresie siedmiu; porusza się rytmicznie przy piosence.

Środki dydaktyczne: piosenka *Mały marsz*, rymowanka o zabawkach, zabawki, kartoniki z krążkami (od 1 do 7), kartki w kratkę, mazaki, bębni, tamburyn, talerze (instrumenty), karty pracy, cz. 2, s. 35, 36.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa matematyczna *Labirynt*.

Dzieci siedzą przy stolikach, przed każdym leży kartka papieru w kratkę i mazak. Rysują labirynt. Zaczynają od kropki na środku kartki. Najpierw na tablicy (lub dużej kartce w powiększonej kratkę) rysuje nauczyciel, a po każdym jego ruchu rysują dzieci. Nauczyciel omawia każdy swój ruch i powtarza, gdy rysują dzieci. Ruchy nauczyciela: *jedna kratka w górę, jedna w prawo, dwie kratki w dół, dwie w lewo, trzy do góry, trzy w prawo, cztery w dół, cztery w lewo, pięć do góry, pięć w prawo, sześć w dół, sześć w lewo*. Potem rysują już same dzieci według poleceń nauczyciela.

Macie narysowany labirynt. U wejścia do niego stoi sobie myszka. Narysujcie ją. W samym środku labiryntu jest kawałek sera. Narysujcie go. A teraz rysujcie, jak myszka biegnie do sera.

Uważajcie, żeby myszka nie rozbiła sobie noska o ścianę labiryntu.

- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIII (przewodnik, s. 73–74).

II

☐ Ćwiczenia w liczeniu – *Liczmy zabawki*.

1. Zabawa z wykorzystaniem rymowanki.

Przed nauczycielem leży określona liczba zabawek. Nauczyciel mówi rymowankę, a dzieci podają liczbę wymienionych zabawek.

*Mamy tu zabawek wiele,
więc je policzymy.
Najpierw ich liczbę
na oko ocenimy.*

Dzieci przyglądają się przygotowanym zabawkom. Oceniają ich liczbę bez liczenia (których jest najwięcej, których jest najmniej).

Potem nauczyciel mówi nazwy zabawek, a dzieci głośno liczą.

*Mamy: lalek... (trzy),
misiów – ... (pięć).
A ile skakanek? (sześć)
Wózki – ... (dwa),
kubki ... (trzy),
talerzyki?
Policz mi:
jeden, dwa,
trzy, cztery,
pięć, sześć
oraz... siedem.*

(Nauczyciel dotyka kolejnych talerzyków).

2. Ćwiczenia w posługiwaniu się liczebnikami porządkowymi w zakresie siedmiu.

Nauczyciel układa w szeregu 7 misiów lub innych zabawek. Ma przygotowane kartoniki z krążkami (od jeden do siedem). Dzieci liczą głośno misie, których kolejno dotyka nauczyciel. Potem pyta on dzieci, jak wygląda, np. piąty (szósty, trzeci, drugi, czwarty, siódmy, pierwszy miś). Chętne dziecko bierze kartonik z pięcioma krążkami, kładzie przed misiem i omawia jego wygląd. Tak samo robimy przy pozostałych misiach.

☐ Zabawa ruchowa z elementem liczenia – *Tyle samo*.

Dzieci poruszają się po sali odpowiednio do dźwięków tamburynu (bieg, podskoki). Na przerwę w grze zatrzymują się i patrzą na kartonik z krążkami trzymany przez nauczyciela. Liczą krążki i ustawiają się w kołach, w których liczba osób odpowiada liczbie krążków na kartoniku. Dźwięki tamburynu zapraszają do ponownego ruchu.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 35.

Otaczanie pętlami zabawek każdego rodzaju. Porównywanie ich liczby.

☐ Zabawy przy piosence *Mały marsz*.

1. Zabawa inhibicyjno-incytacyjna *Obserwujemy bębenek*.

Nauczyciel stoi z bębenkiem na środku sali, akompaniuje na nim w rytmie ósemek. Dzieci poruszają się lekkim biegiem po sali, jednocześnie obserwując położenie instrumentu. Cztery uderzenia w wolnym tempie w bębenek wzniesiony w górę są hasłem do zatrzymania się. Dzieci unoszą ręce nad głowy i klaszczą tyle razy, ile uderzeń usłyszały przed chwilą. Jeśli nauczyciel uderza w bębenek trzymany nisko nad podłogą, dzieci uderzają dłońią o podłogę tyle samo razy i w tym samym tempie.

2. Słuchanie piosenki *Mały marsz* (sł. M. Terlikowska, muz. E. Pałłasz) śpiewanej przez nauczyciela.

Ma - sze - ru - je o - rkie-stra, ma - sze - ru - ją żo - łnie-rze - je - den
 bę - bni na bę-bnie, dru - gi wa - li w ta - le - rze. Po - tem i - dą trę -
 ba - cze, każ - dy trą - bi i - na-czej: je - den - tra - ta - ta - ta - ta, dru - gi -
 tru - tu - tu - tu - tu... Bę - ben i ta - le - rze - bum-cyk - cyk. A
 na - sza pio - sen - ka nie jest od nas sta - rsza - na ma - łych bę - be - nkach
 gra ma - łe - go mar - sza. A na - sza pio - se - nka nie jest od nas sta-rsza,
 na ma - łych bę - be-nkach ma-rsza gra.

I. *Maszeruje orkiestra,
 maszerują żołnierze –
 jeden bębni na bębnie,
 drugi wali w talerze.
 Potem idą trębacze,
 każdy trąbi inaczej:
 jeden – tra-ta-ta-ta-ta,
 drugi – tru-tu- tu-tu-tu...
 bęben i talerze:
 bum-cyk-cyk.*

Ref.: *A nasza piosenka*

*nie jest od nas starsza –
 na małych bębenkach
 gra małego marsza.
 A nasza piosenka
 nie jest od nas starsza –
 na małych bębenkach
 marsza gra.*

II. *Mamy zamiast talerzy
 dwie pokrywki od garnka,
 trąbka nam się zepsuła,
 za to gra nam fujarka.*

Dzieci:

maszerują po obwodzie koła jedno za drugim,

zatrzymują się; wybrane dziecko uderza rytmicznie w bębenek,
 wybrane dziecko uderza rytmicznie w talerze,
 grupa wyznaczonych dzieci wchodzi do środka koła,

wybrane dziecko naśladuje grę na trąbce i solo śpiewa *tra-ta...*
 drugie dziecko naśladuje grę na trąbce i solo śpiewa *tru-tu...*
 dzieci, które mają bębenek i talerze, grają i śpiewają słowa
bum-cyk...

podskakują wokół własnej osi (dzieci, które posiadają
 instrumenty, grają),

rytmicznie uderzają piąstkami w piersi,

jak wyżej,

rytmicznie uderzają dłonią o dłoń – jakby grały na talerzach,

wykonywują gest przeczenia palcem wskazującym,
 naśladują grę na fujarce,

Ale nam to nie szkodzi, wskazują rękami na dzieci,
bo nam pięknie wychodzi: wykonują ukłon,
najpierw: fiu-fiu-fiu-fiu-fiu, naśladową grę na fujarce,
potem: fju-fju-fju,
a już doskonale –
bum-cyk-cyk. rytmiczne klaszczą,

Ref.: *A nasza piosenka...* jak wyżej.

3. Rozmowa na temat piosenki.

- Określanie tempa i nastroju.
- Zwrócenie uwagi na powtarzające się elementy.
- Kto grał? Na jakich instrumentach?
- Jakie dźwięki wydawały trąbki, a jakie – bęben i talerze?
- Przez jakie przedmioty mogą zostać zastąpione talerze i bębny?
- Wyjaśnienie, co to jest *marsz*.

4. Ćwiczenia emisyjne: powtarzanie wybranych fragmentów melodii piosenki na sylabach: *na, na, ta, ta, la, la...*

5. Zabawa rytmiczna *Nasza piosenka*.

Dzieci poruszają się po sali w rytm bębna; podczas przerwy w grze rytmicznie klaszczą i powtarzają słowa refrenu:

*A nasza piosenka nie jest od nas starsza –
na małych bębenkach gra małego marsza.*

6. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

Nauczyciel śpiewa kolejne wersy piosenki, a dzieci powtarzają. Śpiewają razem i indywidualnie.

7. Zabawa *Gramy na bębenkach*.

Nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy – *wokalistów* i *orkiestrę*: *wokaliści* śpiewają zwrotki, a *orkiestra*, podczas wspólnego śpiewania refrenu, gra na bębenkach. Przy powtórzeniach zabawy następuje zmiana ról.

 Ilustracja ruchowa piosenki *Mały marsz* (przewodnik, s. 81–82).

III

1. Rozmowa o tym, jak sprawić przyjemność biednym dzieciom.

Od dwóch tygodni na terenie przedszkola powinny być zbierane zabawki dla dzieci z najbliższego domu dziecka. Zabawki te powinny być przed świętami dostarczone tym dzieciom.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 36.

Rysowanie po śladach – od portretów dzieci do obrazków worków. Nazywanie zabawek przygotowanych dla dzieci z domu dziecka.

3. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

 Zabawa ruchowa *Odpowiadamy ruchami głowy* (przewodnik, s. 78).

Dzień 4. Odwiedził nas Mikołaj

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności klasyfikowania; rozwijanie słuchu fonematycznego; zintegrowanie się z innymi dziećmi.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- segreguje figury według wielkości; dzieli nazwy na sylaby i na głoski; bawi się z innymi dziećmi.

Środki dydaktyczne: piosenka *Grudzień*, tamburyn, nagrania piosenek dla dzieci, dwie obręcze, kartonowe figury w różnych kształtach – duże i małe, książka, s. 35, karta pracy, cz. 2, s. 37, *Przygotowanie...* s. 76, *Nauka...* s. 75.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa *Ćwicz razem ze mną*.

Dzieci, w staniu, poruszają kończynami według poleceń nauczyciela, np. *Stań na prawej nodze; lewą ręką dotknij prawego ucha; prawą ręką zakryj prawe oko; tupnij trzy razy lewą nogą...*

2. Ćwiczenia logorytmiczne.

Dzieci, w staniu, powtarzają tekst za nauczycielem i poruszają odpowiednio kończynami.

Prawa rączka,

lewa rączka,

rączki dwie.

Kiedy zbliżę

je do siebie,

klaszczą, ile chcę.

Prawa noga,

lewa noga,

nogi dwie.

Kiedy zbliżę

je do siebie,

tupią, ile chcę.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 37.

Rysowanie czerwoną kredką po śladzie rysunku worka Mikołaja. Rysowanie w worku tego, co dzieci chciałyby dostać.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIII (*przewodnik*, s. 73–74).

II

 Małe figury, duże figury – ćwiczenia klasyfikacyjne.

1. Zabawa z elementem dramy – *Jestem figurą*.

Chętne dzieci wcielają się w rolę wybranej figury i opowiadają o niej, nie używając nazwy.

Np. *Mam cztery boki, cztery wierzchołki, boki mam parami równe...*

2. Segregowanie figur pod względem wielkości.

Nauczyciel przygotował dwie obręcze i kartonowe figury w różnych kształtach – małe i duże.

Dzieci wkładają do jednej obręczy duże figury, a do drugiej – małe figury.

3. Porównywanie liczebności figur w obręczach.

Dzieci liczą duże figury, a potem małe figury; wskazują te, których jest więcej. Określają, o ile jest ich więcej (o ile jest ich mniej).

4. Ćwiczenia w zeszycie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 75.

- Otaczanie czerwoną pętlą dużych figur, a zieloną pętlą – małych figur.
- Porównywanie liczby figur w pętlach.

 Zabawy z Mikołajem.

1. Rebus fonetyczny – *Kto nas dzisiaj odwiedzi?*

Dzieci dzielą na głoski nazwy obrazków umieszczonych na tablicy. Mówią głośno pierwsze głoski z ich nazw i je syntezują.

Obrazki:

mak igła kran osa łąta album jajko

(M) (i) (k) (o) (ł) (a) (j)

2. Zabawa *Co dostanę od Mikołaja?*

Dzieci podają nazwy prezentów, które chciałyby dostać od Mikołaja. Dzielą te nazwy na sylaby, a te, które potrafią – na głoski.

3. Układanie zdań o Mikołaju.

Nauczyciel mówi zdanie:

Do przedszkola idzie Mikołaj.

Dzieci liczą w nim słowa. Potem układają samodzielnie zdania i podają, z ilu słów się składają.

4. Zabawa z elementem dramy – *Jak porusza się Mikołaj?*

Dzieci pokazują, jak porusza się Mikołaj, gdy idzie z pełnym workiem, a jak, gdy ten worek jest pusty, bo prezenty są rozdane.

5. Rymizowanie tekstu rymowanki, połączone z klaskaniem.

Czy wy wie-cie, czy nie wie-cie? Mi-ko-ła-je są na świe-cie!

Czy wie-rzy-cie lub też nie, Mi-ko-laj od-wie-dzi mnie!

6. Zabawa *Korowód*.

Dzieci poruszają się tanecznym krokiem, trzymając się za ręce, idą za nauczycielem, który prowadzi korowód do sali, w której odbędzie się spotkanie z Mikołajem.

Spotkanie z Mikołajem.

1. Powitanie gościa.

Dzieci w wszystkich grup śpiewają na melodię piosenki *Panie Janie* tekst:

Mikołaju, Mikołaju,

witaj nam, witaj nam!

Wszyscy się cieszymy,

wszyscy się cieszymy.

Bądź wśród nas,

bądź wśród nas.

2. Rozmowa z Mikołajem.

Dzieci, po powitaniu, zadają Mikołajowi pytania, np. *Skąd przybyłeś? Jak dostałeś się do przedszkola? Czy masz dużo pracy? Kto ci pomaga?*

3. Słuchanie piosenek o Mikołaju, śpiewanych przez dzieci z każdej grupy.

Starszaki mogą zaśpiewać piosenkę *Grudzień* (sł. i muz. D. i K. Jagiełło).

Już od da - wna z ko - le - gą cze - ka - liś - my na nie - go,
aż przy - sy - pie zie - mię śnie - giem, wo - dę zmie - ni w lód.
Wre - szcie bę - dzie tu z na - mi, je - dzie do nas sa - nia - mi,
z nie - ba le - cą sre - brne gwia - zdy, to pra - wdzi - wy cud.
Gru - dzień, gru - dzień, gru - dzień tak mó - wią o nim lu - dzie.
Gru - dzień, gru - dzień, gru - dzień od - wie - dził nas.

I. *Już od dawna z kolegą czekaliśmy na niego,
aż przysypie ziemię śniegiem, wodę zmieni w lód.
Wreszcie będzie tu z nami, jedzie do nas saniami,
z nieba lecą srebrne gwiazdy, to prawdziwy cud.*

Ref.: *Grudzień, grudzień, grudzień,
tak mówią o nim ludzie.
Grudzień, grudzień, grudzień
odwiedził nas.*

II. *Jadą drogą saneczki, dzwonią srebrne dzwoneczki,
a w nich sam Mikołaj z prezentami jedzie tu.
Grudzień o nas pamięta i przynosi nam święta,
więc na powitanie zaśpiewajmy mu.*

Ref.: *Grudzień, grudzień...*

4. Wspólna zabawa z Mikołajem przy nagraniach piosenek dla dzieci.
5. Wręczenie przez Mikołaja dzieciom z każdej grupy przyniesionych przez niego prezentów – zabawek do sali.
6. Pożegnanie Mikołaja.

Dzieci śpiewają tekst na melodię piosenki *Panie Janie*.

Mikołaju, Mikołaju,

żegnaj nam, żegnaj nam.

Wszyscy tu czekamy,

Wszyscy tu czekamy!

Wróć do nas, wróć do nas.

III

1. Ćwiczenia w książce, s. 35.

Wskazywanie worka Mikołaja na górze strony, a potem – na dole strony. Liczenie zabawek w workach. Wskazywanie worka, w którym jest więcej zabawek. Określanie, o ile więcej. Dzielenie nazw zabawek na sylaby i na głoski. Określanie przez dzieci, co chciałyby dostać od Mikołaja.

2. Zabawa rozwijająca logiczne myślenie (sylogizmy).

Nauczyciel mówi dwa zdania w założeniu prawdziwe, a dzieci kończą trzecie zdanie, będące konkluzją dwóch poprzednich.

- *Wszystkie drzewa mają pień.*

Choinka (drzewo iglaste) jest drzewem.

Zatem choinka (drzewo iglaste) ... (ma pień).

- *Wszystkie ptaki żyjące w Polsce mają pióra.*

Wróbel ma pióra.

Zatem ... (wróbel jest ptakiem żyjącym w Polsce).

3. Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia, s. 76.

Narysowanie w ramce rysunku według podanego kodu. Pokolorowanie go.

Dzień 5. Wesole zabawy na ponury dzień

Cele ogólne:

– wspomaganie rozwoju emocjonalnego; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

– okazuje uczucia mimiką twarzy; wykonuje formę przestrzenną *cudaczka rozśmieszaczka*.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Kulmowej *Smutki*, piosenka *Grudzień*, taniec *Koziorajka*, kolorowe kartki z bloku technicznego, tamburyn, maskotka, pudełko wypełnione kolorowymi kulkami, klej, nożyczki, kolorowy papier, *Wyprawka plastyczna*, karty pracy, cz. 2, s. 38, 39, 40.

Przebieg dnia

I

1. Rozmowa na temat *Co robić, by się nie nudzić?*
Nauczyciel pyta dzieci:
 - Kto z was lubi chodzić do kina?
 - Kto był ostatnio w teatrze?
 - Kto był na wystawie?
 - Z kim najczęściej chodzicie do kina, na wystawy, do cyrku lub teatru?
 - Opowiadanie wrażeń z ostatniego pobytu w kinie (teatrze, na wystawie, w cyrku).
 - W jaki sposób można jeszcze spędzać wolny czas?
 - Co oznacza słowo *nuda*? Kiedy się nudzimy?
 - Czy nudzimy się bez telewizora lub komputera?

2. Karta pracy, cz. 2, s. 38.

Rysowanie po śladach rysunków zabawek. Uzupełnianie rysunków.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIII (*przewodnik*, s. 73–74).

II

Zabawy *Wokół emocji*.

1. Słuchanie wiersza J. Kulmowej *Smutki*.

Dzieci słuchają wiersza. Jego nastrój mają przedstawić odpowiednią miną.

*Gdy dzień staje się już ciemny,
króciutki,
przychodzą do mnie smutki.
Mają wielkie oczy
pełne łez
i sierść miękka
jak puszysty, szary pies.
Lubią, żeby gładzić je pomalutku.
szeptać:
„Smutku,
dobry mój smutku!”
Czasami trzeba je wziąć na ręce,
nie bronić się przed nimi, nie złościć.
Wtedy już się nie smuć więcej.
Układają się przy mnie do snu.
A nazajutrz
potulnie
rozpływają się w dniu
pełnym radości.*

2. Rozmowa na temat wiersza.

- Jakie miny pokazywaliście podczas słuchania wiersza?
- Dlaczego były smutne?
- Jakie było zakończenie wiersza? Czy też mieliście smutną minę?
- Czy was też czasami ogarnia smutek bez określonej przyczyny?
- Co wtedy robicie?

3. Zabawa *Przeganianie smutku*.

Dzieci stają w rozsypcie, wykonują gest odganiaania, mówią za nauczycielem:

*Smutku, smutku uciekaj
– radość na nas już czeka!*

Tekst powtarzają kilkakrotnie, a potem robią duże koło i obracając się szybko w nim, śmieją się wesoło.

4. Tworzenie *kół emocji* (*Wyprawka plastyczna*).

Każde dziecko ma kartę z *Wyprawki*. Dzieci wycinają koła z obrazkami buzi dzieci wyrażających określone emocje: złość, smutek, radość, strach, oraz połączone z nimi białe koła, sklejają je. Potem dzieci pokazują *koło emocji* odzwierciedlające ich aktualny nastrój.

5. Zabawa *Dokończ zdanie*.

Nauczyciel mówi początek zdania, a dzieci kończą je, dopowiadając jego zakończenie. Np.

Cieszę się, gdy...

Złoszczę się, kiedy...

Smuci mnie...

Boję się, gdy...

 Zabawa ruchowo-naśladowcza *Moje emocje*.

Nauczyciel opowiada o różnych sytuacjach, a dzieci pokazują, jakie emocje to w nich wzbudza. Np. *Upadłam i boli mnie kolano. Jestem w pokoju sam, a tu jest tak ciemno. Mama kupiła mi nową sukienkę...*

6. Rozmowa na temat *Czego i kiedy należy się bać*.

Dzieci siedzą w kole, kolejno podają sobie maskotkę, mówiąc, czego się boją. Pierwszy rozpoczyna nauczyciel, mówi, np. że boi się węży, i podaje maskotkę dziecku siedzącemu obok niego. Potem nauczyciel wyjaśnia dzieciom, że *nie należy się bać wizyty u lekarza, dentysty (też lekarz), bo to dla ich dobra; ciemnego pokoju, bo tam wyobraźnia może splatać im figla i cień drzewa straszy, bo widzą w nim potwora*.

Dzieci powinny unikać przebywania sam na sam z osobami nieznanymi; zwłaszcza nie wpuszczać ich do domu lub odchodzić z nimi, zwabione zabawką; należy się bać nieznanych psów i nie podchodzić do nich.

Nauczyciel podkreśla, że on służy im zawsze z pomocą i jeżeli coś je martwi, czegoś się boją, on zawsze im pomoże.

 Dowolny taniec przy piosence *Grudzień* (*przewodnik*, s. 84–85).

 Wykonanie *cudaczków rozśmieszczków* z kolorowego kartonu i papieru.

1. Zabawa *Posyłam uśmiech*.

Dzieci stają z nauczycielem w kole. Zabawę rozpoczyna nauczyciel, mówiąc rymowankę:

Posyłam uśmiech

niech radość on

raz, dwa, trzy,

przyniesie ci.

Potem uśmiecha się, *kładzie uśmiech* na dłoń i dmucha na niego w kierunku wybranego dziecka. Potem to dziecko przy pomocy nauczyciela mówi rymowankę, uśmiecha się i *przesyła uśmiech* wybranej osobie.

2. Poznanie *cudaczka rozśmieszaczka*.

Nauczyciel ukrył wykonanego przez siebie cudaczka w pudełku, wśród kulek z papieru. W pudełku jest otwór na dłoń. Chętne dziecko wkłada do pudełka dłoń i, po odszukaniu, wyciąga cudaczka. Nauczyciel przedstawia dzieciom *cudaczka rozśmieszaczka*. Pyta:

– Do czego może służyć *cudaczek rozśmieszaczek*?

Potem, po wyjaśnieniach dzieci, sam odpowiada rymowanką:

Gdy ci smutno, gdy ci źle,

cudaczek rozśmieszcy cię!

3. Zapoznanie ze sposobem wykonania pracy.

- Wycięcie narysowanego prostokąta z kolorowej kartki z bloku technicznego.
- Zwinięcie prostokąta w rulon i sklejenie boków.

- Wycinanie z kolorowego papieru stóp, oczu, ust, włosów i przyklejanie do rulonu.
- 4. Samodzielna praca dzieci.
- 5. Wspólne oglądanie wykonanych *cudaczków rozśmieszczaków*.
- 6. Scenka sytuacyjna w wykonaniu chętnych dzieci – *Rozśmiesz nas*, z wykorzystaniem cudaczków.

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 39.

Kolorowanie wybranego rysunku według wzoru.

 Nauka tańca *Koziorajka* (autor i kompozytor nieznani).

Wesoło

Piek - ło dziew - czę, piek - ło plac - ki, po - sy - pa - ło pier - ni - kiem.
 Po - da - wa - ło Ja - siul - ko - wi do sta - jen - ki o - kien - kiem. La,
 la, la, la, la, la, la, la.

*Piektło dziewczę, piektło placki,
 posypało piernikiem.
 Podawało Jasiulkowi
 do stajenki okienkiem.
 La, la, la...*

Dzieci dobierają się trójkami (dwie dziewczynki, jeden chłopiec albo dwóch chłopców i jedna dziewczynka). Podają sobie ręce, tworząc kółeczka.

Melodia A – dzieci w kółeczkach obracają się podskokami, w taktcie 4. zeskakują na obie nogi, po czym zmieniają kierunek obrotów.

Melodia B – opierają ręce na biodrach i w rytmie

wykonują pięć skoków w miejscu. Opierają ciężar ciała na przemian: na lewej i na prawej nodze. Wysuwają drugą nogę do przodu i dotykają lekko piętą podłogi.

Melodia C – chłopiec (lub dziewczynka) chwytą pod rękę jedną z partnerek (lub partnera) i obraca się z nią (nim) w miejscu, wykonując podskoki. W taktach 7. i 8. części C zatrzymują się i klaszczą w rytmie $\frac{4}{4}$.

Przy powtórzeniu melodii następuje zmiana partnerki (partnera) i powtórzenie wykłaskiwania rytmu (patrz: wyżej) w taktach 15. i 16. części C.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 40.

Słuchanie nazw zabawek (przedstawionych na zdjęciach) podzielonych na głoski przez nauczyciela. Wskazywanie odpowiednich zdjęć. Potem próby wspólnego dzielenia nazw zdjęć na głoski.

Tydzień II: Nadeszła zima

Dzień 1. Zapoznanie z oznakami zimy

Cele ogólne:

- rozwijanie mowy; poznawanie wybranych właściwości fizycznych śniegu; zapoznanie z literą y: małą, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia oznaki zimy; wymienia wybrane właściwości fizyczne śniegu; rozpoznaje i nazywa literę y: małą, drukowaną i pisaną.

Środki dydaktyczne: wiersz A. Widzowskiej *Szczypawka*, kartki z bloku technicznego, nożyczki, wata, igły, białe nitki, tamburyn, szarfy, lupy, pojemniki po jogurtach, śnieg, obrazki: domy, klatka, motyle, koty, motyka, klamka, napisy do obrazków z brakującymi literami, rymowanka, kolorowe nakrywkę, brakujące litery, litery y: mała, drukowana i pisaną, książka, s. 34, 37, karta pracy, cz. 2, s. 41, *Przygotowanie...* s. 16, *Nauka...* s. 12, 42.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 41.

Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIV.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Śnieżynki na wietrze*.
Przy dźwiękach tamburynu dzieci – *śnieżynki* – leciutko biegają po sali, co pewien czas obracając się wokół własnej osi – *wirują na wietrze*. Kiedy tamburyn milknie – *wiatr przestał wiać*, dzieci wykonują przysiad podparty – *śnieżynki spadają na ziemię*.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Rzucamy śnieżnymi kulami*.
Dzieci naśladują podnoszenie śniegu, lepienie z niego *śnieżnych kul* i rzucanie jak najdalej *śnieżkami*. Rzuty wykonują na zmianę: raz prawą, raz lewą ręką.
- Czworakowanie *Omijamy zasy*.
Dzieci chodzą na czworakach, omijając *śnieżne zasy* – szarfy. Co pewien czas prostują się i otrzepują ubranie *obsypane śniegiem*.
- Zabawa z elementem równowagi – *Oczyszczamy buty ze śniegu*.
Dzieci naśladują oczyszczanie butów ze śniegu – w staniu jedno nogę próbują zdjąć prawy but, opuszczają nogę, otrzepują but *ze śniegu* i w staniu na lewej nodze próbują go założyć. Potem wykonują ćwiczenie drugą nogą.
- Podskoki *Ogrzewamy zmarznięte stopy*.
Dzieci wykonują różne podskoki w miejscu – *rozgrzewają zmarznięte stopy*.
- Zabawa uspokajająca *Zima biała*.
Maszerują po obwodzie koła w rytm tamburynu. Podczas przerw rytmicznie wyklaskują słowa: *Zima, zima biała śniegu nasyła*.

II

Słuchanie wiersza A. Widzowskiej *Szczypawka*.

1. Ćwiczenia w książce, s. 34.

Nazywanie kolejnych pór roku. Określanie, jaka pora roku jest po jesieni, jaka – po zimie, a jaka – po wiosnie. Wskazywanie zdjęć kojarzących się z porami roku wymienionymi przez nauczyciela.

2. Rozwiązywanie zagadki o zimie.

*Gdy nas mrozi chłód, wodę ścina lód.
Spadły liście z drzew, umilkł ptaków śpiew.
Krótkie, chmurne dni. Jak ta pora się zwie?*

- Co zimą dzieje się z wodą?
 - Jak wyglądają drzewa?
 - Jakie są dni?
3. Słuchanie wiersza.

*Czy wiesz, że zima jest jak szczypawka?
Myk! Za kołnierzyk, hop! Do rękawka.
Ugryzie w nochal, poszczypie w uszko,
buzie przyprószy śnieżną poduszką.*

*Maluje wszystkim piękne rumieńce,
na sankach jeździ w białej sukience,
wciąż lepi śnieżki, grube bałwanki,
kotom na wásach wieszka firanki.*

*Zima zaprasza wszystkich na łyżwy:
dzieci, dorosłych, mopsy i wyżły,
a gdy przychodzi pora na narty,*

*szusują z góry pudle i charty!
W zimie królują kulig i sanki,
orły na śniegu, w zaspach hulanki,
ale nim serca ogrzeją święta,
ubierz się ciepło i zapamiętaj:
kurtka i szalik,
dwie rękawiczki,
grube skarpety,
sweter nordycki,
buty z kozuszkciem,
z polaru czapka
i nie uszczypnie zima szczypawka!*

4. Wypowiedzi dzieci na temat oznak zimy wymienionych w wierszu.
- Co robi mróz? Jak należy ubierać się zimą? Co króluje zimą? Na co zaprasza zima? Dlaczego zima to szczypawka?

5. Ćwiczenia w książce, s. 37.

Podawanie nazwy nowej pory roku. Określanie, co zmienia się w przyrodzie w czasie zimy.

6. Zabawa twórcza: *Co by było, gdyby śnieg był ciepły?*

Dzieci wypowiadają się o tym, jaka byłaby zima, gdyby śnieg był ciepły.

7. Zabawa relaksacyjna z elementem masażu – *Nadeszła zima.*

Dzieci siadają w kole jedno za drugim, w takiej odległości, aby mogły swobodnie dotykać pleców partnera. Nauczyciel wypowiada zdania charakteryzujące zimową pogodę, a dzieci przedstawiają je za pomocą palców i dłoni na plecach kolegów.

*Pada, pada śnieg –
najpierw drobny,
potem coraz gęściejszy.
Jest go coraz więcej...
Już zasypał cały świat.
Zaczyna wiać mocny wiatr.
Jest coraz silniejszy...
Mróz skuł rzeki lodem.*

Dzieci:

wykonują drobne ruchy opuszkami palców,
delikatnie uderzają palcami,
uderzają coraz szybciej,
uderzają coraz mocniej,
rysują dłońmi duże koła,
dmuchają na plecy,
mocniej dmuchają,
pocierają plecy dłonią z góry na dół.

8. Wykonanie śniegowych chmurek.

Dzieci dostają kartki z bloku technicznego. Rysują na nich duże chmury, które następnie wycinają. Z waty delikatnie formują zbite kulki – *śniegowe płatki*. Nawlekają igłę z pomocą nauczyciela. Na końcu nitki robią supełek. Przekłuwają igłą jeden *śniegowy płatek* i zsuwają go na koniec nitki, aż do supełka. Następne *płatki* nawlekają nieco wyżej, pokrywając całą nitkę płatkami. Nitkę mocują przy brzegu *chmurki*, przekłuwając karton, ucinając nitkę tuż przy igle i wiążąc końce nitki na supełek. W taki sam sposób wykonują jeszcze dwie lub trzy nitki ze *śniegowymi płatkami*. Po wykonaniu zadania dzieci liczą swoje płatki na *chmurkach*. Gotowymi pracami można udekorować salę.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Prószy śnieg*.

Dzieci dobierają się parami i ustawiają w wybranym miejscu sali. Jedno dziecko z pary jest drzewem. Na hasło: *Słoneczna pogoda* – dzieci nie będące drzewami biegają na palcach po sali, omijając *drzewa*. Na hasło: *Prószy śnieg* – każde dziecko biegnie do *swojego drzewa* i staje, dotykając plecami pleców kolegi. Następnie dzieci zamieniają się rolami i powtarzamy zabawę.

Rozmowy i doświadczenia dotyczące śniegu.

1. Wyjaśnianie, skąd się bierze śnieg.

- Jak powstają deszczowe chmury? (Omówienie zjawisk parowania i skraplania – zajęcia jesienne).

Nauczyciel wyjaśnia, że zimą woda też paruje. W czasie zimy woda zamarza, tworząc lód. Lód też paruje, ale bardzo wolno. Nie tak jak woda. Parowanie lodu to właściwie sublimacja – przechodzenie z fazy stałej (lód) do fazy gazowej (para wodna). Wysoko w powietrzu, gdzie jest bardzo zimno, para wodna zamarza, tworząc kryształki lodu. Zimą te mikroskopijne kryształki lodu spadają na ziemię w postaci śniegu. Nawet latem niekiedy z chmur spadają bryłki lodu czyli grad. Powstaje on wtedy, gdy spadające z chmur krople deszczu natrafiają na taką warstwę powietrza, gdzie temperatura jest niższa niż 0°C.

2. Określanie przez dzieci, jaki jest śnieg.

- Czy oglądaliście kiedyś płatki śniegu? Jak one wyglądają? (Jeżeli dzieci nie oglądały, to nauczyciel zbiera trochę śniegu zza okna i dzieci oglądają je przez lupy).

- Co się dzieje z płatkiem śniegu, gdy spadnie na waszą dłoń? Dlaczego?

- Jakiego koloru jest śnieg?

3. Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem śniegowych chmurek wykonanych przez dzieci.

Dzieci dmuchają na płatki śniegu zawieszony na nitkach na przemian: mocno i słabo.

4. Wykonanie doświadczenia *Czy śnieg można zmienić w bryłę lodu?*

Nauczyciel napełnia kilka pojemników po jogurcie śniegiem (zza okna). Nie ugniata go w pojemniku – śnieg powinien być puszysty. Dzieci oglądają pojemniki wypełnione śniegiem. Nauczyciel znosi pojemniki do lodówki i umieszcza je w zamrażalniku. Zadaje dzieciom pytania:

- Co się stanie ze śniegiem w zamrażalniku lodówki?

- Czy będzie tak samo miękki i puszysty?

Odpowiedzi dzieci nauczyciel zapisuje na kartce. Następnego dnia nauczyciel przynosi pojemniki z zamrażalnika i wszyscy sprawdzają swoje założenia z tym, co stało się ze śniegiem.

5. Zabawy na placu przedszkolnym – sprawdzanie właściwości śniegu.

Wprowadzenie litery y: małej, drukowanej i pisanej.

1. Słuchanie rymowanki.

*Przyszła zima biała,
śniegu nasypała.
Wystawiła narty, sanki,
ulepiła trzy bałwanki.
Rozstawiła śnieżne zasy,
by ozdobić świat.*

*Pomagał jej wiatr.
Zawołała dzieci,
niech się bawią.
Słońce świeci!
Niech zjeżdżają na nartach i sankach,
niech ulepią śmiesznego bałwanka.*

2. Rozmowa na temat rymowanki.

- Jaka pora roku się zaczyna?
- Co zrobiła zima?
- Do czego zachęcała dzieci?

- Na czym dzieci mogą zjeżdżać z górki?
 - Czy ktoś z was jeździ na nartach?
 - Co to są zaspasy?
 - Kiedy powstają?
3. Analiza i synteza słuchowa słowa *zaspasy*.
- Dzielenie słowa *zaspasy* na sylaby.
 - Dzielenie słowa *zaspasy* na głoski.
- Co słyszymy na końcu słowa *zaspasy*?
- Podawanie słów kończących się głoską *y* (*domy, lasy, buty...*), mających ją w środku (*ryba, wydra, mydło...*).
- (W języku polskim nie ma słów rozpoczynających się głoską *y*).
- Z ilu głosek składa się słowo *zaspasy*?
4. Budowanie schematu słowa *zaspasy*.

 Zabawa ruchowo-naśladowcza *Chodzimy po zaspach*.
Dzieci naśladują chodzenie po zaspach – wysoko unoszą nogi, *wyciągając je ze śniegu*.

5. Pokaz litery *y*: małej, drukowanej i pisanej.
6. Umieszczenie poznanych liter *y*, *a* pod schematem słowa *zaspasy*.
7. Uzupełnianka literowa.
Nauczyciel umieszcza na tablicy obrazki, a pod nimi napisy z brakującymi literami. Zadaniem dzieci jest uzupełnić litery tak, aby powstały całe nazwy.
Obrazki: domy klatka motyle koty loki motyka kłamka
dom. **k.atka** **mot.le** **kot.** **lo.i** **mot.ka** **k.amka**
8. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 12.
- Dzielenie słowa *koty* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się słowo *koty*.
 - Kolorowanie litery *y* na wybrany kolor.
 - Czytanie połączeń litery *y* z poznanymi literami.
 - Łączenie wyrazów według wzoru (liczba pojedyncza, liczba mnoga).
 - Odszukiwanie i zaznaczanie w wyrazach litery *y*.
 - Pisanie litery *y* po śladach.
9. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 42.
- Pokaz prawidłowego kreślenia litery *y* przez nauczyciela.
 - Kreślenie litery *y* na podłodze, w powietrzu, na plecach kolegi lub koleżanki.
 - Samodzielne pisanie litery *y*.

III

1. Zabawa *Na taką samą głoskę*.
Dzieci układają zdania, w których kolejne słowa rozpoczynają się taką samą głoską. Zabawę rozpoczyna nauczyciel, podając kilka takich zdań. Np.
Jola je jagody.
Grażynka grabi grządkę.
Kasia karmi kota.
Lenka liże lizak.
Mikołaj maluje misia.
2. Zabawa orientacyjno-porządkowa *Proszy śnieg (przewodnik, s. 91)*.
3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 16.
Nazwanie rysunków. Określenie, co słychać na początku ich nazw. Narysowanie obok każdego rysunku przedmiotu (rośliny, zwierzęcia), którego nazwa rozpoczyna się taką samą głoską.

Dzień 2. Bawimy się z bałwankiem

Cele ogólne:

- rozwijanie orientacji przestrzennej; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wskazuje kierunki w odniesieniu do siebie; uczestniczy w ćwiczeniach z nietypowymi przyborami.

Środki dydaktyczne: woreczki foliowe, reklamówki, tamburyn, szarfy, klej, nożyczki, książka, s. 36, 38, karta pracy, cz. 2, s. 42, *Przygotowanie...* s. 46, *Wyprawka plastyczna*.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa słowna *Czy umiemy zadawać pytania?*

Nauczyciel wypowiada zdania oznajmujące, a dzieci zadają do nich pytania. Na początku zabawy zdania sformułowane przez nauczyciela powinny być proste, potem – bardziej złożone. Np.

- *Mama przygotowuje kolację.* (Co robi mama?)
 - *Tomek buduje domek z klocków.* (Co robi Tomek? Co buduje Tomek? Z czego Tomek buduje domek?)
 - *Zosia rysuje niebieską kredką niebo, a żółtą – słońce.* (Co robi Zosia? Co rysuje Zosia? Kredką w jakim kolorze rysuje niebo? Kredką w jakim kolorze rysuje słońce?)
 - *Asia, koleżanka Kasi, dostała na urodziny dużą lalkę.* (Czyją koleżanką jest Asia? Co dostała Asia na urodziny? Jaka była lalka?)
2. Rysowanie obiema rękami w powietrzu różnych kształtów, np.: bałwanka, dwóch okien, kół, listków...

3. Karta pracy, cz. 2, s. 42.

Odszukiwanie we wkładce brakujących elementów puzzli i naklejanie ich w odpowiednich miejscach na zdjęciu. Kolorowanie kapeluszy na rysunkach bałwanków kredką w jednym kolorze tak, aby każdy kapeluszek był inny.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIV (*przewodnik*, s. 89).

II

Zabawy pod hasłem *Bawimy się z bałwankiem*.

1. Wykonanie bałwanka (*Wyprawka plastyczna*).

Dzieci wycinają części bałwanka. Sklejają je i dorysowują brakujące elementy (oczy, nos, usta, guziki).

2. Nauka rymowanki o bałwanku.

*Jestem pan, zimowy pan,
bałwankiem mnie zwą.*

*Miotłę mam, garnek mam.
Piękny jestem! Co?*

- Mówienie rymowanki ze wzrastającym natężeniem głosu (od szeptu do krzyku), a potem z malejącym natężeniem głosu (od krzyku do szeptu).

3. Zabawa z bałwankiem.

Dzieci ze swoimi bałwankami siadają przed nauczycielem. Słuchają jego poleceń i umieszczają bałwanka odpowiednio względem siebie.

Np.

Połóżcie bałwanka przed sobą.

Połóżcie bałwanka za sobą.

Weźcie bałwanka do prawej ręki.

Trzymajcie bałwanka nad sobą.

Weźcie bałwanka do lewej ręki.

Położcie bałwanka po swojej prawej stronie.

Położcie bałwanka po swojej lewej stronie.

4. Czytanie całościowe wyrazów: *za, z prawej strony, z lewej strony.*

5. Zabawa z bałwankiem – bez użycia słów.

Chętne dzieci ustawiają bałwanka tak jak napis, który pokazuje nauczyciel (te napisy, które odczytały całościowo). Pozostałe dzieci sprawdzają poprawność wykonania ćwiczenia.

6. Ćwiczenia w książce, s. 36.

Czytanie całościowe napisów: *mały, duży*. Określanie wielkości bałwanów i drzew iglastych względem siebie. Stopniowanie ich wielkości: *mały, większy, największy (mała, większa, największa), duży, mniejszy, najmniejszy (duża, mniejsza, najmniejsza).*

 Zabawa ruchowa z wykorzystaniem tekstu *Bałwanek*.

Dzieci podają sobie ręce, tworząc koło. W środku koła staje jedno dziecko, naśladując bałwanka. Dzieci w kole chodzą wokół *bałwanka*, mówiąc rymowanek:

Stoi bałwanek, stoi

i niczego się nie boi!

Zatrzymują się, rysują rękami koło – *słoneczko* – i mówią:

Gdy słoneczko zaświeciło,

to bałwanka już nie było!

Bałwanek ucieka ze środka koła do dzieci.

 Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr X (z wykorzystaniem woreczków foliowych, reklamówek jednorazowych, tamburynu).

I. Część wstępna.

• Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pomachaj woreczkiem*.

Dzieci poruszają się w rytm tamburynu pomiędzy rozłożonymi na podłodze woreczkami foliowymi. Podczas przerwy w grze zatrzymują się przy najbliższym woreczku, podnoszą go i machają nim nad głową, witając inne dzieci. Dźwięki akompaniamentu są sygnałem do położenia woreczka na podłodze i ponownego ruchu.

• Zabawa ożywiająca *Chronimy się przed deszczem*.

Dzieci biegają po sali, swobodnie wymachując woreczkami; na mocne uderzenie w tamburyn przykucają, rozciągając woreczki nad głowami – *chronią się przed deszczem*.

II. Część główna.

• Ćwiczenia tułowia – *Suszymy woreczek*.

Dzieci trzymają woreczek w obu rękach. W skłonie w przód wymachują woreczkiem w przód i w tył. Po kilku ruchach prostują się, potrząsają woreczkiem w górze – *strząsają krople wody*.

• Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Powitanie woreczkami*.

Dzieci witają woreczkami różne części ciała wymieniane przez nauczyciela. Np. *Woreczek wita: wasze kostki... wasze ramiona... wasze brzuszki...*

• Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Na wietrze*.

Dzieci, w leżeniu przodem, unoszą woreczki trzymane za końce oburącz (ręce zgięte w łokciach, skierowane na boki). Dmuchają na woreczki delikatnie – *wieje mały wietrzyk* i mocno – *wieje duży wiatr*. Obserwują ruch woreczków w zależności od siły podmuchu.

• Ćwiczenie mięśni brzucha – *W górę i w dół*.

Dzieci w leżeniu tyłem, woreczki włożone między stopy. Unoszą woreczki stopami do góry z przełożeniem nóg za głowę, a potem powracają do pozycji wyjściowej.

• Ćwiczenie równowagi – *Przechodzimy przez woreczek*.

Dzieci zwijają woreczki w rulonik. Stojąc, trzymają je przed sobą w obu rękach. Przekładają nogi przez rulonik, wytrzymując w stanie jednonoż. Potem powracają do pozycji wyjściowej.

- Ćwiczenie wykonują na zmianę: prawą nogą i lewą.
- Zabawa bieżna *Na swoje miejsce*.
Dzieci rozkładają woreczki na podłodze; biegają między nimi przy dźwiękach tamburynu. Podczas przerwy w grze każde musi jak najszybciej usiąść na swoim woreczku.
 - Skoki – *Skaczemy*.
Przeskakują obunóż przez woreczki rozłożone na podłodze: do przodu, do tyłu, na prawo, na lewo.
 - Ćwiczenie zręczności *Zręczne dłonie*.
Zwijają woreczki jedną, a potem drugą ręką w taki sposób, aby jak najlepiej schowały się w dłoni.
 - Rzuty i chwyt – *Podrzucić i złapać*.
Dzieci robią z woreczków kulki, podrzucają je oburącz, potem jednorącz i łapią.
 - Zabawa *Wścigi rzędów*.
Dzieci maszerują z woreczkami włożonymi między kolana od *startu* do *mety*. Powracają skokami na koniec swoich rzędów po zamianie na *mecie* swoich woreczków na te, które się tam znajdują.
- III. Część końcowa.
- Ćwiczenie wyprostne – *Z woreczkiem na głowie*.
Dzieci maszerują w różnych kierunkach z woreczkami ułożonymi na głowach w taki sposób, aby z nich nie spadły; co pewien czas przykucają i powracają do pozycji stojącej.
 - Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytne stopy*.
Dzieci chwytają palcami stopy woreczki leżące na podłodze i podają je sobie do rąk.
 - Zabawa rytmiczna *Zagraj rytm*.
Dzieci poruszają się w rytm tamburynu, trzymając woreczki w jednej ręce. Podczas przerwy w grze wystukują, uderzając w woreczek drugą ręką, wcześniej ustalony rytm, np. ćwierćnuta, ćwierćnuta, trzy ósemki.
 - Zabawa uspokajająca *Marsz z woreczkiem*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, wachlując woreczkami przed sobą; odkładają je na wyznaczone miejsce.

III

1. Oglądanie zdjęć obrazów: Barend Cornellisa Koekkoeka *Pejzaż zimowy* (1838) i Claude'a Moneta *Bulwar Saint-Denis w Argenteuil zimą* (1875) – *Wyprawka plastyczna*.
• Wypowiadanie się na temat zimy przedstawionej na obrazach.
 2. Ćwiczenia w książce, s. 38.
• Oglądanie i słuchanie komiksu o wóbelku Elemelku, który pierwszy raz zetknął się ze śniegiem.
• Oglądanie zdjęć miseczek – ze śniegiem i z wodą po roztopionym śniegu. Próby wyjaśnienia, dlaczego śnieg jest brudny.
- Zabawa ruchowa z wykorzystaniem tekstu *Bałwanek (przewodnik, s. 94)*.
3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 46.
• Pokolorowanie rysunków strzałek skierowanych w dół – na czerwono, skierowanych w górę – na zielono, skierowanych w lewą stronę – na niebiesko, skierowanych w prawą stronę – na brązowo.

Dzień 3. Wokół zimy

Cele ogólne:

- rozwijanie słuchu fonematycznego; zachęcanie do zabaw na świeżym powietrzu.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- dzieli słowa na głoski; bawi się na śniegu.

Środki dydaktyczne: torby z zimowymi ubrankami dla lalek, lalki, obrazki, tamburyn, szarfy, zdjęcie (obrazek) przedstawiające uroki zimy, kartki z wzorami szlaczków do rysowania, duże klocki, klej, pocięte na części widokówki lub obrazki o tematyce zimowej, książka, s. 39, karty pracy, cz. 2, s. 43, 44.

Przebieg dnia

I

1. Karta pracy, cz. 2, s. 43.

Określanie, czym różnią się gwiazdki śniegowe. Otaczanie pętlami rysunków gwiazdek śniegowych każdego rodzaju. Porównywanie ich liczby.

2. Zabawa rozwijająca umiejętność kojarzenia – *Poszukaj i pokaż*.

Nauczyciel prosi dzieci o odszukanie w sali i pokazanie przedmiotów o charakterystycznych cechach, np. *Pokażcie coś: twardego, miękkiego, ciężkiego, lekkiego, milego w dotyku, drewnianego, czerwonego...*

3. Zabawa *Przebieramy lalki w zimowe ubranka*.

Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły; każdy zespół otrzymuje torbę z różnymi ubrankami oraz lalki do ubierania. Dzieci nazywają poszczególne części garderoby, segregują ubranka na zimowe i letnie, uzasadniając swój wybór. Ubierają lalki i układają w kąciku lalek. (Jeśli nauczyciel nie dysponuje prawdziwymi ubrankami dla lalek, może powycinać ubrania z kolorowych czasopism, a dzieci wybierają wtedy te, w które ubrałyby lalki w zimie).

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIV (*przewodnik*, s. 89).

II

 Wokół zimy – ćwiczenia słuchowe.

1. Wypowiadanie się na temat obrazka, zdjęcia (np. z kolorowej gazety) przedstawiającego uroki zimy.

Dzieci oglądają obrazek (zdjęcie), odpowiadają na pytania.

– Jaka pora roku jest przedstawiona na obrazku (zdjęciu)?

– Po czym poznaliście, że to zima?

2. Słuchanie wypowiedzi nauczyciela na temat obrazka (zdjęcia).

Np. *Nadeszła zima. Śnieg obsypał drzewa. Stoją dostojnie w zimowych kożuszkach. Ucieszone dzieci bawią się na śniegu. Mają sanki, narty. Inne – rzucają śnieżkami lub lepią bałwana. Jest zimowy, słoneczny dzień.*

• Liczenie zdań w wypowiedzi (7).

• Liczenie słów w wybranych zdaniach.

Nadeszła zima. (2)

Śnieg obsypał drzewa. (3)

Jest zimowy, słoneczny dzień. (4)

 Zabawa słuchowo-ruchowa *Podsłuchaj tyle razy, ile sylab jest w nazwie*.

Nauczyciel trzyma obrazki. Pokazuje je kolejno, a dzieci dzielą ich nazwy na sylaby, podsłuchując tyle razy, z ilu sylab składa się dana nazwa.

3. Ćwiczenia w książce, s. 39.

Wskazywanie zdjęć, których nazwy rozpoczynają się taką samą głoską. Określanie ostatnich głosek w nazwach zdjęć. Dzielenie wybranych nazw na głoski.

Nazywanie obrazków. Zamykanie książki i mówienie nazw obrazków w takiej kolejności, w jakiej były ułożone.

4. Rebusy fonetyczne.

Nauczyciel umieszcza na tablicy po lewej stronie obrazki ułożone w szeregach, a po prawej stronie tablicy – obrazki: *domu, sanek, bałwana*.

Obrazki z lewej strony tablicy:

dym, ogórek, mucha

seler, arbuzy, nuty, kot, igły

bulka, agrafka, żyźwy, worek, agrest, nożyczki

Dzieci określają pierwsze głoski w nazwach obrazków w każdym szeregu, syntezują je i wskazują odpowiedni obrazek znajdujący się po prawej stronie tablicy.

5. Karta pracy, cz. 2, s. 44.

Rysowanie po śladach rysunków, bez odrywania kredki od kartki.

- Zabawy na śniegu, na placu przedszkolnym.
- Przygotowanie do wyjścia – zwrócenie uwagi na właściwy ubiór (czapki, szaliki, rękawiczki).
- Oglądanie śladów na śniegu; określanie, kto mógł je zrobić. Robienie dowolnych śladów, a potem – według wzoru dostarczonego przez nauczyciela (proste szlaczki).
- Rzucanie śnieżkami w kierunku pnia drzewa, stojąc w określonej odległości.
- Wspólne lepienie bałwana.
- Dowolne zabawy na śniegu.

III

1. Zabawa *Budujemy zamek dla Zimy*.

Dzieci siedzą w kole; kolejno wchodzi do jego środka i wykonują polecenia nauczyciela; dokładają lub odejmują odpowiednią liczbę dużych klocków, wspólnie budują *zamek dla Zimy*. Nauczyciel mówi, np. *Dolóż trzy klocki, a odejmij jeden. Odejmij dwa klocki, a dolóż cztery* itp.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Prószycie śnieg* (*przewodnik*, s. 91).

2. Ćwiczenie analizy i syntezy wzrokowej.

Dzieci składają w całość pocięte widokówki lub obrazki o tematyce zimowej, przyklejają je na kartkach.

Dzień 4. Spotkanie z bałwankiem

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności interpretowania utworu własnymi słowami; rozwijanie wyobraźni i inwencji twórczej; zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 0.

Cele operacyjne

Dziecko:

- interpretuje poznany utwór własnymi słowami; modeluje wymyślone kształty; rozpoznaje i nazywa cyfrę 0.

Środki dydaktyczne: piosenka *Kto to?*, inscenizacja H. Bechlerowej *Kręć się, koło*, sylwety do teatryku, sylwety bałwanków z różnymi ozdobami oraz obrazki tych ozdób różniące się kolorem lub wzorem, duża sylweta bałwana, sylwety bałwanków, kartoniki z figurami z gwiazdkami, niebieskie kredki, tamburyn, opaski z sylwetami bohaterów przedstawienia, szarfy lub emblematy z sylwetami zwierząt, bębenek, patyczki do szaszłyków, kołatka, grzechotka, nagranie skocznej muzyki, masa solna, materiał przyrodniczy, białe koła z czarnymi kropkami, paski białej bibuły, papierowe śniegowe gwiazdki – po 5 dla każdego dziecka, komplet kartoników z cyframi 1–5 – dla każdego dziecka, kartonik z cyfrą 0, karta pracy, cz. 2, s. 45, *Przygotowanie...* s. 77, *Nauka...* s. 76.

Przebieg dnia

I

1. Ćwiczenia grafomotoryczne – wypełnianie powierzchni kartonowej figury (np. prostokąta) gwiazdkami przy użyciu niebieskiej kredki.

2. Karta pracy, cz. 2, s. 45.

Rysowanie po drodze chłopca do bałwanka.

🖼️ Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIV (*przewodnik*, s. 89).

II

📄 Teatrzyk sylwet na podstawie utworu H. Bechlerowej *Kręć się, koło*.

1. Ćwiczenie spostrzegawczości – *Śmieszne bałwanki*.

Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety bałwanków z różnymi ozdobami (np.: krawatem, muszką, spodenkami, czapką mikołajową, szalikiem, koralami). Na kartonikach, losowanych przez chętne dzieci, znajdują się takie same ozdoby, różniące się tylko kolorem lub wzorem (np. bałwanek ma krawat w paski, a na kartoniku jest krawat w kropki). Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, do którego bałwanka pasuje wylosowany element, wyjaśnienie, dlaczego tak uważają, i określenie różnic.

2. Przedstawienie inscenizacji.

Nauczyciel, manipulując sylwetami postaci, zapoznaje dzieci z treścią przedstawienia.

Bałwanek

*Stoję sobie sam, na patyku gram,
jak nie przyjdzie nikt do tańca,
to zatańczę sam!*

Wróbelek

*Usłyszałem twoje granie,
jestem wróbelek, lubię taniec.
Graj, bałwanku, graj!
Podskoczę w lewo raz i w prawo raz.
Ale tańczyć? Nie! Do tańca trochę mało nas.*

Zajaczek

*Usłyszałem twoje granie,
a zajaczki lubią taniec.
Graj, bałwanku, graj.
Podskoczę, będzie nam wesoło,
lecz do tańca nas za mało,
małe będzie koło.*

Wiewiórka

*Usłyszałam twoje granie,
wiewióreczki lubią taniec.
Umiem skakać, umiem biegać,
zna mnie cały las.
Graj, bałwanku, lecz do tańca
jeszcze mało nas.*

Wszyscy

*Kręć się, koło, kręć się, koło,
szybko, coraz szybciej,
przygrywają nam do tańca
bałwankowe skrzypce.*

Bałwanek

*Już nie stoję sam, na patyku gram
i zatańczę razem z wami,
nie chcę tańczyć sam.*

3. Rozmowa na temat przedstawienia.

- Wypowiedzi dzieci na temat zwierzątek, które przychodziły do bałwanka.
- Zwrócenie uwagi na ich upodobania taneczne.
- Liczenie zwierzątek i wszystkich bohaterów przedstawienia.
- Określanie, w jakiej kolejności zwierzątka odwiedzały bałwanka, oraz wyjaśnienie, dlaczego bałwanek był zadowolony z odwiedzin gości.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Goście bałwanka*.

Nauczyciel dzieli dzieci na trzy grupy: *wróbelki*, *zajączki* i *wiewiórki* (oznacza je szarfami lub obrazkami z sylwetami zwierząt). Każda grupa zwierząt porusza się przy dźwiękach innego instrumentu, np. *wróbelki* – bębenka, *wiewiórki* – kołatki, a *zajączki* – grzechotki. Podczas przerwy w grze zajmują wyznaczone dla swojej grupy miejsce. Na kolejnych instrumentach gra *bałwanek* – dziecko wybrane przez nauczyciela.

4. Zabawa *Bawimy się w teatr*.

Chętne dzieci otrzymują opaski z sylwetami bohaterów przedstawienia, inscenizują utwór własnymi słowami. Nauczyciel zachęca do aktywnego uczestnictwa w swobodnej inscenizacji. Na zakończenie przedstawienia bawią się w kole, przy nagraniu skocznej muzyki.

Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Po śladach bałwanka*.

Dzieci dobierają się dwójkami i stają jedno za drugim. Pierwsze dziecko – *bałwanek* – porusza się śmiesznymi krokami w różnych kierunkach, a drugie je naśladuje. Co pewien czas następuje zmiana ról.

Nowoczesne bałwanki – łączenie masy solnej z materiałem przyrodniczym.

Nauczyciel umieszcza na tablicy dużą sylwetę bałwana.

1. Omówienie wyglądu sylwetki bałwana; podkreślenie, że bałwan może mieć także inną postać, w zależności od wyobraźni jego twórcy; tak się tylko przyjęło, że postać z kul śniegowych, z nosem z marchewki, oczami z węgielków i w kapeluszu to wizerunek bałwana.

2. Zabawa *Ukryte bałwanki*.

Dzieci szukają ukrytych wcześniej przez nauczyciela sylwet bałwanków; określają, w jakich miejscach je znalazły. Liczą, ile bałwanków ukrył nauczyciel.

3. Wykonanie pracy plastycznej.

Zaproponowanie dzieciom ulepienia bałwanków z masy solnej. Wykorzystanie do ich ozdobienia: ziarenek pieprzu, drobnych gałązek, owoców jarzębiny (aby bałwanki nie kruszyły się i były stabilne, można w środek postaci włożyć odpowiedniej długości patyczek, np. do szaszłyka).

- Oglądanie powstałych prac; prezentowanie ich w kąciку dla rodziców pod hasłem *Nowoczesne bałwanki*.

Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 0.

Dzieci siadają w kole. Każde z nich otrzymuje komplet kartoników z cyframi, od 1 do 5, oraz wycięte wcześniej śniegowe gwiazdki.

1. Zabawa *Ile razy?*

Nauczyciel stuka w bębenek (od 1 do 5 razy, w różnej kolejności), dzieci liczą uderzenia i pokazują kartonik z odpowiednią cyfrą.

2. Układanie kartoników z cyframi według kolejności (od 1 do 5).

3. Zabawa *Chowany ze śniegowymi gwiazdkami*.

Nauczyciel umieszcza na tablicy 5 papierowych, śniegowych gwiazdek. Dzieci układają ich tyle samo przed sobą. Nauczyciel proponuje dzieciom zabawę w chowanego. Dzieci na chwilę zamykają oczy, a nauczyciel w tym czasie zdejmuje z tablicy 2 gwiazdki śniegowe. Dzieci przeliczają, ile gwiazdek pozostało, i tyle samo pozostawiają u siebie. Jedno z dzieci wskazuje kartonik z liczbą określającą, ile gwiazdek zostało. Następnie, tak jak poprzednio, nauczyciel

chowa 2 gwiazdki, a potem – 1 gwiazdkę. Dzieci za każdym razem odkładają odpowiednią liczbę gwiazdek. Gdy już nie pozostała żadna gwiazdka, nauczyciel pyta:

- Ile gwiazdek pozostało na tablicy?
 - Czy jest taka liczba, którą możemy określić, ile to jest nie?
4. Pokaz i omówienie wyglądu cyfry **0**.
- Pokaz prawidłowego kreślenia cyfry **0** przez nauczyciela.
 - Kreślenie cyfry **0** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegów lub koleżanek.
 - Co wam przypomina cyfra **0**?
 - Ile oznacza liczba **0**?
5. Zabawa *Skaczące gwiazdki*.
Nauczyciel pokazuje kartoniki z cyframi (od 0 do 5 – w różnej kolejności), a dzieci nazywają liczbę i podskakują odpowiednią ilość razy.
6. Ćwiczenia w zeszytach *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 76.
- Kolorowanie tyłu koralików, ile wskazuje liczba umieszczona obok nich.
 - Numerowanie bałwanów. Wskazywanie, gdzie należałoby podpisać bałwanika **0**.
 - Wpisywanie do okienek odpowiednich liczb.
 - Pisanie cyfr **0** po śladach, a potem – samodzielnie.

III

1. Zabawa dydaktyczna *Lepimy bałwanika*.
Nauczyciel wycina z białego kartonu koła – *śniegowe kule*, na których rysuje czarne kropki (ich liczba zależy od umiejętności w liczeniu jego podopiecznych). Dzieci liczą koła i kropki, które się na nich znajdują. Następnie nauczyciel układa koła przed dziećmi, kropkami ku dołowi, i mówi rymowaną:

*Każdego ranka lepimy bałwanika.
Zgadnij, zgadnij, z ilu kulek
jest zrobiony nasz śniegulek?*

Następnie odwraca jedną z kul, a dzieci przeliczają znajdujące się na niej kropki i określają, z ilu kul składa się bałwanek (mogą także wcześniej wyciąć koła z białego papieru i układać przed sobą bałwaniki składające się z takiej liczby kul, ile kropek wskazuje kula pokazywana przez nauczyciela).

- Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Po śladach bałwanika* (przewodnik, s. 99).
2. Zabawa twórcza *Niezwykłe bałwany*.
Wymyślanie przez dzieci i układanie w dowolny sposób na podłodze bałwanów z pasków białej bibułki. Oglądanie powstałych bałwanów; wybór najciekawszego (zdaniem dzieci).
3. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 77.
Pokolorowanie koralików na rysunku liczydła. Policzenie ich. Narysowanie na liczydłu z prawej strony o jeden koralik mniej, a na liczydłu po prawej stronie – o jeden koralik więcej.

Dzień 5. Biała zima

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności wokalnych; poznawanie wybranych drzew iglastych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- śpiewa piosenkę; wymienia nazwy wybranych drzew iglastych: *sosna, jodła, świerk, modrzew*.

Środki dydaktyczne: piosenka *Zima biała*, wiersze W. Scisłowskiego: *Sosna, Jodła, Świerk*, obrazki, tamburyn, szarfy, nagrania muzyki: w różnym tempie, w różnych rejestrach, krzeselka, zdjęcie drzewa, igły drzew iglastych, lupy, nadmuchany biały balon, instrumenty perkusyjne, karty pracy, cz. 2, s. 46, 47.

Przebieg dnia

I

1. Nauka rymowanki, z jednoczesnym rysowaniem linii.

*Kie-dy śnie-żek
z nie-ba le-ci,
to się cie-szą
wszyst-kie dzie-ci.
Pies-ki sie-dzą
w cie-płych bu-dach,
bo już przy-szła
zi-ma dłu-ga.*

Dzieci rysują;
cztery długie pionowe linie,
cztery krótkie pionowe linie,
cztery długie...
cztery krótkie...
cztery długie...
cztery krótkie...
cztery długie...
cztery krótkie...

2. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XIV (przewodnik, s. 89).

II

 Nauka piosenki *Zima biała*.

1. Ćwiczenia inhibicyjno-incytacyjne.

Dzieci poruszają się po sali zgodnie z charakterem słyszanej muzyki (bieg, marsz, podskoki). Na hasło: *Kolo*, tworzą jedno koło, na hasło: *Dwa kola*, ustawiają się w dwóch kołach. Gdy usłyszą hasło: *Rząd*, ustawiają się w rzędzie, *Pary* – ustawiają się parami, *Szereg* – ustawiają się w szeregu.

2. Zabawa *Z góry i pod górkę*.

Przy muzyce w rejestrze basowym dzieci naśladują podchodzenie na nartach pod górkę – poruszają się długimi, posuwistymi krokami. Kiedy usłyszą muzykę w rejestrze wiolinowym, naśladują zjazd na nartach z góry – zatrzymują się i lekko pochylają tułów.

3. Słuchanie piosenki *Zima biała* (sł. J. Mackiewicz, muz. K. Kwiatkowska).

Ran - kiem się zbu - dzi - ła, śnie - gu na - sy - pa - ła.

Bę - dzie san-na, bo na - resz - cie przy-szła zi - ma bia - ła. bia - ła

I. *Rankiem się zbudziła,
śniegu nasypała.
Będzie sanna,
bo nareszcie
przyszła zima biała.*

II. *Drzewa w białych czapach,
droga w śniegu cała.
Lecą, lecą
małe piórka,
przyszła zima biała.*

4. Rozmowa na temat piosenki.

- Po czym poznajemy, że przyszła zima?
 - Jak wyglądają drzewa?
 - Co pada z nieba?
 - Co jeszcze świadczy o tym, że przyszła zima?
5. Nauka piosenki fragmentami, metodą ze słuchu.

6. Zabawa *Orkiestra*.

Nauczyciel przygotowuje dla każdego dziecka instrument perkusyjny (bębenek, grzechotkę, kołatkę). Dzieci wybierają sobie instrument i zajmują miejsca na krzeselkach ustawionych po obwodzie kwadratu. Jeden jego bok zajmują dzieci z grzechotkami, drugi – z bębenkami, trzeci z kołatkami, a czwarty *dyrygent* – nauczyciel. Przy melodii piosenki grają dzieci wskazane przez nauczyciela – *dyrygenta*.

Zabawa ruchowa przy piosence *Zima biała*.

Dzieci poruszają się po sali podskokami, maszerują... w zależności od słyszanej muzyki. Gdy usłyszą melodię piosenki, zatrzymują się. Kołysząc się, wyklaskują rytm piosenki, próbują ją śpiewać wspólnie z nauczycielem.

Rozmowy i obserwacje dotyczące wyglądu drzew iglastych zimą.

1. Rozwiązywanie zagadki.

Ma koronę – królem nie jest.

Umie szumieć, gdy wiatr wieje.

Ma zieloną suknię latem,

lecz jesienią zrzuca szatę.

2. Rozmowa na temat drzew.

- Czym są drzewa? (*Największymi roślinami na świecie*).
- Co to jest korona drzewa? (Przypomnienie, pokazanie korony drzewa na zdjęciu).
- Przypomnijcie, z czego oprócz korony składa się drzewo.
- Po co drzewom są potrzebne liście? (Dzięki liściom drzewo oddycha i odżywia się, liście zatrzymują światło słoneczne, dzięki któremu pobrane korzeniami pożywienie zamienia się w paliwo, a ono sprawia, że roślina rośnie).
- Jak wyglądają drzewa w czasie zimy?
- Które drzewa nie tracą liści na zimę?

3. Słuchanie wierszy W. Scisłowskiego o drzewach, które nie tracą liści na zimę.

Sosna

*Ukochalaś, sosno, nasze polskie piaski,
w twych okrągłych słojach czas miniony zastygł.
Gdy kres twój się zbliża pośród bratnich sosen,
żywicznymi łzami płaczesz nad swym losem.*

Jodła

*Szumią jodły na gór szczytcie,
czego z dołu nie słyszycie!
Kto ciekawym jest chłopakiem,
szybko się na górę wdrapie!*

- Wyjaśnienie, że słoje to pierścienie znajdujące się wewnątrz pnia drzewa; liczba pierścieni określa, ile lat ma drzewo; żywica to sok, który wydziela sosna.

Świerk

*Świerku strzelisty, świerku zielony,
wyrósłeś w górę, któż cię dogoni?
Gdybyś był mały – byłbyś choinką,*

*co w święta radość sprawia dziewczynkom,
co pachnie lasem chłopcom przejętym
i pod igliwem kryje prezenty!*

4. Rozmowa na temat drzew, o których była mowa w wierszach.

- Jak nazywają się drzewa, o których były te wiersze?
- Czy te drzewa mają liście? Jak nazywamy te liście?
- Czy wiecie, jak nazywają się drzewa, które nie zrzucają liści na zimę?
Te drzewa noszą nazwę drzew zimozielonych. Liście drzew zimozielonych to igły. Są twarde i woskowane. Woskowa okrywa zapobiega ich wysychaniu, dlatego nie opadają przed zimą.

Drzewa zimozielone też tracą igły, ale dopiero po kilku latach. Nigdy nie tracą jednak wszystkich igieł. Zawsze część z nich zostaje. Dlatego nie zauważamy tej wymiany igieł.

5. Oglądanie igieł sosnowych i świerkowych przez lupy.

 Zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń ortofonicznych – *Szumiące drzewa*.

Dzieci stają w rozсыpcy. Poruszają rękami, naśladowując gałęzie drzew na wietrze i ich szum przez wymawianie głoski sz – sz – sz – sz – sz...

6. Zabawa podsumowująca zajęcie – *Dokończ zdanie*.

Nauczyciel podaje początek zdania, a wybrane dziecko je kończy.

Zimą niektóre drzewa są pozbawione...

Drzewa, które nie zrzucają liści na zimę, nazywamy...

Liście sosny, jodły i świerka to...

Igły nie opadają zimą, bo są pokryte...

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 46.

Dzielenie nazw zdjęć na głoski. Rysowanie obok każdego zdjęcia tyłu kropek, z ilu głosek składa się jego nazwa.

2. Zabawa integracyjna *Wędrująca śniegowa kula*.

Dzieci siedzą w parach na dywanie naprzeciwko siebie w dwóch rzędach, blisko siebie, tak aby mogły dotknąć się stopami. Między stopy dzieci z pierwszej pary nauczyciel wkłada nadmuchiwaną balon – biały, naśladowujący śniegową kulę. Musi on teraz przewędrować przez cały szereg, nie upadając przy tym na podłogę.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 47.

Rysowanie szlaczków po śladach. (Chętne dzieci rysują samodzielnie).

Tydzień III: Święta tuż-tuż

Dzień I. Czekamy na święta

Cele ogólne:

– zapoznanie z tradycjami związanymi ze świętami; rozwijanie umiejętności klasyfikowania; zapoznanie z literą r: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Cele operacyjne

Dziecko:

– wymienia tradycje świąteczne; tworzy zbiory, uwzględniając jedną cechę; rozpoznaje i nazywa literę r: małą i wielką, drukowaną i pisaną.

Środki dydaktyczne: opowiadanie H. Ch. Andersena *Choinka*, rymowanka *Białe święta*, widokówki, obrazki związane ze świętami, kartki, klej, flamastry, ilustracje do opowiadania, 4 oznakowane pudełka z sylwetkami bombek, koperty z sylwetkami bombek w 3 kolorach (dla każdego dziecka), szarfy, sylwety choinek, kartonowe bombki, elementy wycięte z kolorowego papieru, tamburyn, bombki o różnych kształtach, opaska do zasłonięcia oczu, bębenek, kolorowe nakrywki, obrazki, litery r: mała i wielka, drukowana i pisana, poznane litery, kartoniki z wyrazami, w których brakuje liter, brakujące litery, opaski na głowy – z sylwetką choinki, obręcz, patyczki, książka, s. 40, 41, karty pracy, cz. 2, s. 48, 49, *Przygotowanie...* s. 47, *Nauka...* s. 13, 43.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 47.

Rysowanie szlaczków po śladach, a potem – samodzielnie.

2. Oglądanie widokówek, obrazków związanych ze świętami Bożego Narodzenia; swobodne wypowiedzi dzieci na temat elementów, jakie się na nich znajdują, charakterystycznych dla tych

święt. Wspólne wykonanie elementów do kącika tematycznego. Naklejanie widokówek na kartkach; ozdabianie powstałych ramek według pomysłów dzieci, z wykorzystaniem flamastrów lub elementów wyciętych z kolorowego papieru. Umieszczenie ich na tablicy.

3. Zabawy z wykorzystaniem rymowanki *Białe święta*.

Rytmizowanie tekstu z jednoczesnym wykonywaniem prostych ruchów zaproponowanych przez dzieci. Wypowiadanie go w różnym tempie i z różną dynamiką; śpiewanie na wymyślone przez dzieci melodie.

*Białe święta się zbliżają,
wszyscy ludzie na nie czekają.*

*Pierwsza gwiazdka już się świeci,
na wigilię woła dzieci.*

Ćwiczenia poranne – zestaw nr XV.

• Zabawa orientacyjno-porządkowa *Pada śnieg*.

Dzieci biegają po sali w różnych kierunkach przy dźwiękach tamburynu. Podczas przerwy w grze naśladują palcami rąk padający śnieg i powtarzają rytmicznie słowa: *Pada śnieg, pada śnieg, pada śnieg, śnieg, śnieg, śnieg*.

• Ćwiczenie równowagi – *Chodzimy po głębokim śniegu*.

Dzieci chodzą po sali, wysoko unosząc kolana – *brodzą po głębokim śniegu*.

• Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Odśnieżamy chodnik przed domem*.

Dzieci, w lekkim skłonie do przodu, naśladują zamiatanie śniegu – *odśnieżają chodnik przed domem*.

• Ćwiczenie tułowia – *Niesiemy choinkę*.

Dzieci poruszają się w skłonie, naśladując dźwiganie ciężkiej choinki, którą niosą na plecach; co pewien czas zatrzymują się, prostują i *ocierają pot z czoła*.

• Zabawa z elementem biegu – *Świąteczny czas*.

Dzieci biegają po sali w rytm tamburynu; podczas przerwy w grze rytmicznie stukają palcem o dowolny przedmiot, powtarzając zdanie: *Ten świąteczny czas bardzo cieszy nas*.

• Zabawa uspokajająca – *Choinka*.

Dzieci maszerują po obwodzie koła; na hasło: *Choinka zatrzymują się i rysują obiema rękami w powietrzu kształt choinki, a następnie zmieniają kierunek ruchu*.

II

Słuchanie fragmentów opowiadania H. Ch. Andersena *Choinka* (w tłumaczeniu C. Niewiadomskiej).

1. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – *Rozpoznajemy kształty*.

Nauczyciel zasłania chętnemu dziecku oczy i podaje mu do rąk bombki o różnych kształtach, takich np. jak: soplek, szyszka, grzybek, bałwanek, domek, kula. Zadaniem dziecka jest rozpoznanie, jaki kształt ma bombka, którą trzyma w ręce.

2. Ćwiczenia w książce, s. 41.

Określanie emocji, jakie wzbudzają u dzieci przedstawione obrazki.

Wystukiwanie na bębenu (połowa grupy) i na tamburynie (druga połowa grupy) podanego rytmu i jednoczesne powtarzanie tekstu za nauczycielem.

3. Słuchanie opowiadania nauczyciela, ilustrowanego obrazkami.

Rosła w lesie choinka, mała, ale śliczna. Miała też dobre miejsce: dużo powietrza, słońca i przyjemne towarzystwo starszych od siebie jodełek i sosen. Dobrze jej było, a jednak marzyła ciągle tylko o tym, aby wyrosnąć i być dużą, wielką. Nic jej przeto nie cieszyło: ani piękne słońce, ani powietrze czyste i pachnące, ani zabawy dzieci wiejskich, które przychodziły tu zbierać jagody. (...)

– Jaka ta mała choinka prześliczna – mówiły często, ale drzewko tylko się o to gniewało.

– Długo też jeszcze będę taka mała? – myślało sobie.

Gdyby umiało westchnąć, pewno by wzdychało, ale na to było za wcześnie.

W następnym roku było znacznie większe. I znowu rok upłynął, i znowu przybyło mu gałęzi i wysokości. Aż poweselalo.

– Ach, jakbym chciała już być taka duża jak inne drzewa! – mówiło do siebie. – Wtedy bym rozpostarła szeroko konary, a z wierzchołka mogłabym patrzeć w świat daleko! Ptaki ślałyby gniazda na moich gałęziach, które kołysałabym poważnie, wspaniale, z każdym powiewem wiatru! Tak jak inne drzewa. (...)

Przyszła zima. Około świąt Bożego Narodzenia znowu schodzili się do lasu ludzie i wycinali teraz małe drzewka, nieraz mniejsze i młodsze od naszej choinki. Patrzyła ona też na nie z zazdrością: jadą w świat, tak daleko! Nikt nie obcina im pięknych gałęzi, wywożą je wraz z nimi, takie śliczne, świeże!

– I dokąd je wywożą? I dlaczego? Są między nimi zupełnie maleńkie i dlaczego nie obcinają im gałęzi?

– My to wiemy! My to wiemy! – zaświergotały wróble. – Widziałyśmy je tam w mieście przez okna. Wiemy, dokąd one jadą. Świetny los je czeka, coś nadzwyczajnego! Tego nawet dobrze opisać nie można. Widziałyśmy je same przez okna: rosną tam na środku ciepłego pokoju, ozdobione świeczkami, błyskotkami, rumianymi jabłkami, piernikami. Ach, co za los wspaniały!

– Więcej nic nie widziałyśmy. Ale to było prześlicznie, prześlicznie!

– Ach, jakżebym pragnęła doczekać się takiego szczęścia! – westchnęło z żalem drzewko wszystkimi igłami. (...) Jakże tęsknię do miasta, do ludzi, jak mi tutaj smutno! Może już niedaleko Boże Narodzenie – jestem taka duża i ładna, może mnie zetną w tym roku nareszcie! O, chciałabym już rosnąć w ciepłym, jasnym pokoju, z całą tą świetnością, która się opisać nie da!

– A potem? ... Potem nastąpi zapewne coś jeszcze piękniejszego, jeszcze wspanialszego, po cóż by nas inaczej tak strojono? Tak, tak, to początek jeszcze większego szczęścia, którego nawet odgadnąć nie umiem. Ach, co nas czeka w mieście! Tęsknię do tej chwili – pragnę, aby nadeszła!

– Ciesz się słońcem i powietrzem – szepnęły jej bliźsze, ale życzliwe promienie. – Ciesz się młodością swoją, ciesz się życiem!

Ale choinka cieszyć się tym nie umiała, rosła tylko i rosła, jak mogła najprędzej. Igły miała pachnące i ciemnozielone, a pień prosty jak strzała.

Na Boże Narodzenie ścięli ją też najpierwszą. Ostra siekiera wśliznęła się jej aż do serca i drzewko padło z westchnieniem na biały śnieg brylantowy. Ból ją przeniknął straszny i zemdlała. Rozumie się, iż zapomniała, że to jej szczęście upragnione; skoro przyszła do siebie, czuła tylko, iż się rozstaje na zawsze ze swym rodzinnym lasem, z pniem, z którego wyrosła; że już nie zobaczy kochanych drzew starych, które ją otaczały od dzieciństwa, ani zielonych krzaków i choinek, z którymi się wychowała, ani świeżych kwiatów znajomych na wiosnę, ani ptaszek śpiewających tak wesoło. Bolesne było pożegnanie, smutny odjazd.

Ocknęła się dopiero wtedy z tego smutku, gdy na podwórzu, gdzie ją wraz z innymi choinkami złożono, usłyszała mówiącego jakiegoś człowieka, który wskazywał na nią:

– Śliczne drzewko, to biorę.

I natychmiast dwóch ludzi w pięknych sukniach ze świeącymi guzikami zaniósło ją do wielkiego, pięknego pokoju. (...)

Ustawiono drzewko na środku pokoju, w dużym drewnianym naczyniu, pełnym piasku, ale tego nie było widać, gdyż naczynie osłonięto zieloną materią, a pod nim na podłodze był kwiecisty kobierzec. Wtedy dopiero zaczęła choinka odczuwać znowu szczęście. Drżała z radości. Co to z nią będzie teraz? Panienci i służba przystrajały ją i zdobiły na wyścigi; wieszano na jej zielonych gałązkach siatki złociste, pełne prześlicznych cukierków, pierniki, jabłka złoczone, orzechy, różnobarwne błyskotki i cukierki, nici złote i srebrne, podobne do promieni słońca, cudowne lalki, podobne do dzieci, świeczki i ptaszki, a na najwyższej gałązce umieszczono gwiazdę srebrzystą.

Wyglądała tak wspaniale, że naprawdę opisać trudno; wróble miały słuszną opinię.

– Wieczorem będzie daleko piękniejsza, gdy zapalimy świeczki – mówiono dokoła, a drzewko traciło przytomność ze szczęścia.

– Ach, żeby ten wieczór nadszedł już! – wzdychało. – Ach, żeby zapalono moje świeczki! I co to wtedy będzie? Co się stanie? Może sosny przyjdą z lasu patrzeć na mnie? A wróble będą zaglądały w okna. I wszyscy podziwiać będą moją piękność i moje szczęście. A potem? Czy tu wrosnę mocno w to naczynie i stać będę lato i zimę taka piękna i strojna? (...)

Wieczorem zapalono na niej świeczki. Co za blask! Co za jasność! Nic podobnego jeszcze w życiu nie widziała. Wszystkie gałązki jej drżały ze szczęścia tak, że na jednej zapaliły się igielki. To zabolalo ją mocno.

– Pali się! Pali! – zawołały panienki i ogień ugaszono zaraz.

Zmartwiło to choinkę: w tym miejscu była ciemna i spalona, to wcale nieprzyjemnie; chciałaby cała tonąć w jasnym blasku, jak podczas lata w słonecznych promieniach.

Wtem otworzono szerokie podwoje i do pokoju wpadło mnóstwo dzieci, biegnąc prosto do drzewka, jakby je chciały przewrócić. Starsi postępowali za nimi poważnie. Na mgnienie oka stanęła gromadka zdumiona i milcząca przed jarzącą choinką, lecz zaraz wybuchnęła takim krzykiem, że szyby w oknach zdrząły z przestachu. Teraz się zaczął taniec wkoło drzewka, z którego wśród okrzyków zachwytu co chwila zdejmowano jakieś cacko czy błyskotkę.

– Co oni robią? – myślała choinka. – I cóż to będzie?

Świeczki płonęły jasno, ale zmniejszały się prędko i coraz trzeba było gasić którąś, aby się nie zapaliła gałązka. Na koniec dano dzieciom pozwolenie zabrać z drzewka, co im się tylko podoba. Straszne rzeczy, z jaką chciwością rzuciły się do rabunku! Aż gałęzie trzeszczały. I gdyby choinka nie była przymocowana do sufitu, byłyby ją niezawodnie przewróciły. (...)

Nazajutrz z rana służba weszła do pokoju. – Przyszli mnie stroić – szepnęło drzewko. Ale zamiast tego wyniesiono je z pokoju, zwleczono ze schodów i umieszczono w jakimś ciemnym kącie, gdzie nie dochodziło wcale światło dzienne.

4. Zabawa z elementem dramy – *Jestem choinką*.

Chętne dzieci zakładają na głowy opaski z sylwetą choinki i próbują własnymi słowami opisać, jak wyglądają i czują się w roli choinki.

Zabawa orientacyjno-porządkowa *Dzieci i choinki*.

Dzieci dobierają się parami i stają jedno za drugim. Pierwsze jest *choinką*, która rośnie w lesie, drugie dzieckiem, które chowa się za nią. Dzieci poruszają się *po lesie* w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze przykucają za swoją *choinką*. Co pewien czas następuje zmiana ról.

5. Wypowiadanie się dzieci na temat *Kiedy drzewko iglaste staje się choinką?*

6. Podanie kilku informacji na temat *choinki*.

Według historycznych zapisów, *choinkę* ubierano już 500 lat temu. Po raz pierwszy ubrano ją we francuskim mieście – *Strassburgu*. Tam narodził się zwyczaj dekorowania *choinki*. Pierwotnie jako ozdób używano jabłek, szyszek i świeczek. Później – ozdób ze słomy.

Zabawa ruchowa *Żywa choinka*.

Na środku sali staje najwyższe dziecko, które trzyma obręcz na wysokości bioder. Dokoła obręczy ustawiają się dzieci, które będą gałązkami *choinki*. Do nich dołączają inne dzieci, trzymając się za jedną rękę. Wszystkie dzieci są zwrócone w jednym kierunku. Obracają się i rytmicznie mówią tekst: *Choinko zielona, pachnąca jak las, my lubimy ciebie, a ty lubisz nas*.

Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Ubieramy choinkę*.

Dzieci poruszają się swobodnie po sali; na mocne uderzenie w bębenek zatrzymują się i naśladują czynność ubierania *choinki* – schylają się *po bombki*, zawieszają je nisko i coraz wyżej na *gałązkach*, aż do wspięcia się na palce. Dwa uderzenia w bębenek są sygnałem do ponownego swobodnego ruchu.

▣ Zabawa matematyczna *Bombki na choince*.

1. Ćwiczenia w książce, s. 40.

Słuchanie rymowanki. Ocenianie, czy dzieci ubrały choinkę ładnie, czy nie. Liczenie ozdób w każdym kolorze, aniołków i gwiazd.

Określanie, których elementów dekoracyjnych jest najwięcej, których – najmniej, a których – tyle samo.

2. Zabawa *Ubieramy choinkę*.

Nauczyciel układa przed dziećmi sylwety choinek i kartonowe bombki; zadaniem dzieci jest *ubranie* choinki zgodnie ze wskazówkami nauczyciela, np.:

Na pierwszej gałązce powieście jedną bombkę czerwoną i dwie bombki niebieskie.

Na drugiej – cztery okrągłe bombki i jedną bombkę podłużną.

Na trzeciej – trzy żółte, jedną czerwoną i jedną zieloną.

Na czwartej – dwie podłużne i trzy okrągłe.

Pytania do dzieci:

- Jakie bombki wiszą na pierwszej gałązce?
- Ile jest bombek czerwonych, a ile – niebieskich?
- Ile jest wszystkich bombek na pierwszej gałązce?
- Ułóżcie przed sobą taką samą liczbę patyczków (podobne pytania i polecenia zadaje nauczyciel, rozpatrując kolejne gałązki).

3. Zabawa *Pomieszane bombki*.

Nauczyciel stawia przed dziećmi cztery oznakowane pudełka z pomieszonymi sylwetami bombek. Zadaniem dzieci jest posegregować *bombki* w taki sposób, aby w każdym pudełku były *bombki* tylko jednego rodzaju, zgodnie z oznakowaniem umieszczonym na pudełku. Np. pierwsze pudełko – *okrągłe czerwone bombki*; drugie – *podłużne zielone bombki*; trzecie – *żółte okrągłe bombki*; czwarte – *okrągłe niebieskie bombki*. Po uporządkowaniu bombek w pudełkach dzieci liczą, ile jest bombek każdego rodzaju.

4. Zabawa *Układamy bombki*.

Każde dziecko otrzymuje kopertę z sylwetami bombek okrągłych i podłużnych w trzech kolorach oraz jedną szarfę; układa w sylwety rozłożonej szarfie zgodnie ze wskazaniem nauczyciela.

Np.:

Proszę ułożyć w szarfie tylko bombki czerwone. Ile ich jest?

Proszę ułożyć w szarfie tylko bombki okrągłe. Ile ich jest?

Proszę ułożyć w szarfie tylko bombki zielone. Ile ich jest?

Proszę ułożyć w szarfie tylko bombki podłużne. Ile ich jest?

Proszę ułożyć w szarfie tylko bombki żółte. Ile ich jest?

▣ Wprowadzenie litery *r*: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

1. Rozmowa na temat świąt.

- Z czym kojarzą się wam święta Bożego Narodzenia?
- Kiedy ty i twoja rodzina zasiadacie do wieczerzy wigilijnej?
- Co robicie przed jedzeniem?
- Co wtedy pojawia się na stole?
- Które potrawy lubicie najbardziej?

2. Analiza i synteza słuchowa słowa *ryba*.

- Dzielenie słowa *ryba* na sylaby.
- Dzielenie słowa *ryba* na głoski.
- Co słyszycie na początku słowa *ryba*?
- Podawanie słów rozpoczynających się głoską *r* (*rak, rama, rysunek...*), kończących się tą głoską (*tor, aktor, klaser...*) i mających ją w środku (*makaron, burak, figura...*).

– Z ilu głosek składa się słowo *ryba*?

3. Budowanie schematu słowa *ryba*.

4. Syntezowanie głosek z nazw obrazków, wskazanych liczbą.

Obrazki: rower ananas mydło skarpeta bułka

(5) (5) (3) (6) (4)

• Podanie otrzymanego imienia.

5. Analiza i synteza słuchowa imienia *Radek*.

Dzielenie słowa *Radek* na sylaby, na głoski; budowanie jego schematu.

 Zabawa ruchowa *Z głoską r*.

Dzieci biegają po cichu po sali. Nauczyciel co jakiś czas mówi słowo. Jeżeli to słowo zawiera głoskę *r* – dzieci zatrzymują się przez chwilę i stoją bez ruchu. Jeżeli nie zawiera głoski *r* – biegają, nie zatrzymując się.

6. Pokaz litery **r**: małej i wielkiej, drukowanej i pisanej.

7. Umieszczenie poznanych liter: **r, R, a, y, d, e, k**, pod schematami słów *ryba, Radek*.

• Odczytanie imienia chłopca – **Radek**.

8. Uzupełnianie wyrazów – wpisywanie brakujących liter.

Nauczyciel umieszcza na tablicy kartoniki z wyrazami, w których brakuje liter, a na dole tablicy – brakujące litery. Dzieci umieszczają litery w lukach i odczytują otrzymane wyrazy.

ko.ek kr.ta ra.i mo.ela ko.ale kok.rda tor. m.eko kot.k
t, a, r, r, k, a, t, l, e

9. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 13.

• Dzielenie słowa *raki* na głoski – podział prostokąta pod rysunkiem na tyle części, z ilu głosek składa się słowo *raki*.

• Kolorowanie liter **r, R** na wybrany kolor.

• Czytanie połączeń litery **r** z poznanymi literami.

• Czytanie krótkiego, zilustrowanego tekstu.

• Wyszukiwanie wyrazów **tor** lub **rak** w podanych wyrazach. Otaczanie ich pętlami.

• Pisanie po śladach liter **r, R**.

10. Ćwiczenia w zeszytcie *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 43.

• Pokaz prawidłowego kreślenia liter **r** przez nauczyciela.

• Kreślenie liter **r, R** w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi lub koleżanki.

• Samodzielne pisanie liter **r, R**.

 Spacer – przyglądanie się odświętnie przystrojonym wystawom.

III

1. Karty pracy, cz. 2, s. 48, 49.

Kolorowanie drugiej części choinki tak samo jak część choinki po lewej stronie. Słuchanie wiersza J. Koczanowskiej o choince. Opowiadanie o swojej choince w sali. Rysowanie na rysunkach paczek tego, co dzieci chciałyby dać swoim bliskim.

2. Zabawa *Odszyfrowywanie świątecznych życzeń*.

Nauczyciel mówi *zaszyfrowane* życzenia, a dzieci je odszyfrowują.

Wesołych bombka świąt bombka życzy bombka babcia.

Dużo bombka prezentów bombka pod bombka choinką bombka życzy bombka ciocia.

Szczęśliwego bombka Nowego bombka Roku bombka życzy bombka wujek.

Dzień 2. Przy świątecznym stole

Cele ogólne:

- zapoznanie z wyglądem świątecznego stołu; rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- omawia wygląd świątecznego stołu i mówi, co powinno się na nim znaleźć; tworzy własną kompozycję z wyciętych elementów.

Środki dydaktyczne: wiersz J. Koczanowskiej *Wigilia*, duża sylweta choinki, grubo piszący mazak, świąteczne serwetki i obrusy, kartoniki z hasem *Święta to...*, plakaty (dla każdego dziecka), gwiazda betlejemka w doniczce, paski kolorowej bibułki, tamburyn, obrazki różnych przedmiotów, dekoracyjne papiery o tematyce świątecznej, białe, papierowe serwetki, klej, nożyczki, sylwety bombek w kolorach: zielonym i czerwonym, piłka, karty pracy, cz. 2, s. 50, 51.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa *Co kojarzy się ze świętami?*

Dzieci podają przykłady tego, co kojarzy im się ze świętami Bożego Narodzenia; nauczyciel zapisuje propozycje dzieci mazakiem na dużej sylwecie choinki wokół hasła *Święta to...*

2. Karta pracy, cz. 2, s. 50.

Rysowanie w bombce swoich marzeń. Opowiadanie o nich.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XV (*przewodnik*, s. 104).

II

 Rozmowa o zwyczajach świątecznych, inspirowana wierszem J. Koczanowskiej *Wigilia*.

1. Słuchanie wiersza.

*Już choinka pięknie przystrojona
i na sianku opłatek spoczywa,
mama głośno do stołu zaprasza,
bo już pierwsza gwiazdka zaświeciła.*

*babcia nawet łezkę uroniła,
bo jest miłość, radość i wzruszenie.*

*Wszyscy sobie życzenia składają,
najpiękniejsze, świąteczne i szczerze,*

*A gdy znikną ze stołu pierogi,
kluski z makiem i zupa grzybowa,
wtedy czas rozpakować prezenty
i radośnie, wspólnie kołędować.*

2. Rozmowa o Wigilii.

- W jakim dniu dzielimy się opłatkiem?
- Czego sobie wtedy życzymy? O kim pamiętamy?
- Dlaczego jest to szczególny dzień? Jak wygląda on w waszych domach?
- Dlaczego przyjemnie jest siedzieć przy świątecznym stole?
- Kto się przy nim spotyka? Jaka atmosfera panuje?
- Jakich pieśni słuchamy (lub jakie pieśni śpiewamy) podczas spotkań w okresie Świąt Bożego Narodzenia?

3. Zabawa rozwijająca koncentrację uwagi – *Potrawy wigilijne*.

Nauczyciel wymienia nazwy różnych potraw; dzieci klaszczą wtedy, kiedy uznają, że są to potrawy, które przygotowuje się na kolację wigilijną, np. *kotlety schabowe, barszcz czerwony z uszkami, zrazy zawijane, zupa grzybowa, kluski z makiem, bigos, zupa pomidorowa, śledź w śmietanie, kurczak pieczony, karp smażony, kakao, kompot z suszonych owoców* itd.

4. Wypowiedzi dzieci na temat potraw przygotowywanych w ich domach rodzinnych; określanie, jakie potrawy są najbardziej przez nie lubiane.

5. Masaż w parach – *Pieczemy świąteczne ciasto.*

Dzieci dobierają się parami, siadają jedno za drugim. Dziecko siedzące z tyłu wykonuje na plecach partnera ruchy zgodne z pokazem i słowami nauczyciela. Po wykonaniu ćwiczenia następuje zmiana ról.

*Ucieramy masło z cukrem,
dodajemy cztery jajka,
dosypujemy mąkę,
dokładnie ugniatamy
wszystkie składniki,
wałkujemy ciasto, aby nam się
zmieściło na blaszce,
kroimy upieczone ciasto.*

Dzieci:

kręcą koła złączonymi piąstkami w prawą i w lewą stronę,
naprzemiennie uderzają piąstką prawej i lewej ręki z liczeniem,
delikatnie uderzają palcami w górę i w dół,
ugniatają i lekko *podszczypują*,

naśladują wałkowanie w górę i w dół,

naśladują krojenie krawędzią raz prawej, raz lewej ręki.

6. Oglądanie serwetek i obrusów z motywami świątecznymi, przyniesionych przez nauczyciela i dzieci. Zwrócenie uwagi na charakterystyczne elementy związane z Bożym Narodzeniem.

7. Oglądanie charakterystycznego i wykorzystywanego do ozdabiania stołów w okresie świąt Bożego Narodzenia kwiatka w doniczce. Wskazywanie i nazywanie poszczególnych elementów rośliny; omówienie, jakich warunków potrzebuje do życia i prawidłowego rozwoju. Umieszczenie doniczki z gwiazdą betlejemską w kąci przyrody, systematyczne podlewanie i obserwowanie wzrostu.

 Zabawa orientacyjno-porządkowa *Niezwykłe bombki.*

Dzieci otrzymują po pasku kolorowej bibułki; poruszają się po sali w rytm tamburynu. Podczas przerwy w grze układają na dywanie z bibuły sylwety bombek o wymyślonych przez siebie kształtach. Dźwięki tamburynu zapraszają je do ponownego ruchu.

 Świąteczna serwetka – tworzenie własnych kompozycji z wykorzystaniem ozdobnych papierów z motywami świątecznymi.

1. Zabawa *Co się nam kojarzy z Bożym Narodzeniem.*

Losowanie obrazków; określanie, co przedstawiają. Określanie, które z nich kojarzą się ze świętami Bożego Narodzenia. Np. *opłatek, choinka, bombki, sianko, żłóbek, gwiazda, świece, lampki choinkowe, orzechy, bałwan, szopka.*

2. Oglądanie przyniesionego przez dzieci i nauczyciela dekoracyjnego papieru do pakowania prezentów, z motywami świątecznymi związanymi z Bożym Narodzeniem. Ocenianie przez dzieci, które arkusze podobają im się najbardziej; wyjaśnianie, dlaczego. Zwrócenie uwagi na charakterystyczne motywy świąteczne.

3. Wykonanie pracy plastycznej.

Zaproponowanie wykonania kolorowej serwetki do ozdoby świątecznego stołu.

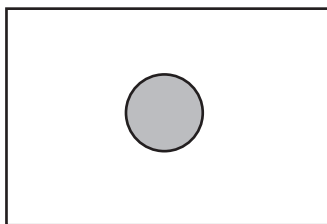
- Pokaz i omówienie wykonania serwetki przez nauczyciela; zachęcanie dzieci do tworzenia innych ciekawych kompozycji.
- Samodzielne działania dzieci – wycinanie ze zgromadzonych arkuszy papieru dekoracyjnego elementów wybranych przez dzieci; układanie ich na papierowej białej serwetce według pomysłów dzieci; przyklejanie; oglądanie powstałych serwetek; wypowiedzi dzieci o tym, jakich elementów użyły i dlaczego; prezentowanie serwetek na wystawie w kąci dla rodziców.

III

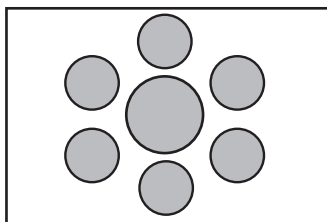
1. Zabawa *Prawda czy fałsz?*

Określanie poprawności zdań wypowiedzianych przez nauczyciela – jeśli są one prawdziwe, podnoszenie w górę sylwety bombki w kolorze zielonym, jeśli nie – w czerwonym, np. *Święta Bożego Narodzenia obchodzimy latem. Pan Jezus urodził się w Betlejem. Na wigilijnym stole znajdziemy pieczonego indyka. W Wigilię dzielimy się opłatkiem.* Itp.

2. *Wieczera wigilijna prawdziwą ucztą dla podniebienia* – kwiat grupowy (według J. Krzyżewskiej).
- Podział dzieci na kilka grup. Każda grupa dostaje po jednym plakacie, wykonanym według wzoru.

- Dorysowywanie płatków. Każde dziecko dorysowuje *swoj płatek kwiatu* i wpisuje swoje inicjały lub imię (pomaga nauczyciel).

Następnie każde dziecko w swoim *płatku* rysuje potrawy, które są podawane w jego domu podczas wieczerzy wigilijnej (np. rybę, kapustę z grochem, barszcz z uszkami...).

- Porównywanie rysunków. Dzieci w określonym czasie dokonują analizy porównawczej poszczególnych zestawów dań wigilijnych i wspólnie rysują w *środku kwiatu* te potrawy, które powtarzają się we wszystkich domach.
- Przedstawienie wyników. Jedno dziecko z każdej grupy przedstawia wyniki prac grupowych, a więc odpowiada na pytania: Jakie potrawy powtarzają się we wszystkich domach? Czym różnią się te potrawy?
- Porównanie potraw ze *środku kwiatów* we wszystkich grupach.
- Porównanie obecnych wigilijnych jadłospisów z dawnymi.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 51.

Kolorowanie odpowiednio bombek w kształcie serduszka. Naklejanie obrazków bombek w odpowiednich miejscach na karcie.

Dzień 3. Znam swój adres

Cele ogólne:

- utrwalanie swojego adresu; rozwijanie poczucia bycia współgospodarzem sali.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- podaje swój adres; wspólnie z innymi dziećmi ubiera choinkę.

Środki dydaktyczne: kartki z konturami choinek, bombki, łańcuchy, sztuczna choinka, bębenek, tamburyn, nożyczki, lampki choinkowe, nagranie muzyki tanecznej, obręcz, *Wyprawka plastyczna*, karty pracy, cz. 2, s. 52, 53.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa logopedyczna *Świąteczne ciasto*.

Nauczyciel zaprasza dzieci do wspólnego pieczenia świątecznego ciasta; prosi dzieci, aby wykonywały ćwiczenia zgodnie z podawanym przez niego przepisem.

Dzieci:

Wkładamy do miski:

jajka,

cukier.

Ucieramy składniki,

dodajemy masło,

dosypujemy przesianą mąkę,

dodajemy bakalie,

wykładamy ciasto na blaszkę

i wsuwamy do piekarnika.

Ciasto rośnie coraz większe.

Wąchamy upieczone ciasto,

dmuchamy, aby ciasto wystygło,

próbujemy ciasta.

dzieci wysuwają i cofają język,

wolno przesuwiają język w prawy i w lewy kącik ust, oblizują szeroko otwarte usta,

wysuwają i cofają język,

szybko poruszają językiem w prawą i w lewą stronę,

dotykają językiem raz górnej, raz dolnej wargi,

wysuwają język jak najdalej do przodu

i wsuwają do ust, jak najdalej do tyłu,

stopniowo nadymają policzki,

wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami,

dmuchają – krótkimi dmuchnięciami i długimi,

naśladują gryzienie i przeżuwanie ciasta

z zamkniętymi ustami.

 Ćwiczenia poranne – zestaw nr XV (*przewodnik*, s. 104).

II

 Układanie historyjki obrazkowej według kolejności zdarzeń.

1. Przypomnienie historyjki o wiewiórce, która jesienią wysyłała list do borsuka.

– Do kogo wysyłała list wiewiórka?

– Co musiała napisać na liście, żeby dotarł on do borsuka?

– Co potem zrobiła?

– Co działo się z listem, gdy lis – listonosz – przyniósł go na pocztę?

– Co było potem, po posegregowaniu listów?

– Z czego składa się adres?

– Dlaczego powinniście znać swój adres?

• Dzieci kolejno podają swój adres (przypominają, bo jesienią się go uczyły). Jeżeli któreś z dzieci zapomniało swojego adresu, przypomina go nauczyciel.

2. Układanie historyjki obrazkowej (*Wyprawka plastyczna*).

Nauczyciel pyta dzieci:

– Czy jeżeli chcecie zaprosić kogoś na wigilię, to musicie znać swój adres?

– Kogo oprócz rodziny chcielibyście zaprosić na wigilię? Dlaczego?

• Omawianie przez dzieci kolejnych obrazków historyjki.

• Wycięcie obrazków i ułożenie ich według kolejności zdarzeń.

• Opowiedzenie całej historyjki.

• Nadanie tytułu historyjce.

Dzieci podają propozycje tytułów, a potem, głosując, wybierają najlepszy według nich.

3. Karta pracy, cz. 2, s. 53.

Podawanie adresów przez dzieci. Zapisywanie ich na karcie przez nauczyciela. Ozdabianie rysunku kartki świątecznej elementami kojarzącymi się ze świętami.

Odszukiwanie siedmiu różnic pomiędzy obrazkami kartek świątecznych i ich zaznaczanie.

 Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Ubieramy choinkę* (*przewodnik*, s. 106).

☐ Wspólne ubieranie choinki.

1. Wystukiwanie na bębenku tekstu rymowanki według własnego pomysłu.
Choinko zielona, pachnąca jak las, my lubimy ciebie, a ty lubisz nas.
 2. Układanie zagadek o choince, bombkach, łańcuchach i innych ozdobach choinkowych.
 3. Oglądanie bombek i innych ozdób choinkowych; określanie ich wielkości. Segregowanie bombek na małe, średnie i duże. Rozpoznawanie i nazywanie kolorów bombek wskazanych przez nauczyciela lub chętne dzieci. Zwrócenie uwagi na elementy zdobnicze występujące na bombkach (np. gwiazdki, brokat, malowane wzory). Wyjaśnienie, w jaki sposób należy obchodzić się z bombkami i ozdobami choinkowymi; wyjaśnienie, dlaczego. Porównywanie długości łańcuchów choinkowych przez przykładanie ich do siebie.
 4. Ubieranie choinki.
Kolejne dzieci wybierają ozdoby i wieszają je z pomocą nauczyciela na choince (najpierw nauczyciel wiesza na niej lampki). Określają, czy powieszą bombkę wysoko czy nisko. Przeliczą gałązki; określają, obok jakiej innej ozdoby powieszą swoją.
 5. Poszukiwanie jak największej liczby przymiotnikowych określeń dotyczących wyglądu choinki, np. *zielona, kolorowa, błyszcząca, piękna*.
- ☐ Improwizacje ruchowe przy muzyce tanecznej.
Dzieci w dowolny sposób interpretują słyszana muzykę, *cieszą się, że w ich sali jest choinka.*

III

1. Karta pracy, cz. 2, s. 52.

- Rysowanie po śladach rysunku, bez odrywania kredki od kartki. Ozdabianie rysunku choinki. Kolorowanie go.
2. Ćwiczenia grafomotoryczne – *Choinka z kolorowymi bombkami*.
Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki, na których są narysowane kontury choinki. Dzieci wypełniają cały rysunek choinki, rysując w nim małe, kolorowe koła, jedno obok drugiego.
- ☐ Zabawa ruchowa *Żywa choinka (przewodnik, s. 106)*.
3. Dzielenie nazw obrazków na głoski.

Dzień 4. Całusy choinkowe

Cele ogólne:

- umuzykalnianie dzieci; zapoznanie z zapisem cyfrowym liczby 6; rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- śpiewa piosenkę; rozpoznaje i nazywa cyfrę 6; wykonuje ćwiczenia z plastikowymi kręglami.

Środki dydaktyczne: piosenka *Choinkowe całusy*, sylwety papierowych trójkątów, choinka, plastikowe kręgle, kolorowa kartka, sześć śniegowych kul różnej wielkości, wyciętych z kartonu, kartoniki z cyframi: od 1 do 6 (dla każdego dziecka), duży kosz, duża sześcienna kostka do gry, tamburyn, bebenek, chusta, *Nauka...* s. 78, 79.

Przebieg dnia

I

1. Zabawa graficzna – *Choinka w trójkącie*.

Dzieci dostają sylwety papierowych trójkątów (równoramiennych). Wskazują najdłuższy bok i układają trójkąty przed sobą tak, aby ten bok był podstawą figury. Następnie rysują w trójkącie choinkę tak, aby wypełniała całe wnętrze figury. Kolorują rysunki.

2. Próby układania życzeń świątecznych dla rodziców.

Dzieci próbują układać życzenia indywidualnie, a potem – całą grupą. Nauczyciel pisze wspólnie ułożone życzenia na kolorowej kartce i umieszcza w kąciku dla rodziców.

II

📖 Zabawy przy piosence *Choinkowe calusy*.

1. Ćwiczenia dykcyjne.

Wymawianie tekstu ze zmianą dynamiki, intonacji i tempa.

*Srebrnym dźwiękiem, pieścidelkiem,
bombki, trąbki, białe rąbki.*

2. Wykonywanie ruchów – legato i staccato.

Przy akompaniamencie legato dzieci wykonują płynne, ciągłe i wolne ruchy całym ciałem.

Przy akompaniamencie staccato ruchy dzieci są krótkie, szybkie.

3. Słuchanie piosenki *Choinkowe calusy* (sł. A. Bernat, muz. Z. Ciechan).

Bomb - ki, trąb - ki z cze - ko - la - dy, na - wet słoń i jab -
Ta - ka słod - ka jest cho - in - ka - cmok, cmok, cmok. Kto cho -

1.
łusz - ka, i ser - dusz - ka, i cu - kier - ków moc.
in - kę po - ca - łu - je, ten po -

2.
kłu - je nos. Kłu - je nas raz po raz
Kłu - je nas raz po raz

i - giel - ka - mi, właś - nie tak
i - giel - ka - mi, lecz i tak

da - rzy nas ca - łu - sa - mi.
mo - cno tak ją ko - cha - my.

I. *Bombki, trąbki z czekolady, nawet słoń
i jabłuszka, i serduszka, i cukierków moc.
Taka słodka jest choinka – cmok, cmok, cmok.
Kto choinkę pocałuje, ten pokłuje nos.*

Ref.: *Kłuje nas raz po raz igielkami,
właśnie tak darzy nas calusami.
Kłuje nas raz po raz igielkami,
lecz i tak mocno tak ją kochamy.*

II. *Wstążki, książki, podarunków wielki stos,
gwiazdki, gwiazdki prosto z nieba, co wymarzył kto.
Taka hojna jest choinka – cmok, cmok, cmok.
Kto choinkę pocałuje, ten pokłuje nos.*

Ref.: *Kłuje nas raz po raz...*

4. Zabawa przy piosence (nagranie CD).

Nauczyciel umieszcza na środku sali choinkę. Podczas I zwrotki dzieci chodzą w kole wokół choinki. Podczas refrenu zatrzymują się i wyklaskują rytm. Podczas trwania II zwrotki tworzą za nauczycielem łańcuch choinkowy, który porusza się po całej sali. Podczas refrenu zatrzymują się i wyklaskują rytm.

5. Zabawa *Powtarzamy szeptem*.

Dzieci powtarzają szeptem rytmizowane słowa piosenki *Choinkowe calusy*, mówione głośno przez nauczyciela.

6. Nauka piosenki *Choinkowe calusy* fragmentami, metodą ze słuchu.

▣ Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 6.

Nauczyciel umieszcza na tablicy wycięte z kartonu sylwety pięciu (przygotował sześć) śniegowych kul różnej wielkości.

1. Rozmowa wprowadzająca.

- Co przypominają wam te sylwety?
- Do czego można użyć śniegowych kul?
- Czy zawsze śnieg daje się zlepić w kulki?

2. Liczenie śniegowych kul umieszczonych na tablicy.

- Ułożenie ich od najmniejszej do największej.
- Umieszczenie obok nich kartonika z cyfrą 5.
- Umieszczenie na tablicy jeszcze jednej kuli.
- Podpisanie kul – 5 i 1.

3. Omówienie wyglądu cyfry 6.

- Pokaz prawidłowego kreślenia cyfry 6 przez nauczyciela.
- Kreślenie cyfry 6 w powietrzu, na podłodze, na plecach kolegi lub koleżanki.

4. Dokończenie zapisu: 5 i 1 to 6.

5. Oglądanie dużej, sześcienniej kostki do gry.

Liczenie ścianek i oczek na kolejnych ściankach.

6. Zabawa *Pokaż cyfrę*.

Dzieci gromadzą się przed nauczycielem, obok którego stoi duży kosz. Każde dziecko ma komplet kartoników z cyframi od 1 do 6. Nauczyciel podrzuca do góry kostkę tak, aby wpadła do kosza. Jedno z dzieci podchodzi i odczytuje liczbę oczek wylosowanych na kostce. Nazywa liczbę, pokazuje pozostałym dzieciom, podnosząc kostkę, a one podnoszą kartoniki z odpowiednią liczbą.

7. Ćwiczenia w zeszytce *Nauka czytania, pisania, liczenia*, s. 78, 79.

- Kolorowanie tyłu koralików, ile wskazuje umieszczona obok nich liczba.
- Odszukiwanie cyfr 6 i otaczanie ich pętlami.
- Rysowanie w pętlach tyłu figur, ile wskazują umieszczone pod nimi liczby.
- Pisanie cyfr 6 po śladach, a potem – samodzielnie.
- Czytanie wyrazów, liczenie w nich liter. Pisanie ich liczby w kołach pod wyrazami.
- Odszukiwanie choinek z takimi samymi cyframi. Kolorowanie ich tak samo.
- Łączenie liczb od najmniejszej do największej.

☑ Ćwiczenia gimnastyczne – zestaw nr XI (z wykorzystaniem plastikowych kręgle).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Posłuszne kręgle*.

Dzieci poruszają się swobodnie po sali, trzymając kręgle w rękach. Na mocne uderzenie w bębenek, zatrzymują się i manipulują kręglami: podają je sobie z jednej ręki do drugiej, z przodu, za plecami, pod kolanami; podrzucają i łapią.

- Ćwiczenia mięśni brzucha – *Jak najdalej w przód*.

Dzieci w siadzie prostym, kręgle trzymają w obu rękach. Wykonują skłon tułowia w przód, sięgając rękami z kręglem jak najdalej w kierunku stóp (kolana mają proste).

- Skręty *Na prawo, na lewo*.
Dzieci w siadzie skrzyżnym, trzymają kręgle na głowach, przytrzymując je rękami, łokcie mają skierowane na zewnątrz. Wykonują skręty tułowia w prawo i w lewo; co pewien czas wykonują kilka rzutów i chwytów kręgla.
- Skrętoskłony *Witamy stopy*.
Dzieci w siadzie rozkrocznym, kręgle trzymają oburącz w górze; wykonują skrętosklon do lewej stopy – *przywitanie* jej kręglem; wyprost; wykonują skrętosklon do prawej stopy – *przywitanie* jej; wyprost (podczas ćwiczenia dzieci starają się nie zginać kolan, kręgle trzymają obiema rękami).
- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Oglądamy kręgle*.
Dzieci w leżeniu przodem, trzymają kręgle w obu rękach przed głową. Unoszą głowę, prostują ręce; oglądają kręgle, wytrzymują przez chwilę. Potem powracają do leżenia – odpoczywają.
- Ćwiczenie mięśni brzucha – *Spotkanie*.
Dzieci w leżeniu tyłem, trzymają kręgle w obu rękach wyciągniętych za głowę. Jednocześnie wznoszą obie nogi i ręce – dążą do *spotkania* nóg z kręglami; potem powracają do pozycji wyjściowej.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu i brzucha – *Z nóg do rąk*.
Dzieci w leżeniu tyłem, kręgle trzymają pomiędzy stopami. Przekazują kręgle nogami do rąk, za głowę, i powracają do siadu. Ponownie wkładają kręgle pomiędzy stopy i od nowa wykonują ćwiczenie.
- Bieg *Postaw kręgle*.
Dzieci biegają z kręglami w różnych kierunkach przy akompaniamencie tamburynu. Podczas przerwy w grze stawiają kręgle na podłodze tak, aby się nie przewróciły.
- Ćwiczenia przeciw płaskostopiu – *Sprytne stopy*.
Dzieci w siadzie prostym podpartym, kręgiel mają ułożony pomiędzy stopami (pionowo). Krążą obunóż w prawo i w lewo.
* Wąłkują kręgle raz jedną, raz drugą stopą.
* W siadzie podpartym – chwytają stopami kręgle i podnoszą je do góry.
- Zabawa rytmiczna *Zgodnie z rytmem*.
Dzieci spacerują po sali w różnych kierunkach, w rytm bębna. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, słuchają rytmu wystukiwanego przez nauczyciela na bębnie, starając się go zapamiętać, a następnie wystukują ten rytm, uderzając kręglami o podłogę.
- Zabawa uspokajająca *Marsz parami*.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła; odkładają kręgle na wyznaczone miejsce.

III

1. Zabawa odprężająca *Chowające się palce*.
Dzieci siadają na dywanie i wyciągają ręce do przodu. Następnie poruszają palcami dłoni zgodnie ze słowami, które wypowiada nauczyciel. Np.
 - *Poruszajcie palcami jak stonoga nogami.*
 - *Niech wasze palce poruszają się szybko – do góry, na dół, w lewą stronę, w prawą stronę.*
 - *Schowajcie palce w dłoniach tak, aby nie były widoczne.*
 - *Rozłóżcie palce bardzo szeroko, aby wyglądały jak gwiazda; potem je znów schowajcie, a następnie pokażcie.*
 - *Pomachajcie koledze lub koleżance i powiedzcie swoimi dłońmi: Cześć.*
Na zakończenie zabawy dzieci kładą swoje dłonie na biodrach lub udach i dają im odpocząć, np. *Niech odpoczną wasze małe palce, niech zrobią się lekkie; niech odpoczną wasze palce serdeczne, niech odpoczną palce środkowe, a potem – wskazujące. Teraz odpoczną wasze zwinięte kciuki.*

2. Rozmowa na temat *Do czego potrzebujemy dłoni?*
 - Co by było, gdyby wasze palce u rąk były złączone, sklezione?
 - Czy palce są potrzebne? Dlaczego?
 - Kiedy używacie dłoni?
3. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – *Czy rozpoznajesz?*
Dzieci oglądają przygotowane przez nauczyciela przedmioty, dotykają ich. Nauczyciel zakrywa przedmioty chustą. Dzieci wkładają ręce pod chustę, dotykają przedmiotów, rozpoznają je i nazywają.
4. Porównywanie przez dzieci swoich dłoni.
 - Zwracanie uwagi na drobne różnice w kolorze skóry, wielkości dłoni, długości palców, kształcie paznokci.

Dzień 5. Świąteczny poczęstunek

Cele ogólne:

- rozwijanie sprawności manualnej; zachęcanie do wykonywania prostych potraw.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wykonuje upominek świąteczny dla rodziców; robi ciasteczka.

Środki dydaktyczne: tace, serwetki, biszkopty, marmolada, krem czekoladowy, posiekane orzechy, płatki migdałowe, rodzynki, wiórki kokosowe, plastelina, słoiczki z zakrętkami, brokat, nagrania piosenek o choince oraz kolęd, bębenek, tamburyn, ładnie opakowane pudełko – *prezent*, elementy do wykonania postaci anioła, obrazki, fartuszki, opłatek, potrawy świąteczne, ścinki błyszczącej folii, *Przygotowanie...* s. 48.

Przebieg dnia

I

1. *Przygotowanie do czytania, pisania, liczenia*, s. 48.
Rysowanie obiema rękami po rysunku choinki. Dokończenie rysunku – narysowanie bombek. Pokolorowanie rysunku.
2. Dzielenie nazw obrazków na sylaby i na głoski.
3. Słuchanie piosenek o choince oraz kolęd.
- Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Ubieramy choinkę (przewodnik, s. 106)*.
- Ćwiczenia poranne – zestaw nr XV (*przewodnik, s. 104*).

II

 Kula śnieżna z aniołkiem – wykonanie prezentu świątecznego dla rodziców.

1. Zabawa rozwijająca wyobraźnię – *Jak wyobrażamy sobie anioły*.

Wypowiedzi dzieci inspirowane fragmentem wiersza B. Ostrowskiej *Gwiazdka*.

*Anioły mogą zejść do ludzi,
przebiec calutki świat:*

*śnieg taki czysty, że nie zabrudzi
białych anielskich szat.*

*Białe opłatki, białe stoły,
śnieżnych choinek las...*

*doprawdy mogą dziś anioły
zagościć pośród nas...*

2. Zabawa pantomimiczna rozwijająca umiejętność wyrażania uczuć – *Okazujemy uczucia*.

Nauczyciel wręcza chętnym dzieciom ładnie opakowane pudełko – *prezent*. Zadaniem dzieci jest pokazanie za pomocą gestów, mimiki, dźwięków, w jaki sposób reagują, kiedy otrzymują upominek. Potem dzieci wypowiadają się na temat tego, czy lubią otrzymywać prezenty. Nazywają uczucia, jakie im wtedy towarzyszą.

3. Zabawa rozwijająca analizę i syntezę wzrokową – *Aniołek*.
Dzieci układają z elementów przygotowanych przez nauczyciela postać anioła. Wskazują i nazywają poszczególne elementy.
4. Wykonanie pracy plastycznej.
Zaproponowanie wykonania prezentu dla rodziców z okazji świąt; zachęcenie do sprawienia bliskim przyjemności; podkreślenie doznawania pozytywnych uczuć nie tylko podczas otrzymywania prezentów, ale także podczas obdarowywania nimi innych.
 - Prezentowanie gotowego prezentu wykonanego przez nauczyciela; pokaz i omówienie kolejnych etapów jego powstawania.
 - Samodzielne działania dzieci: lepienie z plasteliny wymyślonego przez siebie aniołka; umocowanie go na spodniej części zakrętki od małego słoiczka (po koncentracie pomidorowym); wsypanie do słoiczka brokatu (kolorowego lub w jednym kolorze) i bardzo drobnych ścinoków błyszczącej folii (np. złotka z cukierków, folii aluminiowej), nalanie do słoiczka wody (z pomocą nauczyciela), zakręcenie słoiczka zakrętką z aniołkiem i postawienie słoiczka do góry dnem (przy poruszaniu słoiczkiem wprawiana w ruch woda z brokatem daje efekt kuli śnieżnej). Zabranie prezentów do domu, wręczenie rodzicom upominków wykonanych przez dzieci z najlepszymi życzeniami świątecznymi.

Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Ubieramy choinkę* (przewodnik, s. 106).

Kolorowe ciasteczka – wykonanie poczęstunku dla rodziców na spotkanie opłatkowe.

1. Rozmowa z dziećmi na temat ciast, jakie na święta pieką w domach ich mamy. Kończenie nazw ciast po usłyszeniu ich pierwszej sylaby; wyjaśnienie, co to za ciasta: *ser-nik*, *szar-lotka*, *ma-kowiec*. Wypowiedzi dzieci o tym, jakie ciasta lubią najbardziej.
2. Wykonanie ciasteczek.
 - Zaproponowanie wykonania słodkiego poczęstunku dla rodziców zaproszonych do przedszkola na popołudnie.
 - Pokaz, rozpoznawanie i nazywanie zgromadzonych składników; omówienie sposobu wykonania ciasteczek; zwrócenie uwagi na higienę pracy (umycie rąk, założenie fartuszków, bezpieczne posługiwanie się nożem plastikowym).
 - Samodzielne działania dzieci: smarowanie jednego biszkopta marmoladą wieloowocową lub różaną; przykrywanie go drugim biszkoptem; smarowanie wierzchu ciastka kremem czekoladowym; ozdabianie: posiekanymi orzechami, płatkami migdałów, kolorową posypką, rodzynekami lub wiórkami kokosowymi, według pomysłów dzieci.
 - Układanie na tacach wyłożonych serwetkami. (Dzieci wykonują tyle ciasteczek, aby same mogły po wykonaniu pracy ich spróbować i żeby wystarczyło dla rodziców, czyli każde robi przynajmniej cztery ciastka).
 - Sprzątanie stanowisk pracy; wypowiedzi dzieci o tym, jak im smakowały samodzielnie wykonane ciasteczka i czy dobrze się bawiły podczas ich wykonywania; zachęcanie do podobnych prac z rodzicami w domu.

III

1. *Przedszkolne spotkanie opłatkowe* – spotkanie integracyjne z rodzicami. Dzielenie się opłatkiem i składanie życzeń, wspólne śpiewanie kołęd, degustowanie potraw świątecznych przygotowanych i przyniesionych przez rodziców; próbowanie ciasteczek wykonanych w przedszkolu przez dzieci.

Propozycja korzystania z *Tablic demonstracyjnych dla starszych przedszkolaków*

Numer tablicy	Opis	Tygodnie, w których można wykorzystać tablice
LISTOPAD		
21	Wprowadzenie litery <i>i</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>igła</i>	Tydzień I Domy i domki
22	Różne domy spotykane dzisiaj – zdjęcia: wieżowca, domu jednorodzinnego, igloo, dworku, pałacu, bloku, domu drewnianego, chaty góralskiej	Tydzień I Domy i domki
23	Wprowadzenie litery <i>t</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>tata</i>	Tydzień II Urządzenia elektryczne
24	Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 5	Tydzień II Urządzenia elektryczne
25	Krążenie wody w przyrodzie – parowanie wody z rzek, jezior... i skraplanie w chmurach – opady deszczu (śniegu)	Tydzień III A deszcz pada i pada
26	Wprowadzenie litery <i>d</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>dom</i>	Tydzień III A deszcz pada i pada
27	Dbanie o higienę – zdjęcia dziecka: myjącego ręce, myjącego zęby, kąpiącego się oraz zdjęcia: ręcznika, gąbki, mydła, szamponu, kubka z pastą i szczoteczką do zębów	Tydzień IV Zdrowie naszym skarbem
28	Wprowadzenie litery <i>k</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>kot</i>	Tydzień IV Zdrowie naszym skarbem
29	Piramida żywienia 2016 roku – zwracająca uwagę na ruch, spożywanie dużej ilości warzyw i owoców, a małej ilości tłuszczów	Tydzień IV Zdrowie naszym skarbem
56	Urządzenia elektryczne – zdjęcia: suszarki do włosów, lodówki, telewizora, robota kuchennego, pralki, kuchenki mikrofalowej	Tydzień II Urządzenia elektryczne
GRUDZIEŃ		
30	Wprowadzenie litery <i>l</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>lalka</i>	Tydzień I Co robić w taki smutny czas
32	Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 0	Tydzień I Co robić w taki smutny czas
33	Wprowadzenie litery <i>y</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>zaspły</i>	Tydzień II Nadeszła zima
34	Współczesna choinka – zdjęcie udekorowanej choinki we współczesnym domu	Tydzień III Święta tuż-tuż
36	Wprowadzenie litery <i>r</i> – małej i wielkiej, drukowanej i pisanej na podstawie wyrazu <i>ryba</i>	Tydzień III Święta tuż-tuż

37	Wprowadzenie zapisu cyfrowego liczby 6	Tydzień III Święta tuż-tuż
Tablica do wykorzystania przez nauczyciela w dowolnie wybranym przez niego temacie		
35	Figurowy obrazek – domek z otoczeniem	
38	Czekolada – od ziaren kakaowca do tabliczki czekolady	
75	Rebusy – dotyczące poznanych liter	

Propozycja korzystania z *Wyprawki plastycznej*

Miesiąc	Tydzień	Dzień tygodnia	Praca plastyczna, historyjka
LISTOPAD	I. Domy i domki	4. Plan mieszkania	Obrazki do głoskowania
		5. Domy zwierząt	<i>Tangram</i>
	II. Urządzenia elektryczne	4. Znamy te urządzenia	<i>Telefon komórkowy</i>
GRUDZIEŃ	I. Co robić w taki smutny czas?	4. Odwiedził nas Mikołaj	<i>Mikołaj</i>
		5. Wesołe zabawy na ponury dzień	<i>Koła z emocjami</i>
	II. Nadeszła zima	2. Bawimy się z bałwanem	<i>Bałwanek</i> Zdjęcia obrazów Barendy Cornellisa Kockkoeka <i>Pejzaż zimowy</i> i Claude'a Moneta <i>Bulwar Saint-Denis w Argenteuil zimą</i>
		III. Święta tuż-tuż	1. Czekamy na święta
	3. Znam swój adres		Historyjka <i>Wigilia</i>
	4. Całusy choinkowe		<i>Bombka</i>